

འཇམ་གླིང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསའི་རྒྱས་
གཞི།

དུས་རིམ་གཉིས་བ།
ལག་བསྟར་འཆར་གཞི།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས།
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་མཐོ་རིམ་ཆེད་ལས་མི་
སྣའི་ལས་སྐབས་ཁང་།
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སློབ་གསའ་དང་ཚན་རིག་རིག་གནས་རྩ་འཛུགས།

ཉིན་ལོག་དང་རི་ནི་མམ་༡༡

གསལ་བཤད།

པར་དངོས་འདྲིར་སྤྱད་པའི་མིང་དང་རྒྱ་ཆ་དོ་སྤྱོད་དང་བཅས་བ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཁང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་གང་རུང་དང་དེའི་མངའ་ཁོངས་ས་ཚུགས་ལྗོངས་དང་
ས་ཁུལ་ལམ།དེའི་དབང་ཆའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྲིམ་སྟེན་གྱི་གནས་སུ་ཡང་མཁུ་བའི་རྒྱལ་
མཚམས་དང་མཐའ་མཚམས་དབྱེ་བའི་གནད་དོན་སྤོང་གི་ལྷ་ཚུལ་གང་རུང་ལ་ཐེ་
གཏོགས་བྱས་པའི་ཆ་གང་ཡང་མི་འདུས།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་མཚོན་རྟགས་ནི་གསལ་བྱེད་ཡིག་འབྲུ་ཆེ་བ་དང་
དཔེ་རིས་རྒྱང་འབྲེལ་སྒོས་གྲུབ་པ་ཡིན། མཚོན་རྟགས་འདི་མཐོང་ན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་དོས་ཟེན་དགོས་ངེས།

HR/PUB/12/3

༢༠༡༢མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས།

པར་དངོས་བདག་དབང་། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཁྱབ།

སློབ་འགྲོའི་གཏམ།

འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་ནི་ཤེས་ཡོན་དང་རྒྱས་རྩལ།རྩལ་སྤངས་དང་སྦྱོང་སྤངས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་བའི་ཚེ་གང་གཏན་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་ཡིན།མཚན་ཉིད་འདིས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་གོ་ལ་རྩིས་བའི་རེ་འདུན་ལ་སྡེ་བྲིད་བྱ་བ་—འཇམ་གླིང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་རྩིས་གཞི་སྟེ།༢༠༠༥ལོ་ནས་བཟུང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་གི་ལག་ལེན་སྦྱང་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་དེ་སྡེ་ཁག་ཡོངས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱ་བར་སྐྱལ་འདེད་གཏོང་བར་གཞོལ་བཞིན་ཡོད།

འཇམ་གླིང་རྩིས་གཞིའི་དུས་རིམ་དང་པོའི་ ༡༩༠༠ལོ་ནས་༢༠༠༥ལོ་གཙོ་བོར་དེ་སློབ་གྲུའི་མ་ལག་ཡིན། འདས་བའི་ལོ་ངོ་ལྔའི་རིང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་ཚང་གཞིའི་སྟེང་དུ།ལས་རིམ་གཉིས་པའི་ ༡༩༠༧ལོ་ནས་༢༠༡༤ལོ་གཙོ་བོར་དེ་གོམ་གང་མདུན་སློབ་ཀྱིས་མ་འོངས་བའི་སྦྱི་དམངས་དང་མགོ་བྲིད་པར་སྡེ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ལ།དཔེར་ན།མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ལས་ཁུངས་དང་མི་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་འཇོག་དང་སྦྱང་སྦྱོབ་ཐོབ་ཐང་མངོན་འགྱུར་བྱེད་པར་འབད་པའི་འགན་ཁུར་མི་སྣ་དག་གཞུང་ཞབས་པ་དང་བློ་མས་སྦྱོང་མི་སྣ་དམག་དོན་ཞབས་ཁུར་མི་སྣ་སོགས་ལ་སྡེ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་དགོས་བ་ཡིན།

༢༠༡༠ལོའི་ཟླ་འཕར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འོངས་གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་དག་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་དོན་ཁང་གིས་ལས་རིམ་གཉིས་པའི་ལག་ལེན་འཆར་གཞི་ལ་ཚོགས་མཚན་འགོད་དུས་སྤྱི་བྲིད་རྩིས་གཏན་འབེབ་དང་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ་དང་།བློ་མས་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྦྱང་སྦྱོབ་སྦྱང་སྦྱོབ་ལྟེ་ཁག་འདི་དག་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོར་གཏོང་སྟོན་བྱ་བར་མོས་མཐུན་བྱུང་།ལག་ལེན་འཆར་གཞིའི་གོ་རིམ་དང་ནང་དོན་ཐད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ལག་ལེན་གསེད་གཞུང་དང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་རི་རྩལ་ལག་ལེན་དོན་འཁྲུལ་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་

གི་སྒྲིབ་སྒྲོན་ཐབས་ལམ་འདོན་སྤྲོད་བྱས་ཡོད།

འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱར་སྤང་སློབ་བྱེད་པར་ཕན་ལ། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་གཅིགས་མཐོང་དང་བཅིང་འཛིག་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་པ་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཆེ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་དོན་མཐོ་རིམ་ཆེད་མིའི་ལས་སྐྱབ་ཁང་ (OHCHR) དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སློབ་གསོ་དང་ཚན་རིག་རིག་གནས་རྩ་འཇུགས་ (UNESCO) གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་གཞན་དག་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་དང་ས་གནས་ཀྱི་རྩ་འཇུགས་དང་སྐྱོན་དུ་འབྲེལ་སྤྱོད་གཞིགས་གཅིག་གྱུར་སློབ་མཉམ་འབྲེལ་གཞིགས་དུ་སྤྱི་ནས་ཁོངས་གཏོགས་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱོད་གཞིགས་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་ལག་བསྟར་རྒྱུ་འགྲུབ་བྱ་བར་རོགས་འདེགས་བྱ་དགོས་མེད་ལྟར་ལེན་པའི་གནད་དོན་དང་ཐོག་མའི་ལས་འགན་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་གནས་ནས་ལག་ལེན་བྱ་བའི་ཐབས་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཕྱིར་འདིའི་ཐད་ལ་འབད་བ་བྱ་མཁན་ཡོད་ཚད་ལ་ང་ཚོས་ལུས་ཀྱིས་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་དེས་ཡིན།

ཡིས་ལན་སྒྲི

རྒྱ་བ་ཉིས་སྤྱོད་པ་ལེ།

སློབ་གསོ་དང་ཚན་རིག་རིག་གནས་
རྩ་འཇུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལས་འཛིན་བ།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་མི་དབང་ལས་དོན་ཁང་གི་མཐོ་རིམ་ཆེད་ལས་མི་སྒྲི

དཀར་ཆག

གཅིག་སྒྲོན་འགྲོའི་གཏམ།	༣
༢༠༡༠—༢༠༡༤ལོའི་ལག་བསྟར་འཆར་གཞི་གནད་བསྟུན།	༧
འཇམ་གླིང་མི་དབང་སློབ་གསོའི་རྩམ་གཞིའི་དུས་རིམ་གཉིས་པ། ༡༩༡༠—༡༩༤༥ ལག་ལེན་འཆར་གཞི།	༢༡
གཅིག་ནང་དོན་གནད་བསྟུན།	༢༡
A. རྒྱལ་སློངས་དང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་མཚན་ཉིད།	༢༡
B. འཇམ་གླིང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་རྩམ་གཞིའི་དམིགས་ལུལ།	༢༤
C. འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་བྱ་འགུལ་གྱི་ཅ་དོན།	༢༤
གཉིས་པ། འཇམ་གླིང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་ཐབས་ཚུལ་གྱི་དུས་རིམ་གཉིས་པ། ༡༩༡༠—༡༩༤༥ : མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲོད་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་ དང་གཞུང་ཞབས་པ། བྱིས་སློབ་མི་སྣ་དང་དམག་མིའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གསོ་སྦྱང་ གི་ལག་བསྟར་འཆར་གཞི།	༢༧
A. བྱ་ཁོངས།	༢༧
B. བྱེ་བྲག་གི་དམིགས་ལུལ།	༣༡
C. མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲོད་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ།	༣༡
D. གཞུང་ཞབས་པ་དང་བྱིས་སློབ་མི་སྣ། དམག་མིའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གསོ་སྦྱང་ ལས་འགུལ།	༤༢
E. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བསྟར་གོ་རིམ།	༤༧
F. རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་ལས་དང་རོགས་འདེགས།	༧༢
G. རམ་འདེགས་དང་གདོང་འཇོག་	༧༣
ཡིག་ཆ་ཁ་སྒྲོན། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་དོན་ཁང་༢༠༡༠ལོའི་ལྷ་ཁབ་འོས་ལེན་འཇམ་	

སྒྲིབ་ལ་བྱོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སྒྲོབ་གསའི་རྒྱས་གཞིའི་དུས་རིམ་གཉིས་པའི་ལག་བསྟར་
འཆར་གཞིའི་ཨང་༡༥/༡༡བའི་གྲོས་ཚེད།.....བསྐྱུལ།

༢༠༡༠ — ༢༠༡༤ལོའི་ལག་བསྟར་འཆར་གཞི་གནད་

བསྒྲིག་

ཕྱི་ཚེན་འདྲིའི་འཇམ་གླིང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་རྒྱས་གཞིའི་དུས་རིམ་
གཉིས་པའི་ ༡༩༩༠ — ༢༠༡༤ ལག་ལེན་འཆར་གཞི་ཞིབ་བརྗོད་བྱས་ཡོད། 1 དེའི་གཙོ་
གནད་ནི། ཡན་ལུས་ལྷན་པའི་སློབ་གསོ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་དེ་མཐོ་རིམ་སློབ་
གསོའི་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ཞབས་པ་དང་བྲིམས་སྐྱོང་མི་སྣ། དམག་མིའི་གསོ་
སྐྱོང་བྱིན་ནས་ལག་བསྟར་བྱ་དགོས་པའི་ལས་འགུལ་གཤམ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། ལག་བསྟར་འཆར་
གཞི་ནི། ༢༠༡༠ལོའི་ཟླ་བའི་ཚེས་༣༠ཉིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
ལས་དོན་ཁང་གི་ཚོག་མཆན་ཐོབ། 2

【མཆན། 1 H / HRC / 15 / 28.】

【2འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་དོན་ཁང་གི་ཨང་༡༥ / ༡༡པའི་གྲོས་ཚོད།】

གཅིག་ལ་འཇམ་སྒྲིང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསུང་རྩམ་གཞི། ༢༠༠༥ - ལག་

བསྟར་བྱ་བཞིན་པེ།

ཅི་ཞིག་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསུང་ཟེར།

འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསུང་མཚན་ཉིད་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་གི་རིག་གནས་སློབ་གསུང་གསུང་གསུང་། ཆ་འཕྲིན་གྱི་མང་གཞིའི་སྤྱི་བཅུགས་པ་
ཞིག་ཡིན། ཡན་ཚུན་ཕན་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསུང་མི་དབང་དང་མི་
དབང་ལ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་འདོན་སྤྱོད་བྱ་བའི་ལ་རྒྱུན་ཕན་འཚོ་
བའི་ཁྲོད་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཏོད་སྤྱོད་བྱ་བར་མཁོ་བའི་ལུས་ཅུལ་གསུང་དང་
རྒྱལ་འདེད། མིའི་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཁེ་དབང་ལ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་བུ་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསུང་ད་དུང་སྤྱི་ཚོགས་ཁོངས་མི་ཡོངས་ལ་མི་དབང་ལ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་
བར་མཁོ་བའི་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱི་མིང་བྱ་བུ།

མི་དབང་སློབ་གསུང་གི་འགྲུལ་གྱིས་འདྲ་མཉམ་དང་དམའ་འབབ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་གཞི་རྒྱའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆ་དོན་བརྒྱུད་བསྐྱབས་བྱེད་ལ། ཡན་ཚུན་མཉམ་
གནས་དང་ཁ་བྲལ་དུ་མི་གཏོང་བ། ཡོངས་ཁྱབ་རང་བཞིན་ཁྱབ་སྤེལ་དུ་གཏོང་དགོས། དུས་
མཚུངས་སུ་བྱ་བུ་འགྲུལ་འདི་དག་དངོས་ཡོད་འཚོ་བ་དང་ཐག་ཉེ་ལ་སློབ་སྤྱོད་བྱ་བུ་མཁན་
པའི་དངོས་ཡོད་འཚོ་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་པ་དང་། དེས་
རང་དོས་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱུ་རྐྱེད་སྤྱོད་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཆ་དོན་ཚོར་
རྟོགས་བྱུང་བུ་ལྟ་བུ་འགྲུལ་འདིའི་རིགས་སྤེལ་བ་བརྒྱུད་ནས་སློབ་སྤྱོད་བྱ་བུ་མཁན་པས་མིའི་
ཐོབ་ཐང་གི་དགོས་མཁོ་གཏུན་འབབ་དང་ཐག་གཅོད་བྱ་བུ་པ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་གི་ཚད་གཞི་དང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཐག་གཅོད་བྱ་བུ་ཐབས་རྟེན་བྱེད་ལས་
གཞན་མི་གཞན་པའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩེ་འཛོག་དང་སྤྱང་སྤྱོད་ཐོབ་ཐང་མདོན་འགྲུལ་གྱི་

འོས་འགན་འཁུར་བའི་མི་དག་ལ་མཚོན་ནས་བཤད་ན།འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོས་ཁོ་ཚོ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམས་བ་གཞན་དག་ཀྱང་མཐོར་འདེགས་བྱ་བུ་བསྐྱོད་སློབ་སྦྱོང་གི་ནང་དོན་ནམ་ཡང་ན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས་གང་ཡིན་རྒྱུ་ཚང་མས་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་མངོན་འགྱུར་བྱ་འོས་ལ།ཐེ་ཞུགས་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་དང་།གོགས་སྐྱེན་དང་སྐྱག་སྒྲུབ་མེད་པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་བསྐྱེད་དགོས།

འཇམ་སྒྲིང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་རྣམས་གཞི་ལག་བསྟར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གང་ཡིན།

༢༠༠༤ལོའི་ཟླ༡༢པའི་ཚེས་༡༠ཉིན།མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་དུ་འཇམ་སྒྲིང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་རྣམས་གཞི་༡༩༠༥—ལས་བསྟར་བྱ་བཞིན་པུ་ཞུབ་བསྐྱགས་གནང་བའི་ཐོག་དང་།ལས་ཁུངས་དང་སྡེ་ཁག་ཚང་མས་སློབ་གསོའི་ཐབས་ཚུལ་འདི་ལག་བསྟར་བྱ་དགོས་ཚུལ་བསྟན།³

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་མིའི་ཐོབ་ཐང་སློབ་གསོའི་ལོ་ངོ་བཅུས་༡༩༧༥—
༢༠༠༥།གདིང་བའི་མང་གཞིའི་སྤྱི་བྱེད་གི་ཚད་གཞི་གསར་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ལ།༡༩མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་དང་གསོ་སྦྱོང་བསྐྱགས་གཏན་མེད་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་འཇམ་སྒྲིང་སློབ་གསོའི་རྣམས་གཞིའི་འཆར་འགོད་ལ་ཁ་གསལ་བྱས་པ་དང་།འཇམ་སྒྲིང་རྣམས་གཞི་འདིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོས་ལྷན་ལས་སྐྱབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་དང་།འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་ལྷན་ལས་སྐྱབ་པའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བཅོན་གཞོན་དང་ཇ་དྲག་གི་འགལ་བ་འབྱུང་བར་སྡོན་འགོག་གི་རྣམས་བ་ཐོན་བཞིན་མཆིས།

ས་ཁུལ་རེའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་མངོན་འགྱུར་བྱེད་པར་རོགས་རམ་བྱ་ཆེད་དུ། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་གཞི་འདིས་ནུས་ཤུགས་ཡོད་ཀྱིས་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་གཞི་རྒྱུ་རྒྱ་དོན་དང་བྱེད་ཐབས་གནད་དོན་སྤེང་ཐུན་མོང་གི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་སྐུལ་འདེད་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ཐབས་གི་ལག་བརྟར་སློམ་གཞི་ཞིག་འདོན་སྤྲོད་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་ནས་གཞི་རིམ་ཡོངས་ཀྱིས་རོགས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་མཉམ་འབྲེལ་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་རྒྱག་དགོས།

དུས་ཚོད་ཀྱི་ཚད་བཀག་ཡོད་པའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་༡༩༧༥ - ༢༠༠༤ དང་མི་འདྲ་བ་སྟེ། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་གཞིའི་འཆར་འགོད་འདིར་མཚུགས་ཚོགས་པའི་དུས་ཤིག་མེད་པར་རིམ་བཞག་ནས་རིམ་བཞག་ལག་བརྟར་བྱེད་པའི་དུས་རིམ་གྱུ་བལ་དུས་རིམ་དང་པོའི་ཡུན་ཚད་ནི་༢༠༠༥ནས་༢༠༠༤ལོ་ཡིན་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་མ་ལག་ནི་གཙོ་གནད་ཡིན། 42070ལོ་ནས་བརྒྱུད་དམིགས་ཡུལ་ལ་མང་ཚོགས་ཐད་ནས་འགྱུར་ལྡོག་བྱུང་བྱུང་། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་དོན་ཁང་གིས་སྤེལ་བཞིན་ཁོངས་ཁྲུགས་རྒྱལ་ཁབ་དག་གིས་སློབ་གྲྭ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་མ་ལག་སྤོང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་ལག་བརྟར་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་བྱ་བུ་ལ། 5

【མཚན། 3 མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཨང་རྟགས་༥༩ / ༡༡3 འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་།】
【མཚན། 4 དུས་རིམ་དང་པོའི་ལག་བརྟར་འཆར་གཞི་www. ohchr. org and www. unesco. org འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་དོན་ཁང་ཨང་རྟགས་༡2 / ༤ རིམ་བཞག་ཨང་རྟགས་༡4 / 11 པའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་།】

**གཉིས། མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲིད་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་དང་
བཅས་པའི་གཞུང་ཞབས་པ་དང་བྲིམས་སྐྱོང་མི་སྣ་དམག་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་གི་གསོ་སྐྱོང་ལག་བརླར་འཆར་གཞི།**

འཇོམ་སློང་རྒྱལ་གཞིའི་དུས་རིམ་གཉིས་བ ༡༩༧༠ — ༢༠༡༤ ལག་ལེན་འཆར་
གཞིས་སྲིད་གཞུང་དང་སྲིད་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཆེད་ལས་མཁས་བཤེས་ལུགས་མི་སྣའི་
བྱས་རྗེས་དང་ཞིབ་བཤེར་བྱས་འབྲས་བུ་ལེན་བྱས་ཏེ་ཤོད་བརྗོད་རྒྱལ་ཁབ་མངའ་
ཁོངས་རིམ་པ་དང་པོས་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་བྱེ་བྲག་གི་ཐབས་རྒྱུས་དང་དངོས་
ཡོད་བསམ་ཚུལ་ལག་བརླར་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན།

ནང་དོན་གཙོ་བོ་གཤམ་གསལ་ལྟར།

མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲིད་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ།

མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ་ནི་འབྲིང་རིམ་སློབ་གསོའི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་
མཆན་ཐོབ་པའི་སློབ་ཆེན་དང་སྡེ་ཁག་གཞན་དག་ལ་སྟོན་ཏེ་དེ་དག་གི་ཆེན་དང་སྡེ་ཚོགས་
ལས་བྱེད་པ།སློབ་བཅོས་འཕྲོད་བསྟེན་དང་བྲིམས་སྐྱོང་མི་སྣ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་ལས་མི་
སྣའི་གསོ་སྐྱོང་དང་དཔལ་རྟོགས་ལེན་སའི་སྡེ་ཁག་ཏུ་སྡེ་བའི་སློབ་གསོ་ཡོངས་ལ་བཟེ།

འདིའི་ཐད་ནས་མི་དབང་སློབ་གསོས་སྤྱོད་བསྐྱུས་རང་བཞིན་དང་དབང་ཆར་
གཅོགས་མཐོང་བྱེད་པའི་སློབ་གསོའི་ཐབས་ལམ་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་།དེའི་ཁོངས་
སྤྱོད་སློབ་གསོར་བརྟེན་ནས་མི་དབང་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་གཏོགས་པས་སློབ་གསོའི་
མ་ལག་དང་བརྒྱུད་རིམ་ཚང་མར་ཁག་ཐེག་ཐུབ་ལ།ད་དུང་སློབ་བྲིད་དང་བསྐྱབ་
དེབ།ཐབས་ལམ་དང་གསོ་སྐྱོང་ཚང་མ་འདུས་པས་ཀྱང་མིའི་དབང་ཆའི་ཐད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་
སྐྱུངས་བར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དང་།དེར་མ་ཟད་སློབ་གསོའི་ཁྲིད་གྱི་མིའི་དབང་

ཚེ་འདུས་པས་སློབ་གསོའི་བྱ་བ་ཁོངས་ཀྱི་མི་ཚང་མའི་མི་དབང་ལ་བརྩེ་འཇོག་ཐོབ་པར་
ལག་ཐེག་བྱ་བྱུང།

གལ་སྲིད་བྱེད་ཐབས་འདི་ཕན་ལུས་ལྡན་པའི་སློབ་མཁོ་རིམ་སློབ་གསོའི་བྱོང་དུ་
འཇུག་དགོས་ན།མ་མཐའ་ཡང་གཤམ་གྱི་ཕྱོགས་ལྡན་ལག་བརྟམ་བྱ་དགོས་པ་སྟེ།

༡། སྲིད་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལག་ལེན་བྱེད་ཐབས།

མཁོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྲིད་རྒྱུ་གི་གསུ་སྤྲིམས་འཇུགས་དང་ལག་ལེན་འཆར་
གཞི་སློབ་སྲིད་ཁག་སློབ་སྲིད་རྒྱུ་སོགས་འདུས་ལ།དེ་ཡང་འཕེལ་རྒྱས་གྱི་དར་ཆ་མངོན་
པར་བསྐྱེད་ནས་མི་དབང་སློབ་གསོར་སྐྱུ་འདེད་གཏོང་འོས་ཤིང་།མིའི་དབང་ཚའི་
ནང་དོན་མཁོ་རིམ་སློབ་གསོ་ཉིལ་བའི་བྱོང་དུ་འཇོག་དགོས།དེར་མ་ཟད་འབྲེལ་ཡོད་
ཕྱོགས་ལག་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཐེ་ལྷགས་གྱི་རྣམ་པའི་སློབ་མཁོ་སྲིད་རྒྱུ་གཏན་
འཁེལ་བྱ་འོས་པ་དང་།རྒྱལ་ཁབ་གྱི་འདོན་སློབ་དང་སླ་ལྷག་གི་མི་དབང་སློབ་གསོར་སྐྱུ་
འདེད་གཏོང་བྱུང་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འོས་འགན་འཁུར་ན་འཚམས་ལག་ལེན་འདི་མངོན་
འགྱུར་ཡག་པོ་ཡོང་ཆེད་སྲིད་གཞུང་ལ་སྤྱི་འབྲེལ་བའི་ལག་བརྟམ་འཐབ་རྒྱས་ཤིག་མཁོ་
བ་དང་།དེའི་ཁོངས་སུ་ཐོན་ཁུངས་འོས་འཚམ་འདོན་སློབ་དང་རོགས་འདེགས་ལམ་
ལུགས་བཙུགས་པར་བརྟེན་ནས་གཅིག་མཐུན་རང་བཞིན་དང་བརྟེན་བཞེད་འདྲི་རྒྱུ་
སོགས་ལ་ལག་ཐེག་བྱ་བྱུང།

༢། དགོ་རྒྱུ་ཆེན་མོ་དང་སློབ་སློབ་གི་བརྒྱུད་རིམ་ཡོ་བྱེད།

མི་དབང་སློབ་གསོ་མཁོ་རིམ་སློབ་གསོའི་བྱོང་དུ་འདྲེན་པའམ་ཡང་ན་བཅོས་བསྐྱུར་
གཏོང་བར་མིའི་དབང་ཆ་མངོན་པའི་རིན་ཐང་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་རང་བཞིན་ལྡན་
པའི་དགོ་རྒྱུ་ཆེན་མོ་དང་སློབ་སློབ་བྱེད་ཐབས་མཁོ་ལ།མི་དབང་གི་འབྲེད་རྣམ་གཞན་
དོན་ཞིག་གི་དོས་ནས་སློབ་དེབ་ཡོངས་བྱོང་འདུས་བར་བྱས་པར་མ་ཟད།བྱེད་བྱུག་གི་མི་

དབང་ནང་དོན་བསྐྱབ་ཚོན་དང་རྩལ་གཞིའི་ནང་དྲངས་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་དུ་བསྐྱབ་ཚོན་
མང་པོ་དང་བསྐྱབ་ཚོན་ལས་བརྒྱལ་བའི་མི་དབང་རྩལ་གཞི་ནང་འབྲེན་བྱས་ཡོད། ལག་
ལེན་དང་ཐབས་ལམ་ནི་དམངས་གཙོ་དང་ཐེ་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྒྱ་ཆ་དང་
བསྐྱབ་དེབ་ཀྱིས་མི་དབང་སློབ་གསོའི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་བསྐྱགས་སྤྱབ་དེར་མ་ཟད་
འབྲེལ་ཡོད་གཞིགས་འདེགས་དང་ཐོན་ཁུངས་མཐོ་སློང་བྱེད་ས་འཇུགས་དགོས།

༡༣། ཞིབ་འཇུག་གི་བྱ་བ།

མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་གིས་ཤེས་བྱ་གསར་བ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་ནས་མི་
དབང་ཁྱབ་ཁོངས་ལ་སླང་དོར་དང་བསམ་གཞིག་གནང་ཡོད། བསམ་གཞིག་འདིས་ཚྭ་གས་
གཞན་ཞིག་ནས་མི་དབང་དང་མི་དབང་སློབ་གསོའི་སྲིད་རྩལ་དང་ལག་ལེན་ལ་བྲིད་
སྟོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ཡང་དངོས་ཡོད་སྲོལ་བར་དབྱེད་པ་དང་ཚོད་དཔག་བསྟར་བ་
དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ལ། ཞིབ་འཇུག་བྱ་བས་བྱེད་ཚུགས་ལེགས་པོ་གཏན་འཕེལ་དང་
བརྒྱུད་བསྐྱགས་བྱེད་པར་ཕན་པ་དང་བྱེད་ཚུགས་འདི་དག་གི་མང་གཞིའི་སྤྱོད་རྣམ་པ་
གསར་བའི་ཐབས་ལམ་དང་ཡོ་བྱད་གསར་སྤེལ་བྱས་ཚོགས། དེར་མ་ཟད་ཞིབ་འཇུག་བྱ་
བས་ཉམས་སྲོལ་དང་དབྱེད་འཛོག་གི་བྱ་བར་སྡེ་སྟོན་བྱེད་སྤྱབ་ལ། དུང་འབྲེལ་འདྲིས་
དང་བྱ་དགའི་དུལ་ཞིབ་འཇུག་ཐོབ་དུལ་སོགས་བརྒྱུད་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱ་བར་
ཤུགས་སྡོན་རྒྱབ་ཚོགས།

༡༤། སློབ་སྦྱོང་གི་ཁོར་ཕུག

རིག་གཞུང་རང་དབང་ནི་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་གི་ཁོར་ཕུག་ཅིག་ཏུ་སྤྱབ་
ལ། ཕན་ཚུན་བསམ་ཤེས་དང་བརྩི་འཛོགས། འགན་འཁུར་གྱི་འདུ་ཤེས་སོགས་ལ་ཤུགས་
སྡོན་རྒྱབ་པར་བརྟེན་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་ཏུ་མི་དབང་སློབ་གསོས་རྣམ་རྒྱུན་གྱི་
མི་དབང་བྱེད་ཚུགས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས། གསལ་ཁ་ཚོད་པའི་ཐུན་མོང་སྲིད་རྩལ་
གཏན་འཕེབ་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་ལག་ལེན་པ་ཡོངས་ཀྱི་མི་དབང་ལ་སྤྱང་སློབ་བྱ་

ཐུབ་སློབ་བྲིད་མི་སྣ་མི་དབང་སློབ་གསོར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་འགན་ལུས་འཁུར་
ཡོད་པ་དང་སློབ་མས་རང་དགར་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བརྗོད་ཚོགས་པ་དང་རིག་གཞུང་
འཚོ་བའི་སྲོད་ལྷགས་ན།སྣམ་ལས་མང་ཞིང་བྱུང་བའི་གོང་ཁུལ་ནས་འབྲེལ་འདྲིས་
ཀྱི་བྱ་འགུལ་སླེལ་བའི་གོ་སྐབས་མང་པོ་ཐོབ་ཐུབ།

༡༥། མཚོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སློབ་བྲིད་མི་སྣའི་སློབ་གསོ་དང་ཆེད་ལས་འཕེལ་བྱས།

མཚོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སློབ་བྲིད་མི་སྣའི་སློབ་གསོ་དང་ཆེད་ལས་འཕེལ་བྱས་
དཔེ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སློབ་བྲིད་མི་སྣ་ཡོངས་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་བྱེད་མི་སྣ་ཚང་
མས་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་རིན་ཐང་ལྟ་ཚུལ་བརྒྱུད་བསྐྱབས་བྱེད་པ་དང་མིག་དཔེ་
གཞན་སྟོན་གྱི་ལུས་བ་ཐོན་དགོས་སློབ་གསོ་དང་ཆེད་ལས་འཕེལ་བྱས་གཏོང་བར་ངེས་པར་
དུ་སློབ་གསོ་གཏོང་མཁན་གྱི་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཤེས་བྱ་དང་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་ཡར་ཐོན་
རང་བཞིན་སོགས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་དེ་ལས་གཞན་སློབ་བྲིད་མི་སྣ་རང་སྣང་གི་
ཐོབ་ཐང་དབང་མཁན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་དེའི་ལ་བྱ་དང་དབང་ཚར་བཅི་འཛོག་བྱེད་པའི་
ཁོར་ཕུག་སྲོད་བྱ་བ་སྐྱབས་པའམ་ཡང་ན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས།

གཞུང་ཞབས་པ་དང་བྲིམས་སྦྱོང་མི་སྣ་དམག་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་ལ་སྦྱོང་བརྗོད་བྱེད་

པ།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་ནི་སྤྱིའི་གཞུང་ཞབས་པ་དང་བྲིམས་སྦྱོང་མི་
སྣ་དམག་མིའི་རང་གི་འགན་འཁུར་ལག་ལེན་བྱེད་པར་ཞིབ་ཕྱིའི་སྤྱོད་སྟོན་སྟོན་གྱི་ལུས་བ་
ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་མི་འདི་དག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེའི་དོ་དམ་
བྱ་ལུལ་དུ་གྱུར་བའི་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅི་འཛོག་དང་སྤྱང་སྦྱོབ་ཐོབ་ཐང་མངོན་འགྱུར་
ཡོང་བའི་ཐད་འགན་གསལ་བོར་འཁུར་ཡོད།ལན་ལུས་ལྡན་པའི་སློབ་གསོ་ལས་རིགས་འདི་
དག་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སློབ་སྦྱོང་གི་སྤྱིར་བཏང་རང་བཞིན་གྱི་ཐབས་

ལྷན་ལ་མ་མཐའ་ཡང་གཤམ་གྱི་བྱུང་ཁོངས་འགའ་ནས་ལག་འཛོག་དགོས་པ་སྟེ།

༧༩ སློབ་སྦྱོང་སྲིད་ལྟུང་དང་གཞན་པའི་འབྲེལ་ཡོད་སྲིད་ལྟུང་།

སློབ་སྦྱོང་སྲིད་ལྟུང་གི་གཏན་འཁེལ་ལྟར་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་ནི་ལས་རིགས་ཁེ་
དབང་དང་ཡར་འཕགས་གྱི་བཙན་ཤེད་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན་ལ།བྱུང་
པར་དུ་ཉམ་ཚུང་གི་མང་ཚོགས་དང་འབྲེལ་འདྲེས་བྱེད་དགོས་པའི་དཔོན་རིགས་ལ་ངེས་
པར་དུ་ཆེད་སྦྱོང་ཐོབ་དགོས།འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཞུགས་མ་
བྱས་སྔོན་དང་ལས་གནས་སུ་ཡོད་དུས་གཉི་ཀའི་སློབ་སའི་སློབ་ཐུན་དུ་བཞག་ཡོད།སློབ་
སྦྱོང་དེའང་ཆེད་ལས་མི་སྣའི་ལག་བསྟར་བྱ་དགོས་ལ།དབྱེད་བརྗོད་དང་ཕན་འབྲས་ཚོད་
སྒོམ་གྱི་ལམ་ལུགས་བཙུགས་ཡོད།སློབ་སྦྱོང་ནི་སྣ་གཅིག་གི་བྱ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ཕྱོགས་
ཡོངས་གྱི་རྣམ་བ་སྐྱེ་སྲིད་བྱེད་པའི་ཐབས་ལྟུང་གི་ཁག་གཅིག་ཡིན་པས།ལས་ཀ་འདྲིར་
སྲིད་ལྟུང་ཡོངས་དང་ཁྲིམས་སྒོལ་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱ་དགོས་ཏེ།མིའི་ཁེ་དབང་གི་ཚད་
གཞིར་རྒྱབ་འགལ་མེད་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་པའམ་ཡང་ན།བྱ་གཞག་འདྲིས་མིའི་ཐོབ་ཐང་
ལ་སྐྱུལ་འདེད་བྱེད་པར་བྱས་རྗེས་འཛོག་ཆེད་ཡིན།

༨༠ གསོ་སྦྱོང་བརྒྱུད་རིམ་དང་ཡོ་བྱད།

གསོ་སྦྱོང་གི་ནང་དོན་དང་མང་ཚོགས་གྱི་ཤུགས་རྒྱུན་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་
སྟེ།དེའི་རྣམ་བ་དང་འགན་འཁུར་ལས་ཁུངས་དང་རིག་གནས་ཚུ་འཇུགས་དང་བཅས་
པའི་དེར་འཚམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཚད་གཞི་ཚུར་སྣང་བྱ་བྱུང་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས་དང་བྱེད་
ལུངས་བེད་སྦྱོང་གི་ཐད་ནས་ཁོངས་ཞུགས་ཚུལ་དང་ཤེས་རྟོགས་གྱི་ལག་རྩལ་མཐོར་
འདེགས་གཏོང་རྒྱ་གཉིས་བེད་སྦྱོང་དགོས།གསོ་སྦྱོང་ནི་རིགས་བཞའི་སློབ་སྦྱོང་དང་ལས་
རིགས་རང་བཅའི་མང་གཞིའི་སྟེང་དུ་འཇུགས་དགོས།གསོ་སྦྱོང་རྒྱ་ཆ་དང་བསྐྱབ་དེབ་ལ་
བརྟེན་ནས་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བར་སྐྱུལ་
འདེད་བྱ་དགོས།

སྐྱོབ་སྐྱོང་དང་བྱ་བའི་ཁོར་ལུག

འགོ་འདུག་སྐྱོང་སྐྱོང་གི་སྐྱོང་བྱ་དང་བྱ་གཞག་སྐྱོལ་ལུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དྲུས་
གཏན་འཁེལ་བྱས་ན།ལས་རིགས་འདིས་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་མཛད་རྗེས་ལ་སྐྱེས་
འདེད་བྱས་ཏེ།འགོ་བ་མིའི་བྱ་བ་ཁོངས་སུ་སྐྱོང་སྐྱོང་ནས་བྱེད་སྐྱོལ་བཟང་བོར་སྐྱེས་མ་དང་
ལས་ལེན་བྱ་དགའ་སྟེར་བ།བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལུག་གི་ཕན་ཚུན་གཞོགས་འདེགས་དང་མཉམ་
ལས་ལ་ཤུགས་སྐྱོན་རྒྱག་ཐུབ།

བྱེ་བྱག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལག་བཟུར་ཐབས་རྒྱུ

འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐྱོབ་གསོའི་གས་སུ་འདྲེས་བར་བྱེད་པ་དང་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་
སྐྱོབ་སྐྱོང་དེ་ཆེད་ལས་མི་སྣའི་སྐྱོབ་སྐྱོང་དང་འདྲེས་བར་བྱེད་པར་རྒྱལ་ཁབ་གི་གནས་
བབ་དང་སྲོན་ཐོན་གི་ལས་དོན་རྒྱས་པའི་མང་གཞིའི་སྟེང་དུ་བཅུགས་པའི་ཕྱོགས་བསྐྱེས་
ཐབས་རྒྱུ་ཤིག་ཡིན།ལས་འགུལ་འཆར་གཞི་འདིས་མཐོ་རིམ་སྐྱོབ་གསོའི་ཁྲོད་ཀྱི་མིའི་
ཐོབ་ཐང་གི་སྐྱོབ་གསོ་དང་སྤྱིའི་གཞུང་ཞབས་པ།བྱིས་སྐྱོང་མི་སྣ་དང་དམག་མིའི་སྐྱོབ་
སྐྱོང་གི་འཆར་གཞི་ལག་བཟུར་དང་ཚོད་སྐོམ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རིམ་ཁྲོད་གོ་རིམ་
བཞི་བཏོན་ཡོད་པ་སྟེ།

གོ་རིམ་དང་སྟོ། གོང་བཙོད་བྱ་བ་ཁོངས་ཁྲོད་ཀྱི་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སྐྱོབ་གསོའི་ད་ལྟའི་ གནས་བབ།

ཐོག་མར་རྒྱལ་ཁབ་གི་ད་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པར་སྐྱེས་སྐྱོང་བྱེད་
དགོས་ལ།དེར་ད་ལྟ་ལག་བཟུར་བྱེད་བཞིན་པའི་སྤྱི་དྲུས་དང་ལས་ཕྱོགས་ཐོན་ཁུངས་
དང་ཡོ་བྱད་དང་བཅས་དེར་འབྲེལ་གི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱོང་སྐྱོང་དང་ལག་
བཟུར་བྱེད་མཁན་པ་སོགས་ཀྱང་འདུས་རྒྱ་བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་བསྐྱེད་དང་གོས་མོལ་བྱས་པ་

བརྒྱུད་ཡིག་ཆ་འདིའི་གོ་རིམ་གཉིས་གཉིས་པའི་གཏན་འབེབ་དང་ཐབས་ལུས་ལག་
བསྟར་བྱེད་པའི་མང་གཞི་བྱས་ཚོག

**གོ་རིམ་གཉིས་པ། དཔེ་ལེགས་ལས་དོན་གཏན་འཁེལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བསྟར་
ཐབས་ལུས་གཏན་ལ་དབབ་པ།⁶**

འཐབ་ལུས་འདིས་སྟོས་ལྷའི་དམིགས་ཡུལ་གྱིས་མང་ཚོགས་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཚུལ་
ཐད་ནས་ལག་ལེན་འཆར་གཞིའི་བྱ་བ་ཁོངས་ཡོངས་ཏང་པའི་འཕྲིན་ལུས་དང་དགེ་མཉན་
ཆེན་མོ་སློབ་སྦྱོང་གི་བརྒྱུད་རིམ་དང་ཡོ་བྱད་སློབ་སྦྱོང་གི་ཁོར་ཕུག་གི་སྤོང་ཡོད་ལ། དེས་
སྐབས་བབ་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་དཔེ་ལེགས་ཀྱི་ལས་དོན་གཏན་འཁེལ་བྱ་བུ་ལ་དང་ཤིང་ཤིང་
མཐའ་ཡང་༢༠༡༢ — ༢༠༡༤ལོའི་ལག་བསྟར་གྱི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤས་ལ་རེ་གཞག་ཡོད་
ཚོག

གོ་རིམ་གསུམ་པ། ལག་བསྟར་དང་བརྟག་བཤེར།

གལ་སྲིད་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཚེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བསྟར་སྲིད་ལུས་ལ་རྒྱ་ཆེའི་བྱ་བ་
བསྐྱུགས་དང་ལག་ལེན་བྱ་བའི་ཡང་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཟིན་པའི་དམིགས་འབེན་གལ་
ཆེན་ལ་བརྟག་བཤེར་དང་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཚུལ་གྱི་འཕེལ་རིམ་སྦྱོང་དགོས།

གོ་རིམ་བཞི་པ། གདེང་འཛོག

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བསྟར་ཐབས་ལུས་ལ་རང་ཉིད་དབྱུང་འཛོག་དང་སྐར་ཚུགས་དབྱུང་
འཛོག་བྱས་ཏེ་མ་འོངས་པའི་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱུར་ཚོག དབྱུང་འཛོག་གི་མཁུག་
འབྲས་སྟན་ལྷའི་ཁྲིད་འབྲི་བ་དང་། ཉམས་སྦྱོང་བསྐྱུར་བྱ་བའི་པར་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་
པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བར་བསམ་འཆར་འདོན་དགོས།

སྤྲུལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དམ།

མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་ཐད་ནས། ལག་
བསྟར་གྱི་འགན་འཁུར་གཙོ་བོ་ནི་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་ཏུ་མཚུངས་ལས་ཁྲུངས་ལ་
གཏོགས་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་གི་སྡེ་ཁག་གཞན་པ་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱ་དགོས། འགན་
འཁུར་དེ་དུང་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་ཏུ་མཚུངས་ལས་ཁྲུངས་ལ་གཏོགས་པ་
ཡིན། ཡང་ན་སྤྱི་བའི་སྲིད་འཛིན་ལས་ཁྲུངས། བྱིས་འཛིན་ལས་ཁྲུངས། རྒྱལ་སྤྱི་ལས་
ཁྲུངས་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། སྲིད་གཞུང་གི་སྡེ་ཁག་གམ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་
མཉམ་འབྲེལ་བྱ་དགོས། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལག་ལེན་པ་ནི། ལས་རིགས་གསོ་སྦྱོང་སློབ་སྦྱོང་
དང་སྤྱིའི་གཞུང་ཞབས་པ། བྱིས་སྦྱོང་མི་སྣའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་མཐུན་
ཚོགས། འབྲེལ་ཡོད་གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཁྲོད་ཁྱེད་སྲིད་གཞུང་ཁྱི་དབང་
གསོ་སྦྱོང་ལས་ཁྲུངས་དང་ཐོན་ཁྲུངས་མཐོ་འདོན་ལྷེ་གནས། རྒྱལ་ཁབ་མིའི་དབང་ཆའི་
ལས་ཁྲུངས། སྲིད་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་རྩ་འཛུགས་སོགས་འདུས།

སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུའི་ལས་ལུགས་གང་དག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་དོན་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁྲུངས་ཤིག་འབྲེལ་གཏུག་ལྷེ་གནས་བྱས་
ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བསྟར་གཏན་འབེབ་དང་ལག་བསྟར་བརྟག་བཤེར་དང་དཔུང་འཛོག་
བྱ་བར་རོགས་འདེགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་དུ་འཇུག་དགོས། ལས་ཁྲུངས་འདིས་འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་
ཁག་དང་ལས་ཁྲུངས། དུང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་པའི་ལག་བསྟར་མཐུན་ཚང་མར་འབྲེལ་
གཏུག་བྱེད་དགོས། དུས་མཚུངས་སུ་གཏན་འཁེལ་ཡིག་ཆ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་མི་
དབང་ལས་ཁྲུངས་ཏུ་ཚེངས་ཡིག་ལས་ཁྲུངས། ཁྲུང་པར་སྦྱོང་རིམ་དང་རྒྱ་བྱོལ་ཡུན་གཏན་
ཞིབ་བཤེར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སློབ་ལྷན་ལྷན་འབྲེལ་སའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཁྲུངས་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱ་
རྒྱུའི་འགན་འཁུར་དགོས་ལ། ལག་ལེན་འཆར་གཞིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་འཕེལ་

རིམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལག་སྟོན་ལྷན་ཁྲུང་ནང་ཚུད་པར་ལག་ཐེག་བྱ་དགོས། མཇུག་མཐར་ལས་
ཁྲུང་ས་དེས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་མཐོ་རིམ་ཆེད་མིའི་ལས་
རྒྱུ་ཁང་(OHCHR) དང་འབྲེལ་གཏུག་རྒྱུ་འབྲེངས་བྱ་དགོས་ལ། མཐོ་རིམ་ཆེད་མིའི་ལས་
གཉེར་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་མ་ལག་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁྲུང་ས་ཁྲུང་པར་དུ་
མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཕྱོགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སློབ་གསོ་ཚན་རིག་དང་རིག་
གནས་ཚུ་འཇུགས། དང་སློབ་གསོ་གཅིག་མཐུན་སློབ་འཇུག་གི་ཁྲུང་ས་གཞིའི་དུས་རིམ་གཉེས་
བར་གཞིགས་འདེགས་བྱེད་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རིམ་ཐད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཞན་ལ་
བརྒྱུད་སྐྱར་རམ་མཉམ་སྦྲོད་བྱ་དགོས།

༢༠༡༥ལོའི་འགོར་དུས་རིམ་གཉེས་བ་མཇུག་རྗེས་དུས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོས་ལས་འགུལ་
འདིར་དབྱེད་འཛོག་བྱེད་པ་དང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་
མཐོ་རིམ་ཆེད་མིའི་ལས་རྒྱུ་ཁང་མཐའ་མཇུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་དབྱེད་འཛོག་སྟོན་ལྷན་ཁྲུང་ས་
སློབ་བྱ་དགོས། ལྷན་ཁྲུང་ས་འདི་དག་གི་མང་གཞིའི་སྤྱི་མཐོ་རིམ་ཆེད་མིའི་ལས་གཉེར་ཁང་
གིས་༢༠༡༥ལོའི་མི་དབང་ལས་དོན་ཁང་གི་མཇུག་མཐའི་སྟོན་ལྷན་ཁྲུང་ས་འབེབ་བཅོ་དགོས།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བསྟར་རོགས་འདེགས་ཀྱི་ཆ་གང་དག་ཚང་དགོས་སམ།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་མ་ལག་དང་། གཞན་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་དང་ས་གནས་སྤྱི་དགའ་
དབར་གྱི་ཚུ་འཇུགས། ཆེད་ལས་དྲ་རྒྱ་དང་མཐུན་ཚོགས། མི་དབང་ཐོན་ཁྲུང་ས་ཁག་སོ་སོར་དང་
རྒྱ་ཆའི་ཉེ་གནས་སྤྱི་དགའ་མ་ཡིན་པའི་ཚུ་འཇུགས་དང་ནོར་སྤྱི་ལས་ཁྲུང་ས་ཀྱི་རྒྱལ་
སྤྱིའི་མཉམ་ལས་ཀྱིས་ཁོངས་ཁྲུགས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བསྟར་ཐབས་ཇུས་གཏན་
འབེབ་དང་འབྲེལ་ཡོད་བྱ་འགུལ་ལག་བསྟར་བྱེད་པར་རམ་འདེགས་བྱས་ཚོགས་ལག་ལེན་པ་
འདི་དག་གིས་མཉམ་འབྲེལ་ལེགས་པོ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཐོན་ཁྲུང་ས་ཆེས་ཆེ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་
བསྐྱར་སློབ་བྱེད་པར་གཡོལ་བ་སྟོཅ་སྤྱི་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་རྒྱུན་

གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

དངོས་གནས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་དག་ལ་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་བརྒྱུད་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་
བྱས་ཚོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན།

- རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོས་རྒྱལ་ཁབ་རང་གི་ལག་བརྟམ་ཐབས་རྒྱས་གཏན་འབེབ་དང་ལག་
བརྟམ་བརྟག་བཤེར་བྱེད་པ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་བྱ་འགུལ་སྟེལ་བར་རོགས་འདེགས་བྱེད་
པ།
- ལས་སྒྲོགས་ལེགས་པོ་དང་ད་ཡོད་རྒྱ་ཆུ་ཆལས་ཁུངས་དང་རྒྱས་གཞིའི་སྒྲོགས་ཀྱི་ཆ་
འཕྲིན་འཚོལ་བཤེར་དང་བཟུ་སྒྲིག་བྱ་བ་བསྐྱོད་ནས་རིམ་བུ་སོ་སོར་ཆ་
འཕྲིན་མཉམ་སྦྱོད་ལ་སྐུལ་འདེད་བྱེད་པ།
- མི་དབང་སློབ་གསལ་བྱ་རྒྱ་གསར་སྟེལ་བྱ་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།
- གསོ་སྦྱོང་དང་ཞིབ་འཇུག་ལ་རོགས་འདེགས་བྱེད་པ།

འཇམ་སྒྲིང་མི་དབང་སློབ་གསོའི་ལུས་གཞི། དུས་རིམ་གཉིས་པ། ༡༩༠༡ལོ་ནས་༡༩༥༤ ལག་བསྟར་འཆར་གཞི།

གཅིག་ནང་དོན་གནད་བསྟུན།

A. སྤྱི་ཚོགས་རྒྱབ་སྐྱོངས་དང་མི་དབང་སློབ་གསོའི་མཚན་ཉིད།

ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གཅིག་གྱུར་སློབ་མི་དབང་སློབ་གསོའི་མིའི་ཁེ་དབང་གཅིག་གྱུར་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བར་རྩ་བའི་དོན་སྤྱིང་ལྡན་པའི་མཛད་རྗེས་གལ་ཆེན་བཞག་ཡོད་པའི་དོས་ཤེས་རི་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། མི་དབང་སློབ་གསོའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། ཚོའི་ས་ཁུལ་སོ་སོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རྩིས་བའི་མིའི་དབང་ཆ་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བར་གཅིག་མཐུན་གྱི་འགན་ཁུས་འཁུར་ཡོད་པ་ཤེས་རྒྱ་དེ་ཡིན། དོན་སྤྱིང་འདིའི་སྤྱིང་ནས་བཤད་ན། མི་དབང་སློབ་གསོས་ཡུན་རིང་གི་མི་དབང་ལ་གནོད་འཚེ་གཏོང་བ་དང་དྲགས་ཤྱགས་འགལ་འདུལ་སློན་འགོག་བྱེད་པར་ཕན་ལ། འདྲ་མཉམ་དང་རྒྱན་མཐུད་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་ཁོ་རྣམས་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཁོད་གྱི་གོས་ཚད་བརྒྱད་རིམ་དུ་ལྷགས་པར་རྟིང་སློན་བྱ་དགོས།

【མཚན། 1 མི་དབང་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཨང་༢༠༠༤ / ལྷགས་ལྷ་པའི་གོས་ཚད། (༢༠༠༤ལོའི་ལྷ་ལོ་ཚེས་༢༡) ལྷང་གཞིའི་ཁག་གི་ཚན་པ་བཞི་པ།】

རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་དེབ་དང་ཡིག་ཆ་མང་བོས་མི་དབང་སློབ་གསོ་གཏན་འབེབ་བཅོས་
 ཡོད་དེའི་ཁོངས་སུ་༡༩༤༤ལོའི་ 《འཛམ་སྐྱིང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་བསྐྱུགས་གཏམ།》
 རྒྱུ་ཚུལ་ལྟར་དང་། ༡༩༤༥ལོའི་ 《དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིག་གནས་བདག་
 དབང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚིངས།》 རྒྱུ་ཚུལ་ལྟར་དང་། ༡༩༤༤ལོའི་ 《ངན་བྱིམས་དང་
 གཞན་པའི་གདུག་རྩལ་ལ་ཞིང་མི་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པའི་གཤེས་ལ་དམའ་འབེབ་ཀྱི་བྱ་
 སྤྱོད་གཏན་འགོག་བྱེད་པའི་བྱིམས་གཙོད་སྤྱི་ཚིངས།》 རྒྱུ་ཚུལ་ལྟར་དང་། ༡༩༥༡ལོའི་
 《བུད་མེད་ལ་དམའ་འབེབ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ཚད་མེག་མེད་བཅོ་བའི་སྤྱི་ཚིངས།》
 རྒྱུ་ཚུལ་ལྟར་དང་། ༡༩༥༡ལོའི་ 《བྱིས་པའི་དབང་ཚེ་སྤྱི་ཚིངས།》 རྒྱུ་ཚུལ་
 ལྟར་དང་། ༡༩༥༠ལོའི་ 《གནས་སྤོར་བཅོ་བ་ཡོངས་དང་དེའི་བྱིས་མིའི་ཁེ་དབང་ལ་སྤང་
 སྤོབ་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚིངས།》 རྒྱུ་ཚུལ་ལྟར་དང་། ༢༠༠༥ལོའི་ 《དབང་བོ་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཁེ་
 དབང་སྤང་བའི་སྤྱི་ཚིངས།》 རྒྱུ་ཚུལ་ལྟར་དང་། ༡༩༥༤ལོའི་ 《སླེ་ཡེ་ན་བསྐྱུགས་གཏམ་དང་
 ལག་ལེན་རྩ་འཛིན།》 རྒྱུ་ཚུལ་ལྟར་དང་། སྤྱི་བཟང་དང་བོའི་ཚན་པ་ལྟར་དང་། ལག་གཉིས་པའི་ཚན་
 པ་ལྟར་དང་། ༢༠༠༡ལོའི་རིགས་རྒྱུད་ལམ་ལུགས་དང་རིགས་རྒྱུད་དམའ་འབེབ་ཀྱི་
 དབྱའི་འཛིན་པའི་བསམ་ཕྱོགས་དང་དེར་འབྲེལ་རྩལ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་འགོག་རྒྱུ་
 བའི་འཛམ་སྐྱིང་གོས་ཚོགས་ཀྱི་ 《བསྐྱུགས་གཏམ་དང་ལག་ལེན་རྩ་འཛིན།》 རྒྱུ་
 གཏམ།》 ཚན་པ་ལྟར་དང་། ལག་ལེན་རྩ་འཛིན།》 ཚན་པ་ལྟར་དང་། ༡༩༥༤ལོའི་
 ༢༠༠༡ལོའི་ 《ཕན་བདེ་ཞིབ་བཤེར་གོས་ཚོགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཡིག་ཆ།》 རྒྱུ་
 ཚན་པ་ལྟར་དང་། ༢༠༠༥ལོའི་ 《འཛམ་སྐྱིང་འགོ་བྱིད་གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ།》 རྒྱུ་
 ཚན་པ་ལྟར་དང་། བཅས་གཏོགས།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡིག་ཆ་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོས་ཚོད་གཏན་འབེབ་གནང་བའི་མི་
 དབང་སློབ་གསོའི་མཚན་ཉིད་ལ་ནང་དོན་གསར་བ་བསྐྱུག་ཡིག་ཆ་འདི་དག་བརྒྱུད་ནས་
 མི་དབང་སློབ་གསོའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་མི་དབང་རིག་གནས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་

གསོ་སྐྱོང་སྐྱོང་བདར། ཆ་འཕྲིན་བརྗེ་རེས་གང་རུང་བྱེད་པར་འབད་པ་བྱེད་པའི་མང་གཞིའི་
སྤོང་བཅུགས་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་ཡོངས་ཁྱབ་མི་དབང་རིག་གནས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཤམ་གྱི་དོན་ཚན་ལག་འདུས་
བ་སྟེ།

(a) མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་གཞི་རྩའི་རང་དབང་ལ་བརྩེ་འཛོག་བྱེད་པར་ཤུགས་སྒོན་
རྒྱལ་དགོས།

(b) སྤྱོད་པ་ཡོངས་ནས་མི་གཤེས་དང་མིའི་ལ་རྒྱ་མཐོར་འདེགས་གཏོང་དགོས།

(c) མི་རིགས་དང་ས་གནས་མི་དྲུག་ཚོ་བ་ཉུང་ཤས་དབར་ཕན་ཚུན་རྒྱས་ལོན་དང་
བཟོད་སློམ། རོ་མོ་འདྲ་མཉམ། མཇེའ་བརྩེ་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ།

(d) མི་ཚང་མར་སྲིམས་སྐྱོང་རང་དབང་དང་དམངས་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་དུ་ཐེ་
ལྷགས་བྱེད་པ།

(e) ཞི་བདེ་འཛུགས་སྐྱུན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ།

(f) མི་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་རྒྱན་མཐུད་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྤྱི་ཚོགས་དྲང་གཞུག་
སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ།

འཕྲིན་མི་དབང་སློབ་གསོའི་ཁོངས་སུ་གཤམ་ལྟར།

(a) ཤེས་བྱ་དང་ལག་རྩལ། — མིའི་དབང་ཆ་དང་ལམ་ལུགས་གང་རུང་ལ་རྒྱས་ལོན་
ཡོང་བ་དང་རྒྱན་ལྡན་འཚོ་བའི་ཁོད་སྐྱོད་པའི་ལག་རྩལ་ལྡན་པ།

(b) རིན་ཐང་དང་རྩ་བ། སྐྱོད་པ། — མིའི་དབང་ཆ་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་རིན་ཐང་
རྩ་བ་དང་རྩ་སྐྱོད་ལ་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་དགོས།

(c) ལག་བསྟར — ལས་འགུལ་སྐྱེལ་ནས་མིའི་དབང་ཆ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་སྐྱུལ་འདེད་
གཏོང་བ།

འཕྲིན་མི་དབང་སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་གང་རུང་ལ་སྐྱུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་ཁོངས་གཏོགས་

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་འགུལ་གྱི་སྒྲོམ་གཞི་བྱེ་བྲག་པ་ལྟ་ཚོགས་ལ་ཚོག་མཚན་ཐོབ་པ་
 དང་། དཔེར་ན། མི་དབང་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱེད་པའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་འབྲི་དང་ཁྱབ་བསྐྱགས་ལ་
 གཙོགས་མཐོང་བྱེད་པའི་འཇོམ་སྤོང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཁྱབ་བསྐྱགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་
 གྲུབ་བཞུགས་པའི་ནས་ད་བར་དེ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དབང་སློབ་གསོ་སྤྱོད་ལས་ནས་གྲུབ་
 བའི་ཞིབ་ཚུལ་གཏན་འཁེལ་བཅོམ་སྐྱེལ་འདེད་ཚུན་ལྟར་དང་རྒྱན་མཐུན་འཕེལ་རྒྱས་
 ཐབས་ལུས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོའི་ལོ་
 བརྟུ་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལྟར་འབྲེལ་ཡོད་ལག་བསྟར་འཆར་གཞི་བྱེད་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་
 པའི་འཇོམ་སྤོང་བྱིས་པའི་ཞི་བདེའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རིག་གནས་ལོ་བརྟུ་ཀྱི་འཕེལ་
 རྒྱས་ལྟར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་གསོས་རྒྱན་མཐུན་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐྱེལ་འདེད་
 བྱེད་པའི་ལོ་བརྟུ་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་སྦྱོང་གི་ལོ་
 བརྟུ་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འཆར་མཐུན་རིག་གནས་ལོ་བརྟུ་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་

འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལས་དོན་ཁང་གི་ལས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱ་འགུལ་
 ལ་རོགས་འདེགས་བྱེད་པའི་ས་ཁོངས་དང་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱུས་པའི་ཚོ་རྒྱུ་སྤྲོད་པའི་སློབ་
 གསོ་དང་གསོ་སྦྱོང་སྤྱོད་ལས་ལུ་ཞིག་ཡིན་པའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་མི་དབང་སློབ་གསོ་
 དང་གསོ་སྦྱོང་བསྐྱགས་གཏམ་ཞིག་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པར་སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ལྷན་པར་མི་དབང་ལས་དོན་ཁང་གི་འདྲི་རྒྱུ་ལོན་ལྷན་ཁང་གིས་བྱིས་པའི་ང་ཡིག་
 ཐངས་དང་པོ་མི་དབང་ལས་དོན་ཁང་ལ་སྤྱད་ཟིན་པ་དང་ལས་དོན་ཁང་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ལྷན་པར་མི་དབང་ལས་དོན་ཁང་གི་འདྲི་རྒྱུ་ལོན་ལྷན་ཁང་གིས་བྱིས་པའི་ང་ཡིག་
 ཐོར་ཚད་བཞག་མེད་པའི་སྤྱོད་གཞུང་དབར་གྱི་ལས་ཚོགས་ཤིག་འཇོགས་རྒྱུ་དང་། དེའི་
 འགན་འཁུར་ནི་བསྐྱགས་གཏམ་གྱི་མ་ཡིག་ལ་གོས་མོལ་བྱས་ནས་གཏན་འཁེལ་ཡིག་ཆ་
 བཅོས་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷན་པར་མི་དབང་ལས་དོན་ཁང་དུ་སྤྱོད་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ༡༢པའི་ཚེས་༡༠ཉིན།མི་དབང་ཟུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་དཔལ་འབྱོར་
རམ་སྐྱི་ཚོགས་ལས་དོན་ཁང་གི་རེ་འདུན་ཉལ་བྱུང་བ་སྐྱབས་ཚོགས་ཚེས་༢༠༠༥ལོའི་ཟླ༡༢པའི་
ཚེས་༡༡ཉིན་ནས་བཟུང་འཇམ་སྐྱིང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གསོ་སྐྱོང་རྒྱས་གཞི་ལག་བཟུར་
བྱ་རྒྱུ་དང་།ཕྱི་ལག་སོ་སོ་ནས་སློབ་གསོའི་རྒྱས་གཞི་འདི་ལག་ལེན་དོན་འབྱོར་ཡོང་བར་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།3འཇམ་སྐྱིང་རྒྱས་གཞི་ནི་རྒྱན་མཐུད་ཀྱི་དུས་རིམ་འགའི་གྲུབ་པ་
ཡིན་ལ།དམིགས་ཡུལ་ནི།གོམ་གང་མདུན་སློབ་སློལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་བྱ་བ་
བྱེ་བྲག་གི་ཕྱི་ལག་གམ་གནད་དོན་གཅིག་བསྐྱུས་བྱ་ཆེད་ཡིན།

【མཆན།2ཚོགས་ཚེན་ཨང་༤༢/༢༠༠༥འི་གྲོས་ཚོད།

3ཚོགས་ཚེན་ཨང་༥༢/༡༡༣Aགྲོས་ཚོད།】

B.འཇམ་གླིང་མི་དབང་སློབ་གསོའི་རྩམ་གཞིའི་དམིགས་འབེན།

༧ འཇམ་གླིང་མི་དབང་སློབ་གསོའི་རྩམ་གཞིའི་དམིགས་འབེན་ནི།

- (a) མི་དབང་རིག་གནས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།
- (b) རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡིག་ཆས་མང་གཞི་བྱས་ཤིང་སློབ་གསོའི་གཞི་ཅའི་ཅ་དོན་དང་བྱེད་ཐབས་ལ་ཐུན་མོང་གི་དོན་ཟེན་ཐོབ་པར་སྐུལ་བ།
- (c) རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་ཁུལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དབང་སློབ་གསོར་ལག་ཐེག་བྱེད་པ།
- (d) ལག་བསྟར་བྱ་མཁན་སོ་སོར་ལག་ལེན་བྱ་བར་ཐུན་མོང་གི་སློབ་གཞི་འདོན་སྤྲོད་བྱེད་པ།
- (e) རིམ་པ་སོ་སོའི་ལས་རིགས་འབྲེལ་བར་ཤུགས་སྤོན་རྒྱུ་བ།
- (f) ད་ཡོད་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་རྩམ་གཞི་ལ་བརྟུག་བཤེར་དང་ཚོད་སློམ་རྒྱུ་སྤྲོད་བྱས་ཏེ་ལེགས་འབྲུབ་འབྱུང་བའི་བྱ་ཐབས་མངོན་གསལ་དོད་པར་བྱ་བ་དང་། ད་ཡོད་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་རྩམ་གཞི་ལ་མཐུན་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་བ་བཟོ་དགོས།

C.མི་དབང་སློབ་གསོའི་བྱ་འགུལ་གྱི་ཅ་དོན།

༧ འཇམ་གླིང་མི་དབང་སློབ་གསོའི་བྱ་འགུལ་གྱིས།

- (a) མིའི་དབང་ཆ་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་སྤེལ་སྤྱོད་མངས་དང་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་སྤྱོད་ཚོགས་རིག་གནས་བདག་དབང་བཅས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དབང་ཕན་ཚུན་མཉམ་གནས་དང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བཤེས་བྱལ་མི་རུང་བ་དང་ཡོངས་ཁྱབ་རང་བཞིན་བཅས་ཚུད་ཡོད།
- (b) བར་བྱ་ལ་བརྟེན་འཇོག་དང་རྒྱལ་ལོན་བྱས་ཏེ་རིགས་རྒྱུད་དང་སོ་སོ་སྐད་རིགས་ཚོས་ལུགས་ཆབ་སྲིད་དམ་གཞན་པའི་ལྷ་བཞི་རིགས་མི་ཚེན་རྒྱལ་རྒྱུད་ཡང་ན་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱོད་སྤྲེལ་སྤྲོས་སེམས་གནས་ཚུལ་སོ་སོའི་ཕྱོགས་རིས་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་

བརྟེན་མཐོང་ཚུང་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཚང་མ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་དགོས།

(c) དུན་རིང་ངམ་གསར་བྱུང་གི་མིའི་དབང་ཆའི་ཐད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ ༼དབུལ་
སོངས། ༼དག་ལྷགས་ཀྱི་འགལ་འདུ་དང་དང་མཐོང་ཚུང་༼ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་པར་སྐྱལ་མ་
གཏོང་དགོས་བ་མ་ཟད། ༼དུང་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས༼དཔལ་འབྱོར༼ལག་ཅུ༼སྤྱི་ལམས་
མངའ་ཁོངས་ནང་འགྱུར་ཕྱོག་རྒྱུན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་བབ་ལ་གཞིགས་ནས༼མིའི་
དབང་ཆའི་ཚད་གཞི་དང་འཚམ་པའི་ཐག་གཅོད་བྱ་ཐབས་རྙེད་ཐུབ།

(d) སྲོང་ཁུལ་དང་མི་སྐྱེར་གྱིས་རུས་ལྡན་སྒོས་ཁོ་ཚོའི་མི་དབང་དགོས་མཐོང་སྤོང་བྱེད་
ཐུབ་པ་དང་༼ཕན་ལྡན་གྱི་རེ་བ་འདོན་དགོས།

(e) སྤྱོད་སྤོང་སོ་སོའི་འགན་འཁུར་བའི་བྱང་ཚད་མཐོར་འདེགས་བྱེད་པ་དང་༼བྱུང་པར་
དུ་སྲིད་གཞུང་དཔོན་པོའི་རུས་བ་མཐོར་འདེགས་གཏོང་དགོས༼མི་འདི་དག་གིས་ཁོ་ཚོའི་
ངོ་དམ་དབང་འོག་གི་མི་རྣམས་ལ་བརྩེ་འཛོག་དང་སྤྱང་སྦྱོར་བྱ་རྒྱུའི་འགན་འཁུར་ཡོད་
པས༼ཁོ་ཚོར་འགན་འཁུར་འདི་ལག་བསྟར་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས།

(f) རིག་གནས་ཁོར་ཡུག་མི་འདྲ་བའི་ཁོད་ཀྱི་མི་དབང་ཅུ་དོན་དར་སྐྱེལ་གཞོང་བ་
དང་༼རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱ་
དགོས།

(g) ས་གནས་དང་རྒྱལ་ཁབ༼ས་ཁོངས༼རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིང་སྤྱིང་ཚོགས་པའི་མིའི་དབང་ཆའི་
ཐད་ཀྱི་དཔེ་དེབ་དང་ལམ་ལུགས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་མི་དབང་ཤེས་བྱ་དང་ཅུལ་རུས་ལ་སྤྱང་
སྦྱོང་བྱ་དགོས།

(h) མི་དབང་ཤེས་བྱར་སྤང་དོར་དབྱེ་ཞིབ༼ལག་ལེན་ཅུལ་རུས་སོགས་ལ་སྐྱལ་འདེད་
བྱེད་པར་གཏོགས་པའི་ཐེ་བྱུགས་རྣམ་པའི་སྦོལ་བྲིད་ཐབས་ལམ་བཟོ་སྦྱོང་བྱ་དགོས།

(i) ཚད་ལྡན་དང་སྐྱོད་སྤོང་མེད་པའི་སྦོལ་སྦྱོང་གི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་འཇུགས་སྤྱོད་བྱས་
པར་བརྟེན༼མིའི་དབང་ཆའི་ཐད་ལ་ཐེ་བྱུགས་དང་དབང་ཆ་ལོངས་སྤྱོད་པར་སྐྱལ་

འདེད་དང་ཁི་གཤིས་སྐར་ལས་འབྲུས་ཚང་དང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་དགོས།

(j) ཐབས་བཀོལ་སྤྱད་དེ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་མཁན་པའི་རྒྱན་ལྗན་འཚོ་བ་དང་མཐུན་པ་
དང་། ཁོ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་མིའི་དབང་ཆ་སློང་མོལ་བྱས་ཏེ་འཆར་ཡན་གྱི་ཚད་གཞི་དེ་
དངོས་ཡོད་སྤྱི་ཚོགས་དང་དཔལ་འབྱོར་རིག་གནས་ཁུལ་སྲིད་ཆ་རྒྱན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་
མཐུན་པར་བྱེད་དགོས།

【མཆན། 3 ཚོགས་ཚེན་ཨང་༥༧/༡༡༩ A གྲོས་ཚད།】

གཉེས་འཛམ་གླིང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསའི་རྒྱས་གཞིའི་དུས་རིམ་

གཉེས་བཤམ་འཛམ་གླིང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསའི་སྐོར་གྱི་མི་དབང་
དང་། གཞུང་འབྲེལ་པ་བློ་སྦྲུང་གི་སློབ་གསའི་སྐོར་གྱི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་གི་དབང་ཆ་གསོ་སྦྲུང་གི་ལག་བརྟུར་འཆར་གཞི།

A. ལྷན་ཁོངས་

༡༧༥ འཛམ་གླིང་རྒྱས་གཞིའི་དུས་རིམ་དང་པོས་༡༩༠༥ནས་༢༠༠༥ ལུས་ལྷན་ཁོངས་ཡོད་
ལྷན་སློབ་གྲྭ་ཚུང་འབྲིང་རིམ་པའི་སྐོར་གྱི་མི་དབང་སློབ་གསོ་རྒྱ་ཏུ་དེ་ཡིན་ཚོགས་ཆེན་
ཀྱིས་༢༠༠༥ལོའི་ལྷན་ཁོངས་ལག་བརྟུར་འཆར་གཞི་ཞིག་ལ་ཚོགས་མཆན་ཐོབ།⁴

༡༧༦ མི་དབང་ལས་དོན་ཁང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཨང་༡༢/༤གྲོས་ཚད་ལྟར་ན། འཛམ་གླིང་རྒྱས་
གཞི་དུས་རིམ་གཉེས་པའི་༡༩༠༧ནས་༢༠༡༥ གཅོགས་མཐོང་བྱེད་ས་ནི། འཛམ་གླིང་སློབ་
གསའི་སྐོར་གྱི་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་རིམ་པ་སོ་སོའི་དགོ་ཆ་སློབ་གསའི་བྱ་བ་གཉེར་
མཁན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་པ་བློ་སྦྲུང་གི་སློབ་གསའི་མི་དབང་གསོ་སྦྲུང་རྒྱས་
གཞི་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་སྐོར་ལྷན་ཁོངས་ཀྱི་ལག་བརྟུར་འཆར་གཞི་ལྷན་ཁོངས་ཀྱི་མི་དབང་
ནས་སྤྱོད་དུ་མི་དབང་སློབ་གསོ་ལག་བརྟུར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

༡༧༧ ལག་བརྟུར་འཆར་གཞིའི་གཙོ་གནད་ནི། མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལྷན་ཁོངས་གཉེས་
ནང་གི་མི་དབང་སློབ་གསོ་ཡིན་ལ། ཡང་ཅིག་བཤད་ན། སློབ་གསོ་དང་སྤྱིའི་གཞུང་འབྲེལ་
པ་བློ་སྦྲུང་གི་སློབ་གསའི་མི་དབང་དམག་མིའི་གསོ་སྦྲུང་ཡིན།

༡༧༨ དགོ་ཆ་གསོ་སྦྲུང་གི་ཐད་ནས་༡༩༠༥འཛམ་གླིང་རྒྱས་གཞིའི་དུས་རིམ་དང་པོས་སློབ་གྲྭ་
ཚུང་འབྲིང་དགོ་ཆ་ལ་དམིགས་པའི་གསོ་སྦྲུང་ཐབས་རྒྱས་ཁོངས་སྤྱོད་ཟེན་མཐོང་རིམ་
སློབ་གསའི་སྐོར་གྱི་སློབ་བྱིད་མི་སྣ་འཛམ་ཡང་རྒྱ་སྐབས་འགར་དགོ་ཆ་ཞེས་བའང་ཐེངས་
འདྲིའི་ལག་བརྟུར་འཆར་གཞིའི་སྐོར་ནས་མཐོང་རིམ་སློབ་གསའི་ལག་ཅིག་ཡིན།

ལྟུན་སྒྲིལ་གསོའི་ལས་བྱེད་པའི་ཞུ་བ་ལྟུང་ཡང་ས་བའི་མཚན་ཉིད་ཅིག་ཡིན་ལ། དངོས་
 གཞི་དང་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་གཞི་ཡིན་མིན་གྱི་སློབ་གསོའི་ཁོར་ལུག་ཚོད་
 ཏུ་མི་དབང་སློབ་གསོ་རྒྱས་འགོད་དང་འབེལ་རྒྱས་ལག་བསྟར་དབྱེད་སློབ་གྱི་བྱ་འགུལ་དང་
 རྒྱས་གཞིའི་མི་སྣར་བཀོལ་བ་ཡིན་ལག་བསྟར་འཆར་གཞིར་བྱེ་བྲག་གི་སྡེ་ཚན་ནམ་བཤད་
 དམ་ཁྱབ་ཁོངས་སྐྱེག་ཆེ་བའི་སློབ་གསོའི་ལས་བྱེད་པའི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་ལས་བྱེད་
 པའི་མི་དབང་གསོ་སྦྱོང་མེད་ནའང་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སློབ་བྱིད་ནི་སྣ་དང་འབྲེལ་བའི་
 རྩ་དོན་དང་ཐབས་རྒྱས་པར་ཚུར་བསྐྱར་ནས་འོས་འཚམ་སྤྱད་ཚོག་

【མཚན་4ནི་ཚོགས་ཆེན་ཨང་A/59/525/Rev.Iཡིག་ཟུང་། «འཛམ་གླིང་མི་དབང་སློབ་གསོའི་རྒྱས་གཞིའི་དུས་རིམ་
 དང་བའི་ལག་བསྟར་འཆར་གཞིའི་མ་ཡིག་གཏུན་
 འབེབ་» [http://www2.ohchr.org/english/issues/education/training/planaction.](http://www2.ohchr.org/english/issues/education/training/planaction.htm)

htm ལྟུན་སྒྲིལ་བྱི་འགན་འཁུར་བའི་སློབ་གྲུའི་མི་སྣ་ནམས་ལ་ཟེར།
 ལྟུན་ཉི་"དགོ་ཤུན་"ཞེས་བའང་བྱིས་པར་«བསྐྱབ་ཚན་རྩ་འཇུགས་པས་དགོ་ཤུན་གྱི་གོ་གནས་ལ་བརྟན་པའི་བསམ་འཆར་»

(1995) ལག་དང་བོ་མཚན་ཉིད་ཨང་1ཚན། (a) ་།
 ལྟུན་ཉི་"མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སློབ་བྱིད་མི་སྣའི་"ཚན་བ་ནི་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ལག་གམ་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་འཆར་
 གཞིའི་ཚོད་དུ་སློབ་བྱིད་ཀྱི་ལས་གནས་སུ་ཞུགས་པ་ཡོངས་དང་/མངོས་རྩལ་བྱ་བ་/ཞེས་འཇུག་གི་བྱ་བ་/སློབ་མ་འམ་སྤྱི་ཚོགས་
 སློབ་གསོའི་ཞབས་ཞུ་འདོན་སྤྲོད་མི་སྣ་ལ་བརྗོད། «བསྐྱབ་ཚན་རྩ་འཇུགས་པས་དགོ་ཤུན་གྱི་གོ་གནས་ལ་བརྟན་པའི་བསམ་
 འཆར་» (1997) ལག་དང་བོ་ཨང་1(f)ཚན། **】**

B. བྱེད་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་ཕྱུག་ལྟ་བུ་

༡༧༩ འཚམ་སྐྱོང་མི་དབང་སློབ་གསོའི་རྒྱུ་གཞིའི་སྤྱིའི་དམིགས་ཕྱུག་ཡིག་ཆ་གོང་མའི་Bལག་ལ་གཞིགས་ནས་ལག་བསྟར་འཚར་གཞི་འགྲུབ་པར་གཤམ་གྱི་དམིགས་ཕྱུག་དོན་ཚན་འགའ་མངོན་འགྱུར་ཡོང་དགོས་བ་ལྟེ།

(a) མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ་དང་སྤྱིའི་གཞུང་ཞབས་པ།བེམས་སྐྱོང་མི་སྣ་དམག་མི་སོགས་ཀྱི་གསོ་སྐྱོང་རྒྱུ་གཞིའི་ཁྲོད་དུ་མི་དབང་སློབ་གསོ་ཚུད་དུ་འབྱུག་པ།

(b) རྒྱུ་མཐུད་འཕེལ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐབས་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་དང་ཚོགས་མཆན་ལག་བསྟར་བྱེད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ།

(c) མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ་དང་སྤྱིའི་གཞུང་ཞབས་པ།བེམས་སྐྱོང་མི་ས�་དམག་མི་གསོ་སྐྱོང་རྒྱུ་གཞིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོར་སྡེ་སྟོན་གྱི་རྩ་དོན་འདོན་སྐྱོང་བྱེད་པ།

(d) རྒྱལ་སྤྱི་དང་ས་ཁོངས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་གནས་རྩ་འཛུགས་ཀྱིས་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་དང་ཁོངས་ཞུགས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རོགས་འདེགས་བྱ་ཐུབ་པར་གཞོགས་འདེགས་བྱ་དགོས།

(e) ས་ཁུལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཁོངས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་རིམ་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཁུངས་དང་རྩ་འཛུགས་དབར་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་སྐྱེལ་བ་དང་ཁམ་ཉམ་འབྲེལ་བྱེད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ།

C. མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲོད་དུ་མི་དབང་སློབ་གསོར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ།

༡༧༩ " མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ" རི་སློབ་ཆེན་ནམ་ཡང་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགོ་བློད་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཚོགས་མཆན་ཐོབ་ནས་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཞན་པའི་སྡེ་ཁག་གིས་

འདོན་སྐྱོད་བྱས་པའི་སློབ་སྦྱོང་རིགས་ལྷ་ཚོགས་དང་གསོ་སྦྱོང་། ཡང་ན་མཐོ་འབྲིང་རྒྱུ་
 ཞིབ་འཇུག་ལ་དམིགས་པའི་གསོ་སྦྱོང་ཚོགས་པར་ཟེར། 7 མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་ཏུ་
 རིམ་བ་སོ་སོའི་དགོ་རྒྱུ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལས་བྱེད་པ། རྒྱུན་བཙུག་དང་བྲིམས་ལུགས་ཆེད་
 ལས་མི་སྤེལ་གསོ་སྦྱོང་དང་དོན་ལེན་དབང་ཡིག་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་ཚུད་ཡོད།
 ལྷན་ལེ་ལག་གིས་ཚད་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སྤྱི་ཚོགས་འཛུགས་སྐྱོད་ལུགས་གཞིའི་དུས་རིམ་དང་
 པོའི་ལག་བསྟར་འཆར་གཞིར་མིག་དཔེ་བསྟར་ཡོད། དམའ་རིམ་དང་འབྲིང་རིམ་མཐོ་རིམ་
 སློབ་གསོ་གང་ཡིན་ཅུང་། དངོས་གཞིའི་སློབ་གསོའི་མ་ལག་ཁྲོད་དུ་མི་དབང་སློབ་གསོ་
 འཛུགས་སྐྱོད་འདི་ཅུ་དོན་དང་ཐབས་ལུགས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྡེ་ཁག་འདི་
 དག་ཚང་མའང་སློབ་གསོ་སྦྱོང་དབང་གི་བྱུང་ཁོངས་སུ་གཏོགས།

【མཚན། 7 རྒྱུ་ལྷན་ལེ་ལག་ཚོད་ཅུ་འཇུགས་ཀྱིས་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་བསྟར་རིམ་དང་དབང་ཆའི་ཐད་ཀྱི་གོ་སྐོར་གཞི།】 (༡༩༩༣)

ཨང་1(a)ཚན།

1. རྒྱལ་སྤྱོད་ལ།

༡༩༥༥ མཚོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྤྱོད་ལས་ལས་འགུལ་འདིའི་འཆར་གཞི་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་འགྲོ་བ་
 མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་སློབ་གསོ་དང་རིག་གནས་དཔེ་དེབ་ཡིག་ཆའི་ནང་གཏན་འཁེལ་བྱས་
 པའི་ཚུ་དོན་དང་སློབ་གཞི་དེ་དཔུང་གཞིར་བཟུང་བ་ཡིན།དེའི་ཁོངས་སུ «འཛམ་གླིང་འགྲོ་
 བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་བསྐྱབས་གཏམ»དང་ «བྱིས་པའི་ཁེ་དབང་གི་ཆེད་སྤྱོད་ཆེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 པའི་ཁེ་དབང་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གོས་གྲོས་འཆར་བྱུང་བའི་འབྲེལ་ཡོད་ཚད་གཞི་ལྷག་པར་
 དུ་སློབ་གསོའི་དབང་ཆ་སྤྱོད་བའི་ཨང ༡༩༥༥ (༡༩༥༥ལོ) གྱིར་བཏང་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་
 འཆར་སློབ་དེ་དང་། «མི་ཡི་ན་བསྐྱབས་གཏམ་དང་བྱེད་སྤྱོད་ཚུ་འཛིན།» «སློབ་གསོ་དང་
 ཚན་རིག་རིག་གནས་ཚུ་འཛུགས་གྱི་སློབ་གསོ་ཞི་བདེ་དང་མིའི་ཁེ་དབང་ལ་སྐྱུལ་འདེད་
 བྱེད་པ་དང་། དམངས་གཙོའི་བསྐྱབས་གཏམ་དང་སྤྱོད་ལས་ལས་འགུལ་གྱི་སློབ་
 གཞི།» «སློབ་གསོ་དང་ཚན་རིག་རིག་གནས་ཚུ་འཛུགས་གྱིས་སློབ་གསོར་མཐོང་ཚུང་བྱེད་
 པ་ལ་བཀག་སྡོམ་བྱས་པའི་སྤྱོད་ཆེད་སྤྱོད་།» «བསྐྱབས་ཚན་ཚུ་འཛུགས་གྱིས་མཚོ་རིམ་སློབ་གསོའི་
 བསྐྱབས་རིམ་དང་ཐོབ་ཐང་སློབ་གྲོས་གཞི།»དང་འབྲེལ་ཡོད་ས་ཁོངས་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་
 ཆེད་སྤྱོད་ «སློབ་གསོ་དང་ཚན་རིག་རིག་གནས་ཚུ་འཛུགས་གྱི་མཚོ་རིམ་སློབ་གསོའི་དཔེ་བེད་
 མི་སྤྱིའི་གོ་གནས་གྱི་སློབ།» «སློབ་གསོ་དང་ཚན་རིག་རིག་གནས་ཚུ་འཛུགས་གྱི་དུས་
 རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་མཚོ་རིམ་སློབ་གསོའི་འཛམ་གླིང་བསྐྱབས་གཏམ་ཉེ་མིག་རྒྱུང་རིང་
 བ་དང་འགུལ་སྤྱོད་བྱེད་པ།»དང་།དེ་མིན་༢༠༠༥ལོའི་སློབ་གསོ་དང་ཚན་རིག་རིག་གནས་
 ཚུ་འཛུགས་གྱི་མཚོ་རིམ་སློབ་གསོའི་འཛམ་གླིང་གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མཐའ་མ «མཚོ་རིམ་
 སློབ་གསོ་དང་ཞིབ་འཇུག་གིས་སྤྱོད་ཚོགས་འཕོ་འགྲུལ་ལ་སྐྱུལ་འདེད་དང་འབྲེལ་རྒྱས་ཁོད་
 གྱི་སྐྱུལ་བྱུགས་གཡར་བ་ཡིན་པ།»བཅས་ཡོད།

༡༩༥༥ ༢༠༠༠ལོར་འཛམ་གླིང་སློབ་གསོའི་སྤྱོད་ལས་ཀྱིས་ «ཉེ་མིག་གྱི་དམངས་ཡོངས་
 སློབ་གསོའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཚུ་འཛིན་:ང་ཚོའི་སྤྱོད་ཚོད་གི་དམ་བཅའ་མཛོན་འགྲུལ་བྱེད་

པ >མའདྲི་ནི་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་དམིགས་ཡུལ་དང་དམིགས་འབེན་མངོན་
འགྲུར་བྱ་རྒྱུའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྩ་འཛིན་གཙོ་བོ་དང་ཐུན་མོང་གི་དམ་བཅའ་ཡིན། བྱ་འགྲུལ་གྱི་རྩ་
འཛིན་གྱིས་ «འཇམ་སྐྱང་འགོ་བ་མེད་ཐོབ་ཐང་གི་བསྐྱབས་གཏམ་» གྱིས་རྒྱལ་སློབ་བྱེད་
པའི་རིག་གཞུང་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་འཚོ་གནས་ལ་ཁ་གཏད་པའི་སློབ་གསོའི་བསམ་
ཚོད་བསྐྱར་བསྐྱབས་བྱས།

«ཉ་ཁར་བྱ་འགྲུལ་རྩ་འཛིན་» གྱིས་སློབ་གསོས་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་གྱི་འགྲུལ་ལ་སྐུལ་
འདེད་བྱས་ཏེ་མི་རྣམས་ཏུ་བཙོན་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་འཕོ་འགྲུར་ལ་ཞུགས་པར་བྱེད། དེ་བས་
སློབ་གསོ་ནི་ "རྒྱན་མཐུད་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཞི་བདེ། གཏན་འཇགས་ཡོང་བ" བཅས་ཀྱི་གནད་
འགག་ཏུ་རྩིས་ཡོད། རྩོམ་པོ་པོ། «ཉ་ཁར་བྱ་འགྲུལ་རྩ་འཛིན་» གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུག་པ་ནི་
སྤྱོད་ཡོངས་ནས་སློབ་གསོའི་སྤྱི་ཚོད་མཐོར་འདེགས་དང་མི་ཚང་མས་སློབ་ཐུབ་པར་
འགན་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་སློབ་པ་དང་རྩིས་རྒྱག་པ། གཞི་རྩའི་འཚོ་བའི་རྣམས་རྩལ་
ཐད་ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་པ་དང་ཚད་འཇམ་ཐུབ་པའི་སློབ་སློབ་གི་གྲུབ་འབྲས་ལེན་རྒྱ་དེ་
ཡིན། 9 དམིགས་ཡུལ་འདིས་སྤྱི་ཚོགས་སློབ་གསོའི་གོ་དོན་ལ་མང་གཞི་འདོན་སྤྲོད་བྱས། ལོ་
དོན་འདིས་སློབ་པ་དང་འབྲི་བ། རྩིས་རྒྱག་པ་བཅས་ལས་ཐོད་བརྒལ་བྱས་པ་མ་
ཟད། དམངས་གཙོའི་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་རྣམས་པ་དང་མཐུན་སྦྲེལ་ལ་སྐུལ་འདེད་བྱེད་པའི་རྣམ་
འགྲུར་དེ་གྲུབ་འབྲས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་རྩིས་ཡོད།

【མཚན། 8: <http://unes>】

༡༩༠༥ «རྒྱལ་མཐུན་འཕེལ་རྒྱས་གནད་དོན་གྱི་འཇམ་སྐྱེད་འགོ་བཟུང་ཚོགས་འདུའི་ལག་
 བསྟར་འཆར་གཞི»10ཡིས་སློབ་གསོ་ནི་སློབ་སྦྱོང་མཁན་ལ་ཤེས་བྱ་དང་རྣམ་ཚལ་ལྟ་སྦྱོང་
 འདོན་སྦྱོང་གི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།དེས་ཞིབ་ཚཱེའི་འཕེལ་རྒྱས་གནད་དོན་དང་
 སྤུན་བཅོས་འགན་སྲུང་།ཤོད་ཁུལ་ཐེ་ལྷགས་ཞེ་ཅིའི་ནད་དུག་ཞེ་ཅིའི་ནད་ཁོར་ལུགས་སྤོལ་
 རྒྱལ་དང་ས་གནས་བྱུང་ཐོན་རིག་གནས་དང་མི་དབང་ལ་སོགས་པའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་
 རྣམས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།ད་དུང་ལག་བསྟར་འཆར་གཞིས་རྒྱལ་ཁོར་ལུགས་པའི་རྒྱལ་
 མཐུན་འཕེལ་རྒྱས་གྱིས་ང་ཚོའི་སློབ་གསོའི་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་11ང་ཚོའི་ཐེ་ལྷགས་རྒྱལ་སྦྱོར་དང་
 གཞན་པའི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་། བྱུང་པར་དུ་དྲང་བདེན་དང་འདྲ་མཉམ་། དེར་མ་ཟད་
 ང་ཚོ་དང་མི་གཞན་པ་ཚང་མའི་སྤུན་མོང་གི་ལས་དབང་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པའི་ངོས་ཤེས་
 རྟེན་པ་སོགས་ལ་རྟེན་སྦྱོར་བྱ་བུ་བཤེད་བསྟུན་འཇམ་སྐྱེད་རྒྱས་གཞི་དང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
 ཚོགས་སློབ་གསོས་རྒྱལ་མཐུན་འཕེལ་རྒྱས་གྱི་ལོ་ངོ་བརྟུ་༡༩༠༥ནས་༡༩༠༧༥༡ལྷགས་སྤོལ་
 རྒྱལ་ནས་པན་ཚུན་ལ་རོགས་འདེགས་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བས་ལྷགས་གཅིག་སྦྱོར་གྱིས་སྤུན་མོང་གི་
 སེམས་འཁྲུང་བྱེད་པའི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་བུ་།12

2.འཐབ་རྒྱལ།

༡༩༡༥ རིག་གཞུང་དཔྱད་སྐྱེད་ལ་རང་དབང་གི་ཁོར་ལུགས་ཡོད་པར་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་
 ལས་ཁུངས་ལ་རང་བདག་དབང་ཆ་མཐོ་ལ།མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ་ནི་སྤུན་མོང་གི་བྱ་གཞག་
 ཅིག་གི་ངོས་ནས་སྤྱི་གཞུང་གིས་ངེས་པར་དུ་འཁྲུང་བྱའི་ངོས་འགན་ཞིག་ཡིན།དེ་ཡང་
 ངེས་པར་དུ་སྤྱི་གཞུང་གིས་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་སྦྱོར་13བྱ་དགོས།མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྤེ་
 ལག་གིས་ལྟེ་བའི་འགན་རྣམས་ཞིབ་འཇུག་སློབ་བྱིད། སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་དང་སྤྱི་གཞུང་
 སྤྱི་ཚོགས་འགན་འཁྲུང་གི་ཁོངས་སུ་སློབ་གསོས་འབད་པའི་ཞི་བདེ་འཇུགས་
 རྒྱལ་དང་མི་དབང་འགན་སྲུང་།དམངས་གཙོའི་རིན་ཐང་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྦྱོང་དང་ལྡན་པའི་
 སྤྱི་དམངས་འདུས་བར་མ་ཟད།ད་དུང་གོ་ལ་རྟེན་བའི་བྱེད་ཁོངས་སུ་ཤེས་བྱ་གསར་སྤོལ་

དང་མིག་ལྟར་གྱི་མི་དབང་ལ་འགྲན་སྲོད་བྱེད་པ་སྟེ་དབུ་ལ་བཞག་པ་དང་མཐོང་
ཚུང་མེད་མེད་གཏོང་བ།འགལ་འདུས་ཀྱི་བསྐྱར་འཇུགས།རྒྱུན་མཐུན་འཕེལ་རྒྱས་དང་རིག་
གནས་སྐོར་མང་དབར་རྒྱས་ལོན་ཡོད་པ་བྱ་དགོས།14

༡༥ དེའི་ཕྱིར་མི་དབང་སྲོད་གསོ་མཐོ་རིམ་སྲོད་གསོའི་ཁྲོད་དུ་ལྟར་བཞེན་ལྷན་བཞུགས་
གལ་ཆེན་འདོན་བཞེན་ཡོད།སྲོད་གསོའི་ཁོངས་སུ་"སྲོད་བྱིད་གནད་བསྐྱར་གྱི་ནང་དོན་
འདུས་བཅུ་ཟད།སྲོད་གསོའི་འཕེལ་རིམ་དང་སྲོད་བྱིད་ཐབས་ལམ།སྲོད་གསོའི་ཁོར་ལུག་
འདོན་སྤེལ"15འི་མཐོ་རིམ་སྲོད་གསོའི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་དབང་སྲོད་གསོ་གཤམ་གྱི་ནང་དོན་
འགར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཆོག་པ་སྟེ།

(a) "སྲོད་གསོ་མི་ལ་སྐྱལ་འདེད་བྱེད་པ" :སྲོད་སྲོད་གི་གཙོ་རྒྱུ་དང་བརྒྱུད་
རིམ།གཞན་ཡང་སྲོད་བྱིད་ཅུ་གནད་དང་བསྐྱར་དེབ་བྱེད་ཐབས་དང་གསོ་སྲོད་སོགས་ཚང་
མ་མི་དབང་ལ་སྲོད་སྲོད་བྱེད་པར་ཕན།

(b) "སྲོད་གསོའི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་དབང" :མཐོ་རིམ་སྲོད་གསོའི་མ་ལག་ཁྲོད་ཀྱི་ལས་
བྱེད་པ་ཚང་མས་མི་དབང་ལ་བརྩི་འཛིན་དང་མི་དབང་ལག་ལེན་ལ་གདབ་པར་ཁག་ཐེག་
བྱེད་པ།

【མཚན། 10. «རྒྱ་མཐུང་འཕེལ་རྒྱས་གནད་དོན་གི་འཛམ་གླིང་འགོ་ཁྲིད་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྟུན་ལྷན།»

(A/CONF.199.20) །

༧11. བསྐབ་གཞི་ཚོམ་སྤྲིག་ཅུ་འཕྲིགས་ཀྱིས་"སློབ་གསོས་རྒྱ་མཐུང་རང་བཞིན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བུ་བཅས་ལེ་ཏན་ནེ་སི་པོའོ་དབར་ལོ་ངོ་བཅུའི་དམ་བཅའི་ཉམས་སྦྱོར་བསྐབ་བྱ།" (2002) །

༧12. བསྐབ་གཞི་ཚོམ་སྤྲིག་ཅུ་འཕྲིགས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སློབ་གསོས་རྒྱ་མཐུང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་ལོ་བཅུའི་ལོ་ལྗེས་འཆར་གཞི་ཨང་གཉིས་བའི་འཐབ་རྒྱུ།

(2010/EN/UNP/DESD/PI/1 འོག་ངོས་9གསལ།) །

༧13. དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིག་གནས་དབང་ཚའི་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཨང་རྟགས་73 (1999) བའི་ཚན་བུ་40བར། <http://www.ohchr.org/english/bodies/cescr/comments.htm> ལྗོངས་གཞན་

ཡང་། 2009ལོའི་བསྐབ་གཞི་ཚོམ་སྤྲིག་ཅུ་འཕྲིགས་འཛམ་གླིང་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཚོགས་ཚེན་གྱི་ཡིག་ཆ་རྗེས་མ་«མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ་དང་ཞིབ་འཇུག་གིས་སྤྱི་ཚོགས་གསར་བརྗེར་སྐུལ་འདེད་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལྷོད་ཀྱི་སྐུལ་བྱུགས་གསར་བ»འོག་ངོས་2:མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ་ནི་སྤྱི་བའི་བྱ་གཞན་ཅིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་དེའི་ལོ་མན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཐན་ཚང་མའམ་ཁྲུང་པར་དུ་གྲིད་གཞུང་གི་འགན་འཁུར་ཡིན།

༧14. 2009ལོའི་བསྐབ་གཞི་ཚོམ་སྤྲིག་ཅུ་འཕྲིགས་འཛམ་གླིང་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཚོགས་ཚེན་གྱི་མཐུག་མཐའི་ཡིག་ཆ་སྤོང་གཞི་དང་ཚན་བུ་2-4།

༧15. བྱིས་པའི་དབང་ཆ་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་སློབ་གསོའི་དམིགས་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཨང་རྟགས་1 (2001ལོ) ཚན་བུ་8】

༡༢༩ རྒྱ་རྒྱུན་གང་མང་ཞིག་གིས་སྐྱུལ་འདེད་ཀྱི་རུས་བ་ཐོན་སྲིད་མོད། ལས་ཕྱོགས་འདི་
མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲོད་དུ་འཇུག་དགོས་ན། གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཁོངས་ལྔ་ནས་ལག་ལེན་སྟེལ་
དགོས།

(a) སྲིད་ཇུས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལག་བསྟར་བྱ་བ་ཐབས།¹⁶

༡༣༠ མི་དབང་སློབ་གསོའི་སྲིད་ཇུས་གཏན་འཁེལ་དང་ཚོག་མཆན་ལག་བསྟར་བྱས་པ་
བརྒྱུད་ནས་མི་དབང་སློབ་གསོའི་སྲིད་ཇུས་ཁྲོད་ཚུད་དུ་འཇུག་པ་དང་། འདི་ཚང་མ་ལས་
བྱངས་ཀྱི་རང་བདག་དང་རིག་གཞུང་རང་དབང་དང་མཐུན་དགོས་བ་མ་ཚད་རྒྱལ་ཁབ་
སོ་སོའི་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་དང་བསྟུན་ནས་དབང་ཆ་དང་འགན་འཁུར་བྱས་ཏུ་ལེན་
དགོས།

༡༣༡ སྲིད་ཇུས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་དུས་སློབ་ཁྲིད་མི་སྣ་དང་བཅས་བའི་གཞན་པའི་ཁེ་
ཕན་འབྲེལ་ཡོད་མཐུན་གྱི་ཚོགས་པའི་ཐེ་བྱུགས་ཡོད་འོས།

༡༣༢ མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་མ་ལག་ཁྲོད་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་སྲིད་ཇུས་གཏན་འཁེལ་
བྱེད་པའི་གནད་འགག་གི་བྱུང་ཉེན་གསུ་ཁྲོད་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་དོན་ཚན་འགའ་འདུས་འོས་
ཏེ།

(a) སྲིད་ཇུས་གཏན་འཁེལ་དང་བྲིམས་འཇུགས་ཀྱིས་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲོད་མི་
དབང་ཚུད་པར་ཁག་ཐེག་དང་། ལྷག་པར་དུ་མི་དབང་སློབ་གསོའི་ནང་དོན་

༡ མི་དབང་སློབ་གསོ་སློབ་གསོའི་བྲིམས་འཇུགས་ཀྱི་ཚུད་པ་དང་། ཡང་ན་མི་དབང་སློབ་
གསོའི་བྱེ་བྲག་གི་བྲིམས་འཇུགས་ལ་ཚོག་མཆན་ཐོབ་པ།

༢ བྲིམས་འཇུགས་ཡོད་ཚད་མི་དབང་སློབ་གསོའི་རྩ་དོན་དང་མཐུན་པར་ཁག་ཐེག་
དང་། བྲིམས་འཇུགས་ཁྲོད་ཀྱི་ལྔ་གཞུག་མི་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟུན་བཤེར་བྱེད་པ།

༣ སྲིད་ཇུས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཞིབ་འཇུག་
མང་གཞིར་བྱེད་པ།

༥༥ མི་དབང་སློབ་གསོའི་རྩ་དོན་སོ་སོ་དང་མཐུན་པའི་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་ཆེན་བཅས་སྦྲེང་
དང་དོ་དམ་ཐད་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་དང་སློབ་ཡིག་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ་དང་།དེའི་ཁྲོད་དུའང་
སློབ་ཆེན་གྱི་རིག་གནས་དང་སློབ་ཆེན་འཚོ་བ་འབྲེལ་བའི་སློབ་ཡིག་གཏོགས།

༥༦ སློབ་བྲིད་མི་ལྟ་བུ་ལེན་དང་དབྱུང་ཞིབ་ལྟར་གསལ་བསྐྱོད་སློབ་དང་ལས་འཕམ་སྲིད་
ཇུས་ཀྱི་ཐབས་སོགས་ཡོད་ཚད་ཀྱིས་འདྲ་མཉམ་དང་མཐོང་ཚུང་མི་བྱེད་པ།བརྩི་འཛིན་ ལ་
རྒྱུད་གཞག་དང་མངོན་གསལ་གྱི་མི་དབང་རྩ་དོན་བརྩི་བྱ་བྱ་བྱ་གཏན་འཁེལ་བྱ་
དགོས།

༥༧ སྲིད་ཇུས་སྦྱང་ནས་སོ་མོའི་སྤྱོད་ལུགས་ཞེན་དང་བཅའ་ཀྱིས་ལུས་སྦྱོར་མི་བདེ་བ་བཟོ་
བཤེད་ཡང་མངལ་སྦྱོར་པ་དང་བྱིས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ཚུང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཞེན་འཛིན་པའི་བྱ་སྦྱོང་
འགོག་པ་དང་།ལས་བསྐྱེད་དང་སྐྱ་བོ་ལ།གསོ་སྦྲོང་དང་ལས་འཕམ་སྲིད་ཇུས་སོགས་ལ་ཞིབ་
བཤེར་བྱས་ཏེ་སོ་མོའི་སྤྱོད་ལུགས་ཞེན་མེད་པར་བཟོ་བ།

༥༨ སྲིད་ཇུས་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་སྐར་འབྲས་གཞིར་བཟུང་ནས་མི་ཚང་མར་འདྲ་
མཉམ་སློབ་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ་སྤྱོད་དང་།17དབང་བོ་སྦྱོར་ཅན་འདུས་བའི་གཉེན་
ཚུང་རིགས་ལའང་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོ་18ཐུངས་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པར་ཁག་ཐེག་བྱས་
ཏེ།དམའ་འབབ་ལས་གཡོལ་བ།19

༥༩ མི་དབང་གསོ་སྦྲོང་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་རིགས་ལ་ཚོགས་པའི་སྐོར་
ལེན་དབང་ཡིག་སྟེར་བའི་ཚད་གཞི་ཞིག་ཡིན།

【16 མཚན་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།གསལ་ཐག་ཚད་ཕྱིར་བཟོས་པའི་གསལ་བསྐྱོད་ལུགས་ཤིག་ཡིན་ལ།སྲིད་
ཇུས་ནི་རིམ་བུ་སོ་སོའི་སྲིད་གཞུང་དང་གཞན་པའི་ཁེ་ཕན་འབྲེལ་ཡོད་མཐུན་ཚང་མས་མཉམ་འབྲེལ་སློབ་
གཏན་འབབ་བྱས་པ་དང་།དེའི་ཁོངས་སུ་རྩ་དོན་དང་དམིགས་ལུགས་ལ།མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་མ་ལག་རྒྱུ་བོ་དང་
གཞན་པའི་ལས་བྱེད་པའི་སྐྱོད་སློབ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དབྱུང་གཞི་ཞིག་ཡིན།】

(b) འབྲེལ་ཡོད་མིང་རྩལ་གྱི་གཅིག་གྱུར་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་བཤམས་གསལ་འདེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཁག་ཐེག་བྱེད་པ།

༡༥ མི་དབང་སློབ་གསོ་དེ་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང་རྒྱལ་ཁབ་དམངས་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་གསོའི་འཆར་གཞི་སློབ་གསོས་རྒྱན་མཐུན་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་ཀྱི་ལོ་ངོ་བརྟུན་༡༩༩༥ — ༢༠༡༤ འོག་གི་རྒྱལ་ཁབ་མིང་རྩལ་གྱི་སློབ་གཞི་སོགས་སུ་ཁོངས་སུ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་པའི་སློབ་གསོའི་མིང་རྩལ་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འཇུག་པ།

༡༦ མི་དབང་སློབ་གསོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་དབང་འཆར་གཞི་དང་རིགས་རྒྱུད་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒྱལ་ལམ་རིགས་རྒྱུད་དམངས་འབྲེལ་བྱི་ལྟར་སེམས་ཁམས་དང་བཅས་བའི་བཅོས་བསྐྱོད་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ལྷན་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལག་བརྟུར་འཆར་གཞི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུལ་སེལ་རྒྱུ་སློབ་གྱི་ཐབས་རྒྱས་སོགས་གཞན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་སློབ་གཞིའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་དུ་འཇུག་པ།

(c) སློབ་ཁྲིད་མི་སྣའི་ཕྱོགས་བསྐྱུས་མི་དབང་སློབ་གསོའི་གསོ་སྦྱོང་མིང་རྩལ་བརྒྱུད་དེ། གཤམ་གྱི་ནང་དོན་འདུས་བསྟེ།

༡༧ གསོ་སྦྱོང་བྱ་མཁན་གསོ་སྦྱོང་དང་སློབ་ཁྲིད་མི་སྣའི་ལས་ཀ་མ་བྱས་སྡོན་དང་ལས་གནས་སྐབས་སུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ།

༡༨ དགོ་ཆུན་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ལས་གནས་སྡོན་དང་ལས་གནས་ལྷགས་དུས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་མིང་རྩལ་དང་འཆར་གཞིའི་ཁྲིད་དུ། དགོ་སློབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁེ་དབང་དང་འགན་འཁུར་ཐེ་ལྷགས་གནས་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་ཆ།

༡༩ མིང་རྩལ་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་རྩ་འཇུགས་དང་བཅས་བའི་དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་སློབ་གསོ་ལས་ཁུངས་གཞན་དག་ལས་ལེན་དང་ངོས་ལེན་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ། མི་དབང་སློབ་གསོ་སློབ་སྦྱོང་

གི་བྱ་འགུལ་སྒྲེལ་བ།

༥། མི་དབང་སློབ་གསོ་ནི་སློབ་གསོའི་མི་སྣའི་དབང་ཆ་དང་ངོས་དབང་ལས་རིགས་
འབྲེལ་རྒྱུ་དང་བཅས་བའི་སྲིད་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱ་འགུལ་
ངོས་ལེན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཞིག་ཏུ་བལྟས་ཚོག

༥། ཚད་གཞི་དང་སློབ་སྒྲིག་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ་དང་མི་དབང་སློབ་སྦྱོང་རྒྱུ་གཞི་
དང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེད་སློབ་བྱེད་པ།

(d) མི་དབང་སློབ་གསོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འོས་འགན་སྐྱབ་པ།

༡། སློབ་གསོ་སྦྱོང་དབང་དང་མི་དབང་སློབ་གསོར་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡིག་
ཆར་ཚོག་མཚན་ཐོབ་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ།

༢། རྒྱལ་སྤྱིའི་བརྟག་བཤེར་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལུགས་ཉམ་ཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
ཚེངས་འཛོག་ལས་ཁུངས་ཁུངས་སོ་སོ་རྣམས་པར་དུ་བྱིས་པའི་ཁེ་དབང་ཟུ་ཡོན་རྣམས་ཁང་
དང་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ཚོགས་དང་རིག་གནས་དབང་ཆའི་ཟུ་ཡོན་རྣམས་ཁང་ཉམ་ཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་སློབ་གཞི་སོ་སོ། རྒྱུད་པར་དུ་སློབ་གསོའི་དབང་ཆའི་གནད་
དོན་གྱི་དམིགས་བསལ་རྣམས་ལྷན་ཞུ་བཤེར་དུང་རྒྱ་ལྷན་ལྷན་གཏན་གྲོས་བཤེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
རྣམས་ལྷན་ཞུ་བཤེར་དུ་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་འདུས་ཡོད།

༣། སྲིད་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་རྩ་འཛུགས་དང་དམངས་ཁྲོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་
གཞན་དག་དང་བཅས་བའི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་ཆེད་མཁས་བ་སོགས་དང་མཉམ་འབྲེལ་
བྱེད་པ་དང་གོང་བཅོལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ལྷན་ཞུ་འབྲེལ་བ།

༤། རྒྱལ་སྤྱིའི་བརྟག་བཤེར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བཏོན་པའི་བསམ་འཆར་སྤྱི་བསྐྱོད་དང་
ལག་བསྟར་བྱེད་པ།

༥། སྲིད་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ལག་བསྟར་ཐབས་ལམ་གཏན་འཁེལ་དང་བེད་སྤྱོད་

བྱེད་པ་ལྟུང་ལྡན་གྱི་སློབ་གསོའི་སྲིད་ཇུས་གཏན་འཁེལ་དང་བཅས་བསྐྱར་བྱེད་ན་མངོན་གསལ་གྱི་སྲིད་ཇུས་གསལ་བཤད་ཞིག་དགོས་བ་མ་ཟད། དུང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་ལག་བསྟར་འཐབ་ཇུས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་དགོས། དེའི་ཁོངས་སུ་གསལ་བོར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ལག་ལེན་བྱ་ཐབས་དང་ལམ་ལུགས། འགན་འཁུར་དང་ཐོན་ལུངས་སོགས་གསལ་བོར་ཡོད་དགོས། འདི་ལྟའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་ཚད་དང་འབྲེལ་ཡོད་མཐུན་གྱི་ལག་བསྟར་འཐབ་ཇུས་ཀྱིས་སྲིད་ཇུས་གྱི་གཅིག་གྱུར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་བརྟག་བཤེར་དང་འདི་རྩེད་ལ་འགན་ལེན་བྱ་བུ།

(b) དགོ་ཆུན་ཆེན་མོ་དང་སློབ་སྦྱང་གི་བརྒྱུད་རིམ་དང་ཡོ་བྱད།

ཉེ་ལོ་ལྷན་ཁེ་དབང་སློབ་གསོ་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་མ་ལག་ཁྲོད་དུ་འཇུག་དགོས་བ་དང་བཅས་བསྐྱར་ཐེ་ལེགས་སུ་གཏོང་དགོས་ན། དེས་པར་དུ་སྤྱོད་སྤྲོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱ་ཐབས་སྦྱོང་དགོས། ཇུས་གཞིའི་དམིགས་ལུས་དང་ནང་དོན་ཐོན་ལུངས་དང་ཐབས་ལམ་ལྟ་བུར་དབྱེད་སྒྲིམ་དང་དབྱེད་འཛོག་བྱས་པ་ཚང་མ་བསྐྱེད་བྱ་དགོས་བ་དང་། དམིགས་ས་སློབ་ཁང་དང་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་ལས་གཞན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་རིག་གཞུང་ཁྱབ་ཁོངས་སྡེ་ནང་གི་དབར་ལ་གོ་གས་པའི་འབྲེལ་བ་འཇུགས་དགོས།

ཉེ་ལོ་ལྷན་ཁེ་གྱི་སྤྱོད་སྤྲོད་སོ་སོའི་ཁེ་དབང་སློབ་དཔོན་དཔེ་ལེགས་ཅན་མངོན་འགྱུར་དང་སློབ་སྦྱང་ལ་དེས་པར་མཐོ་བའི་དོན་འགའ་ཡིན་དུ་དག་གི་ཁ་གཏད་ས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་གི་གོ་ས་གཅོད་པ་ཡིན། གནས་ཚུལ་རེ་འགའི་ཁྲོད་དུ་སློབ་ཁྲིད་ཁོངས་མིའང་འདུས་བ་སྟེ།

(a) དགོ་ཆུན་ཆེན་མོ་དང་སློབ་སྦྱང་གི་ཇུས་གཞི་དང་སློབ་ཁྲིད་གྱི་ཐད་

ནས།

ཉེ་ལོ་འཐབ་ཇུས་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་ཁེ་དབང་ནི་ཁྱབ་ཁོངས་སོ་སོར་རག་ལས་པའི་

གནད་དོན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་ཚང་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་བསྐྱབ་ཚན་ — བྱིས་ལ་ལྷན་སྐྱོད་
 དང་སྤྱི་ཚོགས་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས་སོགས་སུ་འདུས་བ་མ་ཟད།ཚན་རྩལ་ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་
 ཚན་ཉིདའི་ལྷན་སྐྱོད་སྤྱི་ཚོགས་རིག་པ་དང་བཟོ་སྐྱོད་རིག་པ།རྒྱ་མཚན་ནི།དེ་དག་འཕེལ་རྒྱས་
 དང་ཁོར་ལུགས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གསོ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་བྱིས་པའི་བདེ་
 སྤང་དང་སྤྱི་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དབང་ཆ་ཞི་ཅིའི་ནད་དུག་གམ་ཞི་ཅིའི་
 བདེ་བ་དང་བོ་སློབ་ཅན་གཞན་ཡང་སྤྱི་དངོས་ལག་རྩལ་དང་འཇུགས་སྤྱི་རིག་པའང་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པས།དེ་དག་ཟས་རིགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 པ་ཞིག་ཡིན།

༡༥ ཚེད་ལས་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་མ་ཚང་མར་མི་དབང་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་བྱིད་འཇུགས་
 པར་གཞིགས་པ།

༡༦ མཐོ་རིམ་སློབ་བྱིད་བཅུགས་ཏེ་ཚེད་ལས་སོ་སོ་བྱེ་བྱེ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དབང་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐད་ལ་བསྐྱོད་བྱེད་པར་གཞིགས་པ།

༡༧ ཚེད་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་ཚོགས་དང་དྲི་གཞིའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་ཚེད་དམིགས་མི་དབང་
 ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ་དང་འབྲེལ་རིམས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་གཞིར་གཞི་གཞི་བ།

༡༨ ཚེད་ལས་མང་བོ་དང་ཚེད་ལས་བཀལ་བའི་མི་དབང་རིག་གཞུང་གི་རྒྱུ་གཞི་
 འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ།20

(b) དགོ་ཚད་ཚན་མོ་དང་སློབ་སྦྱོང་རྒྱ་ཆའི་སྤྱོད་ལས་ལྷན་སྐྱོད་

༡༩ བསྐྱབ་དེབ་དང་ལག་དེབ་ཞིབ་བཤེར་དང་གཏུན་འཕེལ་བཟོས་བ་མི་དབང་གི་རྩ་
 རྒྱུ་དང་མཐུན་པ་མ་ཟད།དགོ་ཚད་ཚན་དང་སློབ་བྱིད་བཅུད་རིམ་དུ་ཡར་ཐོན་སྤྱོད་ལྷན་སྐྱོད་
 རྒྱུ་རྒྱལ་མ་གཏོང་བ་དང་།དོ་མཉམ་དང་འབྲེལ་ཡོད་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་སློབ་སྦྱོང་རྒྱ་
 ཆ་སོགས་ལའང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་དགོས།

ཕྱི་མི་དབང་སློབ་གསེའི་རྒྱ་ཆ་མངོན་འགྱུར་གྱི་རྩ་བ་ནི་འབྲེལ་ཡོད་རིག་གནས་རྒྱབ་
སྐྱོངས་དང་བཅས་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་གྱི་མི་དབང་རྩ་དོན་ལ་ཁག་ཐེག་
བྱེད་པ་དེ་ཡིན།

ཕྱི་མི་དབང་སློབ་གསེའི་རྒྱ་ཆ་བཟུ་སྒྲིག་དང་མཉམ་སྦྱོང་ཡིག་བརྒྱུར་བཅས་སྒྲིག་
སོགས་བྱ་བར་སྐུལ་མ་གཏོང་བ།

༤། རྒྱལ་ནང་ངམ་ས་ཁོངས་ནང་གི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་གནས་ཡོངས་
ཀྱིས་སྐྱེལ་བའི་མི་དབང་ངམ་མི་དབང་སློབ་གསེའི་རྒྱ་ཆ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་བྲིད་ཉོན་དང་
སློབ་སྦྱང་གི་རྒྱ་ཆ་བྱེད་པ་ལུང་ལུང་གཞིའི་ཡིག་ཆར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ།

(༦) བྲིད་ཉོན་དང་སྒྲགས་སློབ་སྦྱང་ལག་ལེན་དང་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས།

༡། མི་དབང་གི་ཁྱད་ཚོས་མངོན་ཐུབ་པའི་སློབ་བྲིད་བྱེད་སྒྲུབ་ནས་སློབ་མ་སོ་
སོའི་མི་དབང་དང་ལ་རྒྱ་རང་བཅིའི་བསམ་པར་བཅི་འཛོག་བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད། རྩལ་
མཚུངས་སུ་རིག་གནས་རྒྱ་རྒྱེན་ལའང་བསམ་གཞིག་བྱ་དགོས།

༢། སློབ་མ་ལྟེ་བར་བབྱུང་བའི་བྱེད་ཐབས་སྤྱད་ནས་སློབ་མའི་རུས་བ་མཐོར་འདེགས་
དང་ཁོ་ཚོ་ཕན་ཚུན་ལ་འབྲེལ་འདྲེས་བྱ་རྒྱ་སྐུལ་མ་བྱས་ཏེ། འགྲུལ་རྩ་འཇུགས་དང་ལྟ་
སྒྲུབ་མི་འདྲ་བ་སྤྱི་ཚོགས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ནས་དགག་པའི་བསམ་སློབ་སློབ་ནས་བསམ་
གཞིག་བྱ་དགོས།

༣། དངོས་སྦྱང་རྣམ་པའི་སློབ་སྦྱང་བྱ་ཐབས་སྤྱད་དེ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཚོ་བ་དང་
བརྒྱུད་རིམ་སློབ་མི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བེད་སྤྱོད་བྱ་ཤེས་བ་དང་། རྒྱོང་ཁུལ་ཞིབ་འཇུག་
དང་ཞབས་ཁུ་སོགས་ཤེས་པ།

༤། མི་དབང་སློབ་བྲིད་འཆར་འགོད་བཀོད་སྒྲིག་བྱ་རྩལ་སུ་སྦྱང་བྱའི་མི་དབང་རུས་
བ་དང་རུས་རྩལ་གཏན་འཁེལ་དང་དབྱེ་མཚམས་ཡོད་པ་བྱས་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཤེས་བྱ་
དང་རུས་རྩལ་དང་སྤྱི་ཚོགས་བཅེ་བ་ཉི་ཐང་ལྟ་བུ་དང་རྣམ་འགྱུར་སྦྱོང་སྒྲུབ་ཤི་ཕྱོགས་

ནས་སློབ་སྦྱོང་གི་སྲུབ་འབྲས་ལ་གཅིག་མཐོང་འདྲ་མཉམ་བྱེད་པ།

༥༥ མི་དབང་རྩ་དོན་དང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྤྱི་ཚད་འགན་
ལེན་ཁག་ཐེག་གི་ལམ་ལུགས་འཇུགས་པ་དང་སྤྱི་ཚད་ལས་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་
སྤྱི་ཚད་འགན་སྲུང་ཁག་ཐེག་གི་ལམ་ལུགས་འཇུགས་པ།

(d) དགོ་ཐོན་དང་སློབ་བྱིད་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཐོན་ལུངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས།

༥༦ མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྤེལ་སྤྱོད་དུ་མི་དབང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ཐོན་
ལུངས་སྤེལ་གནས་འཇུགས་པ་དང་མི་དབང་གསོ་སྦྱོང་གི་རྒྱན་མཐུད་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱས་
གཞི་བཙུག་བརྒྱུད་དང་སློབ་བྱིད་འཇུགས་དགོས་པ་དང་སྤྱི་ཚད་ལས་ཁག་ཐེག་དང་མི་
དབང་སློབ་སྦྱོང་དང་ཞིབ་འཇུག་ལ་སྤྲོད་ཆས་འདོན་སྤྱོད་བྱ་ངེས།

༥༧ ཆ་འཕྲིན་ལག་རྒྱལ་གསར་བ་སྟབས་བདེའི་སློབ་ནས་ཐོབ་ཆེད་དུ་བྱ་རྒྱ་དང་སྤེལ་
ནས་མི་དབང་ཐད་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་བརྗེ་རེས་དང་བཟོ་སྐྲུན་སྤེལ་དགོས། དར་ཚོགས་ཐོན་
ལུངས་གསར་སྤེལ་བྱས་ཏེ་སློབ་རྒྱལ་སློབ་སྦྱོང་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྐྱུ་འདེད་དང་བྱ་ངོས་
ནས་རྒྱས་གཞི་དང་སློབ་རྒྱལ་སྤེལ་སྤྱོད་ཏེ་དོས་གོས་ཚོགས་དང་རྒྱུ་རིང་སློབ་སྦྱོང་གི་
རྒྱས་གཞི་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ།

༥༨ བྱ་དགའི་དུལ་འཇུགས་པར་སྐྱུ་འདེད་བྱས་ཏེ་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་གསོ་
སྦྱོང་ལ་སྐྱུ་འདེད་གཏོང་བའི་བྱེད་ཐབས་སུ་སྦྱོང་བ།

(c) ཞིབ་འཇུག

༥༩ མཐོ་རིམ་སློབ་གསོས་ཤེས་བྱ་གསར་བ་འཕེལ་རྒྱས་དང་མི་དབང་སྲུབ་ཁོངས་ཀྱི་
དགག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་གཞིག་གི་ཕྱོགས་ནས་བྱེད་ཅུས་གལ་ཆེན་ཐོན་བཞིན་
ཡོད། མཐོ་རིམ་སློབ་གསོས་ཞིབ་འཇུག་བརྒྱུད་ནས་མི་དབང་སློབ་གསོའི་སྤྱི་ཚད་ལས་
ལེན་འདོན་པ་དང་། རྟག་པར་དུ་གཤམ་གྱི་འཐབ་རྒྱས་བརྒྱུད་འདོན་པ་སྟེ།

(a) འབྲེལ་ཡོད་ཞིབ་འཇུག་ལ་སྐུལ་འདེད་དང་མ་དངུལ་འཛོག་པ་སྟེ། དུལ་ལྟའི་ལས་སྟོན་གས་དང་ཉམས་སྦྱོང་། དབྱུང་འཛོག་སྦྱོང་བརྗེས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་དབྱུང་སྟོན་བྱས་ཏེ། ཡོད་ཀྱི་ཚུང་གཞིའི་སྟེང་གསར་བ་སྟོན་ལྡན་གྱི་མི་དབང་སྟོབ་གསོའི་ཐབས་ལམ་དང་ཡོ་བྱེད་གསར་སྟོན་དང་ཞིབ་འཇུག་གྲུབ་འབྲས་རྒྱ་ཚེར་བྱུང་བསྐྱབས་བྱེད་པ།

(b) སྤྱིར་བཏང་གི་ཞིབ་འཇུག་ལས་གཞི་ཞིག་གི་ངོས་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཞིབ་འཇུག་ལ་མ་དངུལ་གཏོང་དགོས་བ་དང་། མི་དབང་རྩ་དོན་དང་བྱེ་བྲག་གི་མི་དབང་ཡིག་དེབ་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་དཔེ་མཉམ་གཞི་སྟེང་གི་སྟོན་ལྡན་དང་ལྡན་གཞི་ཚོང་ལས་ལག་ལེན་གྲོང་ཁུལ་རེ་ལྷན་སྟོན་ཚོགས་རིག་གནས་ཚད་གཞི། བསྐྱར་བ།

(c) མཐོ་རིམ་སྟོབ་གསོ་དང་གཞན་པའི་རིམ་པ་སོ་སོའི་སྟོབ་གསོའི་མ་ལག་ཁྲོད་ཀྱི་མི་དབང་སྟོབ་གསོའི་ལས་སྟོན་ལེགས་པོར་དབྱུང་སྟོན་དང་བསྐྱེད་ལེན་བརྒྱུད་བསྐྱབས་བྱེད་དགོས།

(d) འབྲེལ་བ་འཇུགས་དགོས་བ་སྟེ། ལས་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་བརྒྱུད་ནས་མཐོ་རིམ་སྟོབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་མི་འདྲ་བ་དང་སྟོན་གཞི་མ་ཡིན་པའི་རྩ་འཇུགས་གཞན་པའི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྩ་འཇུགས་རྒྱལ་ཁབ་མི་དབང་ལས་ཁུངས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྩ་འཇུགས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་མི་སྣ་སོགས་ཀྱི་དབར་ཕན་ཚུན་ཆ་འཕྲིན་བརྗེ་རེས་དང་མཉམ་ལས་འབྲེལ་འདྲེས་ལ་སྐྱབས་བདེ་བཅོས་ཏེ། གསར་སྟོན་ལེན་པའི་དབར་མི་དབང་སྟོབ་གསོའི་ཞིབ་འཇུག་ལས་གཞི་ལ་སྐྱབས་བདེ་བསྐྱར་དགོས།

(e) མི་དབང་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་སྟེ་གནས་དང་དཔེ་མཛོད་ཁང་། འཇུགས་སྐྱུན་ལུས་བ་འདོན་སྟེལ་མི་དབང་སྟོབ་སྦྱོང་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་འདོན་སྟོན་བྱེད་པ་མ་ཟད། དེར་ཅི་ལྟར་གང་ལྟར་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ།

(f) བྱ་དགའི་དངུལ་དང་ཞིབ་འཇུག་དངུལ་སྟོན་ལ་སྐུལ་མ་བཏང་སྟེ། མི་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིབ་འཇུག་གི་ཐབས་ཤེས་སྤྲོད་པ།

(g) རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་�ཞིབ་དང་བསྐྱར་བའི་ཞིབ་འཇུག་ཏུ་ཐེ་ལྷགས་བྱེད་པ།

(d) སློབ་སྦྱོང་ཁོར་ཕུག

༡༣༠༥ མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲོད་དུ་ངེས་པར་གཏོང་སྡོན་བྱ་དགོས་པ་མི་རིག་གཞུང་ཁྱབ་
ཁོངས་ཀྱི་མི་སྣ་ཚང་མས་སྐོར་ཚུགས་སམ་ཐུན་མོང་གིས་ཞིབ་འཇུག་དང་སློབ་བྱིན་ཚད་
ཞིབ་པའི་སྐོར་ཡིག་ཆ་འབྲི་བའོ།ཡིག་ཆ་དཔར་འབྲེལ་གསལ་གཏོང་དམ་ཚུལ་འབྲི་སོགས་
བརྒྱུད་ནས་ཤེས་བྱ་དང་བསམ་སློབ་འབྲེལ་བྱས་དང་བརྒྱུད་བསྐྱབས་ཀྱི་ལས་ལ་འཇུག་
དགོས་པར་གཞུང་དང་དབང་གི་ཁོངས་སུ་མི་སྐོར་གྱི་མིག་ལྡན་བྱ་བ་སྐྱབ་སའི་ལས་ཁུངས་
དང་སྡེ་ཁག་ལ་རང་དབང་གི་སློབ་བསམ་འཆར་འདོན་དབང་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ་ཡང་རྒྱལ་
ཁབ་མི་སྣ་དང་གཞན་གང་ཅུང་གིས་དམན་མཐོང་དང་གཉའ་གཞོན་མི་བྱེད་པའི་གནས་
ཚུལ་འོག་རང་དགར་སྐྱབ་ཚོགས་པའི་འོས་འགན་ཞིག་ཡིན་ཆེད་ལས་སམ་མཚོན་བྱེད་རང་
བཞིན་ལྡན་པའི་རིག་གཞུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རང་དབང་ཁྲོད་དམ་ཡང་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོ་
དམ་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་མི་གཞན་པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ངོས་ལེན་ཐོབ་པའི་མི་དབང་གི་
རང་དབང་བེད་སྤྱོད་ཐུབ་དགོས།²¹

༡༣༠༦ མི་དབང་སློབ་གསོ་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲོད་འཇུག་པས།དེ་ཅུ་ལུས་སེམས་གཅིག་
སྤྱི་སློབ་མི་དབང་ལག་ལེན་གདབ་སར་གྱུར་བ་མཚོན་ཡོད་དེ་བས།ངེས་པར་དུ་གཤམ་གྱི་
ཐབས་ཇུས་སམ་ཐབས་ལམ་གཞན་པ་བརྒྱུད་དེ་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་གསོའི་
དམིགས་འབེན་དང་སློབ་གསོའི་ལག་ལེན་དང་སློབ་གསོའི་རྩ་འཇུགས་དང་བཅས་བའི་བྱ་
བ་མི་དབང་གི་རྩ་དོན་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས།

(a) མངོན་གསལ་གྱི་ཐུན་མོང་སྤྱི་ཇུས་གཏན་འཁེལ་དང་གསལ་བསྐྱབས་བའོ་བ་
སྟེ།དཔེར་ན་སློབ་མ་སློབ་གསོའི་མི་སྣའི་དབང་ཆ་དང་འགན་འཁུར་ལ་སྤྱི་གཞི་བའོ་
བམཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་ཏུ་དྲག་ཤུགས་མེད་ཅིང་།འདོད་ལོག་སྤྱོད་དང་ཚད་མིན་གྱི་

བར་ཆད་བཟོ་བ། ལུས་ཆད་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་སྡེ་དང་བྱ་དག་སྡེ་དགོས་ལ། ད་
དུང་། འགལ་འདུ་དང་དྲག་ཤྲགས་ཚར་གཅོད་སློབ་ལུགས་དང་བྱ་དགའི་དུལ་མཐོར་
འདེགས་ལའ་འཐེན་ལྟར་པར་ཅན་གྱི་རྩལ་གཞི་ཐོབ་ཐང་དང་གོ་སྐབས་སོགས་སྤྲོགས་གང་
ཐད་ནས་དམན་མཐོང་མི་བྱེད་པའི་སྲིད་རྩལ་གཏན་འཁེལ་བཟོ་དགོས།

(b) མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ལས་བྱེད་པར་འགོ་སྲིད་རིམ་པའི་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་
འབྲེལ་བའི་དབང་ཆ་མངོན་གསལ་ཡོད་པར་མ་ཟད། མི་དབང་སློབ་གསོའི་ལག་བསྟར་དང་
འཕེལ་རྒྱས་སྤྲོགས་ལས་སྤྲོགས་གསར་བ་འདོན་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད།

(c) སྲིད་རྩལ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སློབ་གསོ་བ་ཡོངས་
དང་སློབ་གསོའི་གཞིགས་འདེགས་པ་ཉིད་མཛོད་ཁང་བདག་གཉེར་མཐན་དང་ཡིག་ཆ་
དོ་དམ་པ། འཛིན་འཇུག་ལག་རྟོགས་སྲིད་འཛིན་དོ་དམ་པ། སོགས་ཀྱི་མི་དབང་ལ་བརྩི་འཛིན་
དང་སྡེ་སློབ་བྱ་དགོས།

(d) སློབ་མའི་སློབ་བཅོམ་དང་དབང་ལ་ཁག་ཐེག་བྱས་ཏེ། སློབ་གཅོད་ལ་ཐེ་ལུགས་བྱས་
ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་འགུལ་རྩ་འཇུགས་བརྒྱུད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་མཚོན་པ་དང་སློབ་སྦྱོང་
རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་རང་བདག་སློབ་མཚོན་པར་བྱ་དགོས།

(e) རྩ་གཞི་ཚོགས་ཁག་དང་དམངས་ཁྲོད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྲིད་གཞུང་མཉམ་
འབྲེལ་སློབ་དུས་རྟོན་དང་སློབ་ཚོགས་འབྲེལ་སྟོན་སོགས་ལྟར་པར་ཅན་གྱི་དུས་ཚཱ་བསྟུས་
ཏེ། མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྤེལ་ཁང་ཚོགས་ཀྱི་མི་དབང་འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེར་མཐོར་འདེགས་
ལྷབ་རྒྱ་ཆེ་བུ་འགོ་བའི་རྣམས་བ་ཇེ་ཆེ་འགོ་བཞེན་ཡོད།

(f) སྲིད་ཁུལ་གྱི་མི་དབང་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་མའི་བསྟུན་སྲིད་ལས་གཞི་
དང་ཞབས་ཁུ་ལག་ལེན་དོན་འཁྲོལ་དང་སྐུལ་འདེད་བྱ་དགོས། དཔེར་ན། སློབ་བསྟུན་སྦྱོར་
ཁང་འཇུགས་པ་དང་རིན་མེད་སྤྲོས་ལུགས་འདི་རྩལ་འདོན་སྡེད་བྱེད་པ། ཡང་ན་མི་
དབང་དེ་སྲིད་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་རྩ་འཇུགས་སམ་གཞན་པའི་དམངས་ཁྲོད་སྤྱི་ཚོགས་ལས་

བྱེད་པའི་སར་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས།

(e)མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་གསོ་དང་ཆེད་ལས་འཕེལ་

རྒྱས་གཏོང་བ།

༡༣༧ ལས་རིགས་འགན་འཁུར་དང་མིག་དཔེའི་རྣམས་ལ་འདོན་དུས་སློབ་བྱིན་མཁན་གྱི་མི་
དབང་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་དང་ལག་རྩལ་རྣམས་འཇུག་སྐྱེལ་བྱུགས་ལས་སློབ་གསོ་སོགས་སློབ་བྱིན་
ཐད་ནས་འགན་ཆེན་པོ་འཁུར་ཡོད།དེའི་ཕྱིར་དགོ་ཆེན་གྱི་ཆེད་ལས་གོ་གནས་ལ་བརྩེ་
བཀྱར་དང་འོས་འཚམ་གྱི་མི་དབང་སློབ་སྦྱོང་གི་འགན་འཁུར་རྒྱ་གལ་ཆེ།

༡༣༨ མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་གསོ་དང་ཆེད་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཁྲོད་དུ་མི་
དབང་སློབ་གསོའི་འཐབ་རྒྱས་སུ་འདི་དག་འདུས་བ་སྟེ།

(a)ལས་གནས་སུ་ཞུགས་སྡོད་དང་ལས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་
གསོ་སྦྱོང་སློབ་བྱིན་དུ་གཤམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འགའ་འདུས་བ་སྟེ།

༡ མི་དབང་དང་མི་དབང་གི་རྒྱ་ཁྱུང་རང་བཞིན་ཁ་བྲལ་མི་རུང་པའི་རང་བཞིན་དང་
ཕན་ཚུན་བརྟེན་རེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བཅས་བའི་སྤྱང་སྦྱོབ་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཤེས་བྱ་དང་རྒྱས་ལོན།

༢ ཆེད་སྦྱོང་སྣ་མང་དང་ཆེད་ལས་བརྒྱལ་བའི་མི་དབང་གི་ལྟ་སློབ་ལ།

༣ མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་གསོའི་གཞུང་ལུགས་དང་།དངོས་གཞི་དང་
དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པ།དངོས་གནས་མིན་པའི་སློབ་གསོའི་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ།

༤ མི་དབང་སློབ་གསོའི་དགོ་ཆེན་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱ་ཐབས།སློབ་གསོའི་ལས་བྱེད་པ་
སོགས་ཀྱིས་མི་དབང་སློབ་གསོའི་ཁྲོད་ཐོན་པའི་རྣམས་ལ།

༥ སློབ་གསོའི་ལས་བྱེད་པའི་དམངས་གཙོ་འམ་མི་དབང་རྩ་དོན་དང་མཐུན་པའི་སྤྱི་
ཚོགས་རྣམས་རྩལ་དང་འགོ་བྱིན་ལས་སློབ་ལ།

༡༤ སློབ་གསུང་ལས་བྱེད་པ་དང་སློབ་མའི་དབང་ཆ་དང་འོས་འགན་སློབ་གྲུའི་མི་དབང་
ཐད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ།

༡༥ དེ་ལོ་དེ་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསུང་སློབ་བྱིད་རྒྱ་ཆའི་ཆ་འཕྲིན་དང་མཐོ་རིམ་སློབ་
གསུང་ལས་བྱེད་པ་ཞིབ་བཤེར་དང་སློབ་བྱིད་རྒྱ་ཆ་གདམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་གསར་བ་གསར་སྐྲུན་
གི་རྒྱུ་བར་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ།

(b) ཡང་དག་པའི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས་གཏན་འཁེལ་དང་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ།

༡༦ རྒྱ་ནང་སོན་སློབ་མའི་བྱེད་ཚོས་དང་འཚམ་པའི་སློབ་སྦྱོང་བྱ་ཐབས་སྦྱོང་བ་འཕམ་ཡང་
ན་སློབ་མ་ལྟེ་བར་བྱས་བའི་བྱེད་ཐབས་ཡུལ་ཐོན་རང་བཞིན་དང་རང་བཟིན་བསམ་
པ། བཅུ་བའི་ཐད་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་དང་སློབ་མའི་རིན་ཐང་ལྟ་
བ་དང་བྱ་སྦྱོང་གི་དོས་འཛིན་སོགས་མཐོར་འདེགས་སུ་གཏོང་བ།

༡༧ མི་དབང་སློབ་སྦྱོང་དང་འཚམ་པའི་བྱ་ཐབས་སྦྱོང་བ་སྤྱི་དཔེར་ན་འབེད་སྦྱོང་ཐེ་
ལྷགས་དང་ཕན་ཚུན་མཉམ་འགྲུལ་མཉམ་ལས་དང་ཉམས་སྦྱོང་ལག་ལེན་སོགས་ཀྱི་བྱེད་
ཐབས་མཐོ་བར་མ་ཟད་རིག་གནད་རྒྱ་རྒྱུན་ལའང་བསམ་གཞིགས་བྱ་དགོས་པ་ལྟར་
དང་དངོས་ལོད་རྒྱུ་འབྲེལ་བྱ་བའི་ལས་ལུས་དཔེ་འཛུགས་ལྷག་པར་དུ་སློབ་བྱིད་དུས་སུ་
སྦྱང་བྱའི་རྒྱས་རྒྱལ་ལ་ཚོད་རྒྱགས་ལེན་པ།

(c) སློབ་སྦྱོང་དང་འཚམ་པའི་ཡིག་ཆ་དང་རྒྱ་ཆ་བཟོ་བའམ་འགྲེམ་སྐྲུན་བྱ་བ།

༡༨ མི་དབང་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་རིམ་ཁོད་ཀྱི་ལས་ལྷོགས་གསར་བ་མང་པོ་བསྐྲུན་ལེན་དང་
བྱ་བ་བསྐྱབས་པ་བཅས་བྱེད་པ།

༡༩ སློབ་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་རྩ་འཛུགས་དང་སྤྱི་དམངས་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ལག་གཞན་པས་
རྒྱས་འགོད་བཅོས་བའི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས་ལེགས་སྤྱོད་དང་བྱ་བ་བསྐྱབས་བྱེད་པ།

༢༠ ལས་གནས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་འགྲུལ་ལ་སྦྱོང་རྒྱའི་རྒྱ་ཆ་འབྲི་བ།

༢༡ དོས་སུ་བཟོ་བཞིན་པའི་རྒྱ་ཆ་དང་རྒྱས་ལུངས་བཟོ་བ།

(d) སློབ་གསོ་དང་སློབ་སྦྱོང་ཕྱོགས་སོ་སོའི་དབར་གྱི་ལས་ཕྱོགས་ལེགས་པོ་འདོན་སྤྲོད་བྱ་དགོས།

(e) རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་གསོ་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་འགྲུལ་ལ་སྐུལ་འདེད་དང་ཐེ་ལྷགས།བརྗེ་རེས་བྱ་དགོས།

(f) སློབ་སྦྱོང་གི་འགྲུལ་ལ་དབུག་འཛོག་བྱ་དགོས་ཏེ།རང་ཉིད་དབུག་འཛོག་དང་།སློབ་མས་སློབ་སྦྱོང་གི་འགྲུལ་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་རང་བཞིན་དང་ལས་ཚོད་རུས་བ།ཤུགས་རྒྱུན་ལ་བརྒྱུད་བའི་ཉལ་ཚུལ་ལ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་བྱ་དགོས།

3.ལས་བྱེད་པ།

༼༣༤༽ སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་གམ་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་གིས་གཙོ་བོ་ལག་ལེན་འཛུགས་གཞི་འདིའི་ལག་བརྟུར་བྱ་བ་ལག་ཅིག་གི་འགན་འཁུར་ཡོད་ལ།གཞན་པའི་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་གཞུང་ལས་ཁུངས་ ༼དཔེར་ན།འོ་ལྷོ་ལས་ཁུངས།༽ མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་དང་འབྲེལ་ཡོད་གསོ་སྦྱོང་སློབ་སྦྱོང་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ།དེའི་འགན་འཁུར་ཚུ་ཚོད་ལས་ཁུངས་གྱི་རང་བདག་གི་ཚུ་ཚོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བལ་ཡོད་མིད།

༼༣༥༽ གོང་བཅོད་གྱི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་པ་ཚོར་མས་གཤམ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཁུངས་དང་ཚུ་ཚོད་འཇུགས་ལ་མཉམ་འབྲེལ་གཏོང་བ་བྱ་དགོས།

- (a) མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ལས་བྱེད་མི་སྣའི་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས།
- (b) སློབ་མའི་ཚོགས་པ་དང་སློབ་མའི་མཐུན་ཚོགས།
- (c) འཕྲིན་ལས་ཁུངས་ཏེ།སློབ་གསོ་དང་འབྲེལ་རྒྱས་མི་དབང་ངམ་མི་དབང་སློབ་གསོའི་གནད་དོན་གོས་ཚོགས་ལྷན་ཡོན་ཁང་དང་འདྲི་རྒྱུ་ཚོ་རྒྱུ་ལ།
- (d) རྒྱལ་ཁབ་མི་དབང་ལས་ཁུངས་ཏེ།དཔེར་ན།བརྟུག་བཤེར་པ་དང་མི་དབང་ལྷན་ཡོན་ཁང་།

(e) ཅེ་ཅེ་སློབ་ཆེན་དང་བསྐྱབ་གཞི་ཚུམ་སྒྲིག་ཅུ་འཇུགས་སློབ་བྲིད་འཆར་གཞིའི་
འབྲེལ་ཡོད་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག

(f) རྒྱལ་ཁབ་སློབ་སྦྱང་དང་སློབ་ཆེན་དྲ་རྒྱ།

(g) བསྐྱབ་གཞི་ཅུ་འཇུགས་རྒྱལ་ཁབ་ཧུ་ཡོན་ཁང་།

(h) སློབ་གསོ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་།

(i) རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་གནས་ཉེ་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་བྲིད་གྱི་མི་དབང་སློབ་
སྦྱང་དང་རྒྱལ་ཁབ་སྡེ་གནས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་སོགས་འདུལ།

(j) གལ་སྲིད་ཡོད་ན། མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ལས་བྱེད་གསོ་སྦྱང་སློབ་སྦྱང་ཡང་གཏོགས།

(k) སྲིད་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཅུ་འཇུགས།

༧༩ གཞན་པའི་ཁེ་ཕན་དང་འབྲེལ་ཡོད་མཁན།

(a) ལྷན་མང་གཟུགས།

(b) ཚོས་ལུགས་ལས་ཁུངས།

(c) སྲིད་ཁུལ་གྱི་འགོ་བྲིད་དང་ས་གནས་ཅུ་སྡེའི་ལས་ཁུངས།

(d) ས་གནས་མི་དམངས་དང་ཚོ་ཁག་ཉུང་གུས།

(e) ཁེ་ལས་སྡེ་ཁག

D. གཞུང་ཞབས་པ་དང་བྲིམས་སྦྱང་མི་སྐྱེད་མག་མིའི་མི་དབང་གསོ་སྦྱང་ ལས་འགུལ་ལ་སྐྱུལ་འདེད་བྱེད་པ།

༧༩ ལག་བསྟར་འཆར་གཞི་D ལག་གཅིག་བསྐྱབ་བྱས་ན་ནར་སོན་ཆེད་ལས་མི་སྐྱེད་མི་
དབང་སློབ་གསོར་སློབ་སྦྱང་གི་རྒྱན་མཐུད་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡིན། ཁོ་ཚོ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལས་
བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་དོ་དམ་གྱི་བྱུང་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་མི་དབང་ལ་བརྩེ་འཇོག་དང་
སྦྱང་སྦྱོར་མངོན་འགྱུར་ཡོང་བར་མངོན་གསལ་གྱི་འགན་འཁུར་ཡོད།

(a)གཞུང་ཞབས་པ།—རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྲིད་གཞུང་གི་སྲིག་གཞིར་གཞིགས་ནསྲིད་གཞུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དང་ཐག་གཅོད་པ།སྲི་འབྲེལ་དཔོན་པོ་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་གོང་ཁྲེར་སྲིད་གཞུང་དང་བཅས་བའི་འོས་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་ཀ་བསྐྱེ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ཆེད་ལས་མི་སྣ་དང་སྲི་ཚོགས་ལས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་འདུས་སྲིད།

(b)ཁྲིམས་སྒྲིང་མི་སྣ།དེ་ཡང་ཉེན་རྒྱུ་པ་དང་བཙོན་ཁང་གི་བྱ་བ་སྐྱབ་མཁན།མཐུན་གྲུབ་ཉེན་རྒྱུ་པ་དང་བདེ་སྲུང་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་བདེ་འཇགས་ཏུ་ཁག་དང་དམག་དཔུང་སོགས་འདུས།

(c)དམག་དཔུང་།

༼༣༩༽གོང་བཅོད་ཀྱི་ལས་རིགས་ཚོགས་ཁག་གི་བྱེད་ལུས་དང་འོས་འགན་གཏན་ནས་མི་འདྲ་སྟེ་དེའི་ལས་ལུགས་དང་རྩ་འཛུགས་རིག་གནས་སྲོལ་པར་འཚམ་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱལ་སྲིད་མི་དབང་ཚད་གཞིར་བར་བྱུང་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ།བྱེད་ལུགས་ཁོངས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཁག་འདིས་ལས་རིགས་འདི་དག་ལ་སྲིར་བཏང་རང་བཞིན་གྱི་འཐབ་རྩས་བཏོན་པས།བྱེ་བྲག་གི་དཔེ་བཅོད་ཀྱང་གཞུག་ཚོགས།

1.རྒྱལ་སྲིངས།

༼༣༩༽གཞུང་ཞབས་པ་དང་ཁྲིམས་སྒྲིང་མི་སྣ།དམག་མིའི་ཐད་ནས།ད་ཐེངས་ཀྱི་འཆར་གཞིས་《འཇམ་སྐྱིང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་བསྐྱབས་གཏམ》དང་བཅས་བའི་རྒྱལ་སྲིད་མི་དབང་ཆེངས་ཡིག་ལ་མ་དཔེ་བསྟུན་བ་ཞེ། 《སྲི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་ཆབ་སྲིད་དབང་ཆའི་རྒྱལ་སྲིད་སྲི་ཆེངས།》 《དཔལ་འབྱོར་དང་སྲི་ཚོགས་རིག་གནས་དབང་ཆའི་རྒྱལ་སྲིད་སྲི་ཆེངས།》 《རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་རིགས་རྒྱུད་དམན་འབེབ་ཆེག་མེད་བཟོ་བའི་རྒྱལ་སྲིད་སྲི་ཆེངས།》 《ངན་ཁྲིམས་དང་གཞན་པའི་གདུག་རྩུབ་ཁ་ཞིང་མི་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པར་མི་གཤེས་ལ་དམའ་འབེབ་བྱེད་པའི་ལས་སྣངས་དང་ཁྲིམས་གཅོད་གཏན་

འགོག་བྱེད་པ་》 《རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་བུད་མེད་ལ་མཐོང་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའི་སླེ་ཚིངས་》
《བྱིས་པའི་དབང་ཆའི་བཅའ་བེད་ལོན་པའི་སླེ་ཚིངས་》 《གནས་སྤོམ་བཟོ་བ་དང་དེའི་བྱིས་ཚང་ནང་
མིའི་དབང་ཆའི་རྒྱལ་སླེའི་སླེ་ཚིངས་》 《དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མི་དབང་སླེ་ཚིངས་》 བཅས་
ཀྱང་འདུས།

༩༩༡ དེ་ལས་གཞན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་ད་དུང་རྒྱན་མཐུན་གྱི་རྒྱལ་སླེའི་ཡིག་
དེབ་མང་དུ་བཟོས་ཡོད་དེ།དབང་རྒྱལ་བསམ་འཚར་དང་གཞི་རྒྱུ་ཅི་རྩེ་རྩ་དོན་བྱ་སློད་སྤྲེང་བྱ་
སོགས་ལས་འགས་འགའ་ཤས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དབང་གི་ཚད་གཞི་ལྟར་ལས་འགན་
རྒྱུབ་པར་ཞེས་ཚགས་གྱི་བྲིད་སྟོན་གནང་ཡོད།

༩༩༢ དབང་རྒྱལ་སློབ་མི་སྤྱི་ཡིག་ཆ་དང་དཔེ་དེབ་ཐད་ནས།

- 《བྱིས་སྐོང་མི་སྤྱི་བྱ་སློད་སྤྲེང་བྱ།》
- 《བྱིས་སྐོང་མི་སྤྱི་བྱ་སྤྲེང་བྱ་སྤྲེང་བྱ་སློད་པའི་གཞི་རྒྱུ་ཅི་རྩེ་རྩ་དོན།》
- 《ཉེས་བསགས་དང་དབང་ཆ་རང་དགར་སྤྲེང་བའི་ལས་ཀྱིས་གཏོད་འཚེ་ཐེབས་
མཐུན་པར་སླེ་བའི་བདེན་ལྷགས་ཐོབ་པའི་གཞི་རྒྱུ་ཅི་རྩེ་རྩ་དོན་བསྐྱེད་སྤྲེང་གཏམ།》
- 《མི་ཚང་མ་བཅའ་བེད་སོར་མེད་འབྱུང་བར་སྤྲེང་སློབ་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་སྤྲེང་གཏམ།》
- 《ལུས་ལྡན་སྐོས་བྱིས་སྤོམ་ལྟེང་ཐག་གཅོད་དང་གང་འདོད་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་སྐོན་
འགོག་དང་བརྟག་དཔུད་བྱེད་པ་དང་།འདྲི་གཅོད་བྱས་རྗེས་བྱིས་སྤོམ་ཐག་གཅོད་པའི་རྩ་
དོན།》
- 《ངན་བྱིས་སྤོམ་དང་གདུག་རྒྱུབ་ཁ་ཞིང་མི་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པར་མི་གཤིས་ལ་
དམན་འབབ་གྱི་ཆ་ལྡན་པའི་བྱ་སྤོམ་དང་བྱིས་སྤོམ་གཅོད་རྒྱུ་ཞིབ་དང་ཟེན་ཐོར་
འགོད་པའི་རྩ་དོན།》
- 《མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་བཀག་ཉར་མ་ཡིན་པའི་ཚད་གཞི་ཆེས་དམའ་བའི་སློབ་
སྟོན།》 《དུང་ཅིན་སློབ་ཡིག།》

● བཀའ་ཉར་མཁན་དང་བཙུན་མ་ཡིག་ཆ་ཐད བཙུན་མར་ཐོབ་ཐང་གི་ཆེས་དམའ་
 བའི་ཚད་གཞི་སྒྲིག་སྲོལ། བཙུན་མའི་ཐོབ་ཐང་གཞི་ཚུལ་ཚད་དོན། རྣམ་པ་མི་
 འདྲ་བའི་བཀའ་ཉར་དང་འཛིན་བཟུང་ཐབས་པའི་མི་ལ་སྤང་སྦྱོབ་བྱེད་པའི་ཚད་དོན།
 འཛིན་སྦྱོང་ཡིག་དེབ་ཐད་ནས (བཙུན་མ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ན་གཞོན་འཛིན་མཁའ་
 ཚོན་འགོག་ཚད་དོན།) (ཡིས་ལྷ་ཉི་ཚད་དོན།) བཙུན་མ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ན་གཞོན་
 འཛིན་སྦྱོང་ཚད་དམའི་སྒྲིག་སྲོལ། (བེ་ཅིན་སྒྲིག་ཡིག) བཙུན་མ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
 གྱི་རང་དབང་བཙུན་འཕྲོག་བྱས་ཟིན་པའི་ན་གཞོན་ལ་སྤང་སྦྱོབ་སྒྲིག་སྲོལ། ཉེས་དོན་
 འཛིན་སྦྱོང་མ་ལག་ཁོད་གྱི་བྱེས་པའི་གནད་དོན་ལས་འགྲུལ་སྤྱོད་སྒྲིག་སྲོལ།)
 རྒྱུ་བྱེད་བྱས་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་དབང་ཚད་གཞིས་དུས་མཚུངས་སུ་ཡིག་རིགས་ལས་གནས་གྱི་
 རྒྱུ་ལག་གས་དམག་དཔུང་།

2. འཐབ་ཇུས།

(a) གསོ་སྦྱོང་དང་དེའི་འབྲེལ་ཡོད་གྱི་སྲིད་ཇུས།

གལ་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་གིས་གང་དེའི་སྦྱོང་ལམ་དང་ལས་ཀའི་རྣམ་འགྲུར་གཞིས་ལ་སྦྱོན་
 དབགས་གྱི་རུས་པ་ཐོན་དགོས་ན། གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་སྦྱོབ་མ་དེ་ཡོད་པའི་ཚུ་
 འཇུགས་སམ་ལས་ཁུངས་གྱི་འབྲེལ་ཡོད་སྲིད་ཇུས་དང་འབྲེལ་བ་འཇུགས་དགོས་པ་མ་
 ཟད། ད་དུང་མངོན་གསལ་གྱི་ལག་ཐོག་ཡོད་དགོས། གཞུང་ཞབས་པ་དང་འཛིན་སྦྱོང་
 པ་དམག་མི་བཅས་ལ་མཚོན་ན་གཤམ་གསལ་གྱི་ཐབས་ཇུས་སྦྱོང་ཚོག་ཉེ།

(a) ལས་འགན་མ་ཁུར་སྦྱོན་དང་འཇུར་སྐབས་གྱི་གསོ་སྦྱོང་སྲིད་ཇུས་ལ་བརྟུག་དབྱུང་
 བྱེད་པ་དང་། ཉན་མཁན་མང་ཚོགས་གྱི་མི་དབང་གི་བསྐྱབ་གཞི་ལས་འགན་མ་ཁུར་སྦྱོན་
 གྱི་ངེས་སྦྱོང་བསྐྱབ་ཚན་དུ་འདེམས་པ།

(b) ལས་འགན་མ་ཁུར་སྦྱོན་དང་འཇུར་སྐབས་གྱི་སྤྱོད་སྦྱོར་ལ་མི་དབང་གསོ་སྦྱོང་
 སྲིད་ཇུས་ལག་བསྟར་དང་སྤྱོད་འདེད་གཏོང་བ། གསོ་སྦྱོང་འདིའི་རིགས་ལས་རིགས་ཐོབ་

ཐང་དང་ལས་གནས་སྐོར་བའི་བཅོན་ཤིང་རང་བཞིན་གྱི་ཚད་གཞིར་འཛོག་པ།

(c) མིང་རྒྱས་དང་གདན་ཁྲིའི་བྱེད་ཐབས་ལག་བསྟར་དང་། ལྷག་པར་དུ་དམའ་རིམ་མང་ཚོགས་ལ་འབྲེལ་བ་འཇུགས་ཐུབ་པའི་མི་སྣ་གསོ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་ཤི། དཔེར་ན་བྱིས་པ་དང་དང་བྱུང་མེད། གངས་ཀ་ཉུང་བའི་ཚོགས་པ། དབང་བོ་སྦྱོར་ཅན་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་པར་ཆེད་ལས་མི་སྣ་མཐོ།

(d) མི་དབང་གསོ་སྦྱང་ལམ་ལུགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐོར།

ཀྱི་གཞུང་ཞབས་པ་དང་བྲིམས་འཛིན་པ། དམག་མི་བཅས་ལ་མི་དབང་གསོ་སྦྱང་གི་ཚ་རྒྱུན་མཐོ་འདོན་བྱེད་པ། དཔོན་གནས་ལ་ལར་ཐེངས་གཅིག་ཅན་གྱི་གསལ་སྦྱོར་བསྐབ་ཚན་བཀོད་སྒྲིག་མི་བྱེད་པར། ཉུང་འབྲས་སྒོ་ཚང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་གྲེ་ཚན་ཞག་འཇུགས་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་སྡེ་ཁག་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་སོ་སོ་ཟབ་ཞུགས་བྱེད་པ།

ཤི་འགན་མ་ཁུར་སྡོན་དང་འཁུར་སྐབས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོར་བསྐབ་ཚན་སོ་སོར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས། མི་དབང་གི་རྩ་དོན་དང་ཚད་གཞི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རིག་ཚན་ནང་དུ་འཛོག་པ་དང་། བབ་བསྟུན་གྱིས་མི་དབང་གསོ་སྦྱང་གི་བསྐབ་ཚན་འབྲས་སྒོ་ཇི་ཚང་དུ་གཏོང་དགོས།

ཤི་རིག་གཞུང་ལས་གཉེར་བའི་གསོ་སྦྱང་སློབ་གྲྭ་དང་། མིང་གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཉེན་རྟོག་པའི་སློབ་གྲྭ་དམག་གི་སློབ་གྲྭ་བཅས་ཀྱིས་གཞི་གཅིག་ཅན་གྱི་མི་དབང་གི་ལྷོ་གནས་འཇུགས་པ།

ལྟེ་གལ་མིང་ལག་དུ་བསྟར་ཐུབ་ན།གསོ་སྦྱང་བྱེད་མཁན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ནི་ཨང་དང་པོར་བཅི་དགོས་ལ།སྐར་གྱི་སྒྲིག་གཞི་དང་རྩ་འཇུགས་ལས་ཁུངས་ལ་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་རྒྱ་ཆ་དང་ཤེས་བྱ་བརྒྱུད་སློབ་བྱེད་མཁན་ལ་མི་དབང་སློབ་གསོ་སྡེ་ཁག་ཤིང་ལྟར་བྱེད་ན་གསོ་སྦྱང་རྒྱས་གཞི་ལ་མདའ་གཅིག་གིས་ཤ་བོ་གཉེས་གསོད་ལྟ་བུའི་བྱེད་ཀུས་ཚོན་ཐུབ་གསོ་སྦྱང་

བྱེད་མཁམ་ལ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་སྐབས་གསོ་སྦྱོང་རྩལ་གཞིའི་ཁོད་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཐབས་དང་
འཆར་འགོད་ཀྱི་བསྐྱབ་ཚན་ཡང་འདུ་འོས།

༥༥ ལས་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཚོགས་ཁག་གསར་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྐྱལ་སྦོང་ཐབས་རྩལ་
འཐེན་ཏེ་མི་དབང་གི་གསོ་སྦྱོང་རྩལ་གཞིར་ཞུགས་པར་སྐྱལ་འདེད་བྱ་རྒྱུ་ལའང་བསམ་སྒོ་
གཏོང་བ།

༥༦ རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ནས་ལམ་ལུགས་ཅན་གྱི་མི་དབང་གསོ་
སྦྱོང་ལ་གདེང་འཇོག་དང་ཕན་འབྲས་དབྱུང་འཇོག་མ་ལག་ཅན་དུ་གཏོང་བ།

(e) གསོ་སྦྱོང་ནི་ཁེ་རི་ཚུགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་མི་རུང་ལ། དེ་ནི་མི་དབང་རུས་པའི་འཇུགས་
སྐྱེན་ཐབས་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་འོས། དེ་བས་ལས་རིགས་འདིའི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་སྲིད་
རྩལ་དང་སྒྲིག་སྲོལ་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ཏེ་མི་དབང་རྩ་དོན་ལ་འགལ་མེད་པ་གཏན་ཁེལ་དང་
ལས་རིགས་འདིས་མི་དབང་ལ་བྱས་རྗེས་འཇོག་པར་སྐྱལ་འདེད་བྱེད་དགོས་སྲིད་རྩལ་གྱི་
ཁོངས་སུ་ལྷ་ཞེས་ལམ་ལུགས་གཏན་ཁེལ་བྱས་ཏེ་མི་དབང་རྩ་དོན་བརྩི་སྲིད་མཁམ་
དག་རིག་གནས་སྡེ་ཁག་དང་བྲིམས་བསྟར་སྡེ་ཁག་དམག་དབུང་ལས་ཕྱིར་འཕུད་པ། འདྲ་
མཉམ་དང་དམའ་འབབས་མི་བྱེད་པ། བརྩི་འཇོག་དང་ལ་རྒྱུད་གཞུག་དང་མི་དབང་རྩ་
དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་མཁམ་གྱི་གཞུང་ཞབས་པ། བྲིམས་བསྟར་མི་སྣ་དང་དམག་མིའི་བརྒྱུ་བསྐྱེད་
དང་དབྱུང་སྲིད་ཀྱིས་སྦྱོང་དང་འབྲིག་ལམ་སྲིད་རྩལ་དང་འཚོམ་དགོས་པོ་མོ་འདྲ་
མཉམ་མེན་པ་དང་ལོག་གཡེམ་གྱི་སྲིད་རྩལ་གཏན་འགོག་བྱེད་པ། མ་ཟད་མི་དབང་ལ་
ཤུགས་རྒྱུན་ཆེས་ཆེར་ཐེབས་སྲིད་པའི་ལས་རིགས་ཀྱི་ལས་འགན་གཏན་འབབས། ཉེད་པོར་
ན། བྲིམས་བསྟར་ཕྱོགས་སྲུ་དུས་ལྟན་རིང་པོར་རུས་པ་ཡོད་པའི་བཀའ་རྒྱ་བསྐྱབ་པ། དེ་ལ་
དག་ཤུགས་དང་མེ་རྩལ་གྱི་བཀོལ་སྦྱོང་དམ་འདྲག་པོའི་ལམ་ནས་བྱུང་མེད་ལ་གཞོན་འཚོ་
བསྐྱལ་བའི་གྲོད་གཞི་ལ་མགྲོགས་སྐྱུར་སྒོས་རུས་ལྡན་གྱི་ཐབས་བཀོལ་བ།

(b)གསོ་སྦྱང་གོ་རིམ་དང་ཡོ་བྱད།

༧༤༥ མི་དབང་གསོ་སྦྱང་གིས་གཞུང་ཞབས་པ་དང་བྲིམས་བསྟར་མི་སྣ། དམག་མི་སོགས་
དར་མ་ལ་ཕན་འབྲས་སྐྱེད་ཆེད། གཤམ་གྱི་ཐབས་དག་སྦྱང་ཚོག

(a)གསོ་སྦྱང་བྱེད་ཐབས་དང་བསྐྱབ་སྟངས་ཀྱི་ཐད་དྲུག་ཤམ་ནས་དར་མའི་སློབ་སྦྱང་
ཞིབ་འཇུག་དང་ཉམས་སྦྱང་གིས་ར་སྦྱང་པའི་བྱེད་ཐབས་སྣ་བའི་ཚ་དོན་གྱི་མང་གཞིའི་
སྟངས་ནས་མི་དབང་གསོ་སྦྱང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ།

༧༥ ཉན་མཐུན་གྱི་ཁ་གཏང་རང་བཞིན།

ཉན་མཐུན་བྱེ་བྲག་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཁ་གཏང་དགོས་ཤིང་། ཁོ་ཚོས་དགོས་
མཁོ་ལྟར་གསོ་སྦྱང་གོ་སློག་བྱེད་དགོས། ཁོ་ཚོ་ནི་ཉེན་ཉོན་པ་དང་འཕྲོད་ཉེན་གྱི་ལས་ཀ་
གཉེར་མཐུན། ཕྱི་འབྲེལ་མི་སྣ། དམག་མི་དང་ཡང་ན་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ཞིབ་
འཇུག་བྱེད་མཐུན་གྱི་ཆེད་མཐུན་པ་གང་ཡིན་ཡང་། ཚ་འཇུགས་འདྲི་ཚད་རང་བཞིན་གྱི་
དབྱུང་འཛོག་བྱེད་དགོས། གསོ་སྦྱང་དང་ལེན་དམིགས་ཡུལ་གྲུབ་ཚུལ་ལམ་རིགས་ལྟའི་གསོ་
སྦྱང་གི་དགོས་མཁོ་གཏན་འཁེལ་བྱས་ནས། སློབ་མའི་ལས་རིགས་ཀྱི་འོས་འགན་དང་མཉམ་
སྦྱང་། རེ་འདུན། མི་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཕྱགས་འདུན། གཞན་ཡང་མི་དབང་གི་ཤེས་བྱ་
དང་ལག་རྩལ་གྱི་ཚུ་ཚད་སོགས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པར་སྐབས་བདེ་བའོ་དགོས། བྱེ་བྲག་གི་
སློབ་སྦྱང་དམིགས་འབེན་གཏན་འཁེལ་བྱེད་དགོས། གསོ་སྦྱང་རྗེས་སུ་སློབ་མའི་ཤེས་བྱ་
དང་རྣམ་འགྲུལ། བྱ་སྦྱོང། ལག་རྩལ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོན་དཔག་ལྟར་འགྲུལ་བ་སོང་ཡོད་
མེད། དབྱུང་ཞིབ་གྱི་འཐབ་བཅས་རྒྱས་འགོད་བྱེད་དགོས། ལྷག་པར་དུ་རི་ལྟར་སློབ་སྦྱང་
གི་དམིགས་འབེན་ཚད་འཇུག་བྱེད་པའི་དོན་དངོས་ཚད་གཞི་གཏན་འབེབ་བྱེད་དགོས། མ་
ཟངས་ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས་དོས་ཀྱི་བྱ་འགུལ་གཞན་དག་ལ་དབྱུང་ཞིབ་བྱེད་དགོས།

༧༦ འབྲེལ་ཡོད་དངོས་སྦྱོང་གྱི་ནང་དོན།

གོང་གི་ཚ་དོན་གྱི་རེ་བ་ལྟར་ན་གསོ་སྦྱང་རྒྱ་ཆ་སློབ་མའི་དུས་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་བ་དང་ཐད་

གར་དུ་འབྲེལ་བའི་མི་དབང་གི་ཚད་གཞི་དང་ལག་ལེན་ལ་ཁ་ཚུགས་དགོས། ལས་རིགས་ཀྱི་
ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དབང་ཟེར་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་པར་མ་ཟད། དངོས་ཡོད་འཚོ་
བའི་ཁྲོད་ནས་ཇི་ལྟར་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཡང་ཤེས་དགོས། དེ་བས། ལས་རིགས་ལྷ་
ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན་དང་བྱ་བའི་ཁྲོད་མི་དབང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཚུལ་ལ་ཁ་གཏད་ནས་
གསོ་སྦྱང་གི་ནང་དོན་གཏན་འབེབ་བྱེད་དགོས། གཚོ་གནད་ནི་ལས་རིགས་བྱེ་བྲག་པའི་
ཁྲོད་འཕྲད་མིང་པའི་མི་དབང་གི་གནད་དོན་ཡིན།

༣༥ གསལ་ཞུགས་རང་བཞིན་དང་ཤེས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་ཇི་མཐོར་གཏོང་བའི་གསོ་སྦྱང་ གི་ཐབས་ལམ།

སློབ་མའི་ཞུགས་ཚད་ལ་ཁག་ཐེག་བྱེད་ཆེད། གསོ་སྦྱང་གི་ཐབས་ལམ་གསར་བཏོལ་རང་
བཞིན་གྱི་གསལ་ཞུགས་ནམ་པའི་མི་གསོ་སྦྱང་བྱེད་ཐབས་ལས་བརྒྱལ་དགོས། དེར་རང་
འགྲུལ་གྱི་བགོ་སྐྱོང་དང་མི་སྣ་འབྲེལ་སྟོན། ཚོ་རྒྱུད་དགར་ནས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པ། དཔེ་ལ་
བརྩོས་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པ། ཆེད་གཉེར་ཚན་རྒྱུད་གི་བགོ་སྐྱོང་དང་ཡུལ་དངོས་བཅར་
འདྲི། ད་དུང་ཉན་ལྟའི་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་བཀོད་མིན། སྦྱར་བརྒྱུད་ཐབས་ལེགས་པོ་ཞིག་
གཏན་འཁེལ་བྱས་ན་སློབ་མས་རང་གིས་མི་དབང་ལ་གཞོན་འཚོ་གཏོང་མིང་པའི་བྱ་སྦྱོང་
ལ་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་མིན། ཉེ་བའི་ན། སློབ་མའི་རང་གི་བྱ་སྦྱོང་ཁྲོད་ཀྱི་ཕོ་མཚོག་མོ་
དམན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དམན་ལྟ་སོགས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ། དེར་མ་ཟད་མི་དབང་ལ་སྤྱང་
སྦྱོབ་བྱེད་པའི་རྣམས་ཤེས་རྟོགས་ཇི་མཐོར་གཏོང་བྱེད།

༣༦ འོག་ཅ་གཅིག་སྐྱིལ་གྱིས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པ།

འོག་ཅ་གཅིག་སྐྱིལ་གྱིས་སློབ་སྦྱང་བྱས་པ་བརྒྱུད་དཔེར་ན། ཉེན་རྟོག་པ་དང་དམག་མིར་
དགོ་སློབ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་གསོ་སྦྱང་བྱས་ན་གྲུབ་
འབྲས་སྤར་ལས་ལྷག་པ་ལེན་ཐུབ་པ་མ་ཟད་ཐབས་ལམ་འདི་བརྒྱུད་དེ་འབྲིད་མཁན་གྱིས་
སློབ་མའི་ཐུན་མིན་གྱི་ལས་རིགས་ཤེས་བྱ་མཐོང་བར་ཁག་ཐེག་བྱེད་ཐུབ། དུས་མཚུངས་སུ་

འབྲིད་མཁན་ལ་མི་དབང་ཚད་མཁས་པའི་ཕྱགས་ཁུར་དང་རྒྱུ་སྐྱོར་འོག་སློབ་མ་གསོ་
སྐྱོང་གི་བརྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་ཡང་དག་པའི་མི་དབང་ཚད་གཞི་ཡོད་པར་བྱེད།ད་དུང་།ལས་
རིགས་གཅིག་པའི་བར་དུ་སྤྱིའི་གསོ་སྐྱོང་གི་བྱ་འགུལ་སྐྱེལ་བའམ་འབྲེལ་འདྲིས་ཡོད་པར་
བྱེད་དགོས།

ལེ་རང་བཀྱར་གྱི་བྱེད་རྒྱུ།

ནར་སོན་སློབ་མས་རང་གི་ཚེད་ལས་ཤེས་བྱ་དང་ཉམས་སྦྱོང་དངོས་གསོ་སྐྱོང་འཛིན་གྲུར་
བྱེད་ཡོང་ཐུབ།འདི་ནི་དང་ལེན་དང་བཀོལ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་ལ་གསོ་
སྐྱོང་བྱ་འགུལ་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཚེན་པོ་ལྡན།འབྲིད་མཁན་གྱིས་སློབ་མར་ཤེས་བྱ་དང་
ཉམས་སྦྱོང་བརྗེ་རེས་བྱེད་སའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་བརྒྱན་དགོས་པར་མ་ཟད་སློབ་མའི་ཚེད་ལས་
ཤེས་བྱ་ལས་ལྡངས་ཏེ་ཁོ་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚེད་ལས་ལ་དགའ་བར་སྐྱེལ་མ་གཏོང་དགོས།

【26མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མི་དབང་ལས་དོན་མཐོ་རིམ་ལས་མིའི་ལས་སྐྱབ་ཁྲུལ། ཉམ་དབང་མཐོ་རིམ་
ཚེད་བརྒྱབ། 《མི་དབང་གསོ་སྐྱོང་-མི་དབང་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་ཐབས་གྱི་དེབ་རྒྱུང་།》 ཉམ་ཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
གྱི་དཔར་དངོས་ལྗིང་འཚོང་མང་རྟགས་མེད།】

མཚན། 27. དཔེར་ན། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོར་བྲིམས་འཛིན་བ་དང་ཡུལ་སྡོད་སྡོད་དམངས། མཐའ་སྐྱོད་དཔོན་པོ། ཞིབ་གཤེར་
དཔོན་པོ་དང་ཞབས་ཞུ་བ་སོགས་ལ་འབྲེལ་བའི་གསོ་སྐྱོང་བྱེད་ཐབས་གཏན་འཁེལ་དང་ལག་བརྒྱུར་བྱེད་པར་སྐྱེལ་ནས་ཁོ་
ཚོར་ མི་རིགས་རང་ཕྱགས་དང་མི་རིགས་དམན་འབེབ། དག་འཛིན་བསམ་སྒོ་དང་འབྲེལ་ཡོད་བཟོད་དཀའི་སྤང་ཚུལ་ ཉམ་ཉམ་
བན་ཞིབ་གཤེར་ཚོགས་འདུའི་ཡིག་ཆེ། རིམ་བཞུལ། ལ་དོ་སྤང་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས། གནས་སྡོད་བཟོ་བ་གནད་དོན་དང་
ཡུལ་སྡོད་བཟོ་བ་དང་དེའི་བྲིམ་མི་དང་འབྲེལ་བའི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་རྒྱུས་ལོན་བྱེད་དགོས་ན། ཡུལ་སྡོད་བཟོ་བ་
དང་དེའི་བྲིམ་མིའི་ཁོ་དབང་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚིངས། ཀྱི་ནང་དོན་ཤེས་དགོས།

28. གསལ་ཁ་བྱེད་དགོས་པ་ནི། བྱད་མེད་ལ་དམན་འབེབ་བྱས་མི་ཚོག་པའི་ཐུ་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྱད་མེད་མ་དག་སྐྱོང་བྱེད་
པའི་བྱ་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་མང་ཉལ། ཉམ་ཉམ་སྐྱོར་བཏང་གི་ལྷ་ཚུལ་མང་པོ་ལའི་ཁྲོད་དུ། བྲིམས་འཛིན་བ་དང་བྲིམས་

སྐྱོད་པ་ལས་བྱེད་གཞན་དག་སོགས་ལ་མོ་མོའི་ཐང་ཁགྲི་གསོ་སྐྱོད་འདོན་སྐྱོད་བྱེད་དགོས་པ་བརྟན་ཡོད། ལུས་ལྗང་
དགོས་ཤིང་མེད་ཀྱི་དམན་འབབ་སེལ་བའི་སྤྱི་ཚིངས་ཏེ་ལག་བརྟམ་བྱེད་པའི་འགག་ཚུ་ཡིན།】

(b)གསོ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་ནང་དོན་ཐད།གཞུང་འབས་པ་དང་སྤྱི་ཚིངས་འཛོན་མཁན།དམག་
མི་རྣམས་ལ་ནང་དོན་མི་འདྲ་བ་བཀོད་སྤྱི་བྱས་ཏེ་ཁོ་ཚོའི་གཅིག་མཚུངས་མིན་པའི་ལུས་
པ་དང་འོས་འགན།ལས་ཁུངས་སམ་ཚུ་འཇུགས་ཤེས་བྱ་བྱིར་མངོན་པར་བྱེད་དགོས།དཔེར་
ན།

༡༥.གཞུང་འབས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆེད་ལས་མི་སྣའི་བྱ་བ་ཁོངས་ཏེ་ཅང་ཆེ་
སྟེ་(ཡིག་ཆ་སྟོན་མའི་37པའི་aབ)།འདིའི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་དབང་གསོ་སྐྱོད་གི་ནང་དོན་ལ་བྱུང་
པར་ཆེན་པོ་ལྡན་དཔེར་ན།སྤྱི་ཚིངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་མི་སྣའི་མི་དབང་གསོ་སྐྱོད་སྐོར།29 དེས་
བྱིས་པ་དང་བྱུང་མེད།ཀན་པ།དབང་པོ་སྟོན་ཅན།བཙོན་མ།དཀའ་ཁག་ཆེ་བའི་མི་དང་སྟོར་
མི་ལྟ་བུའི་ཉམ་ཐག་རིགས་ལ་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ།རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བྱས་ཐུན་མོང་གི་
ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་གོང་གསལ་མི་འདི་དག་གི་མི་དབང་ལ་གཞོན་འཛོན་བཏང་ཆོ་སྤྱི་ཚིངས་
ཀྱི་ལས་བྱེད་མི་སྣས་ཁོ་ཚོའི་མི་དབང་ཐད་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས།ཡང་ས་གནས་སྤིང་གཞུང་
དཔོན་རིགས་ཀྱི་མི་དབང་གསོ་སྐྱོད་དེ་གཙོ་བོ་བྱམས་ལྡན་སྤྱི་ཚིངས་སྐྱོད་གི་མི་དབང་ཐད་
འཛོན་པ་སྟེ།30གསལ་བསྐྱབས་དང་འགན་དང་ལེན་གྱི་ཆབ་སྤིང་དང་ལམ་ལུགས་བརྒྱུད་
དབང་ཆ་བཀོལ་བ་མ་ཟད་མི་ཐམས་ཅད་ལྷགས་རྒྱུར་སྤྱུལ་དགོས།ཕྱི་འབྲེལ་མི་སྣའི་མི་
དབང་གསོ་སྐྱོད་ཐད་གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་དབང་དཔེ་ཆའི་སྐོར་དང་སྤྱི་བའི་འཇུགས་
སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ནན་བཤད་བྱས་ཡོད་དེ།ཕྱི་འབྲེལ་མི་སྣ་ལའང་རང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་རྒྱལ་
སྤྱིའི་མི་དབང་སྤྱི་བའི་གཞིར་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་འོས་འགན་ཡོད་ཤིང།

༡༦. ཉེན་རྟོགས་པ་ཚོར་ཁ་གཏད་པའི་3137མའི་ཚུས་ཐང་གསལ་སྐྱོད་ཁྲོད་དེས་པར་
ཉེན་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལུས་སྣ་མང་དང་འབྲེལ་བའི་འགོ་བ་མའི་ཚུས་ཐང་གི་ཚད་གཞི་འདྲ་
སྟེ། དཔེར་ན། ཉེན་རྟོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཐབས་དང་སྟོན་བཤེར། འཛོན་བཟུང་

དང་འདྲི་གཙོ་བོ་ལྟོ་བྱི་བཀའ་ཉམ་དུ་གསུགས་མེ་ཆས་སྦྱོང་བ་སོགས་དང་། རང་འཇུག་
 དང་ཉེན་ཁའི་གནས་བབ། རང་ཁུལ་གྱི་གདོང་གཏུག་སོགས་དང་ཁེལ་སྐབས་བདེ་སྤྱང་
 ལྟོ་བྱི་སྦྱོང་བྱེད་པ་བྲིམས་དང་མཐུན་པར་མི་མང་ཚོ་འཛིན་བྱེད་
 ཐབས། ཉེན་ཉོན་པར་ཁ་གཏད་པའི་མིའི་ཕྱིས་ཐང་ཐང་གྱི་གསལ་སྦྱོང་དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་
 དམིགས་བསལ་གྱི་བདག་སྦྱོང་དགོས་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། ལོ་
 རྒྱུ་དང་བུད་མེད། ཉམས་ཐག་ཡུལ་གྱར་བ། དབང་བོ་སྦྱོན་ཅན་སོགས། ཉན་མཐུན་མི་
 འདྲ་བར་དམིགས་ནས། གསལ་སྦྱོང་ཁྲོད་དུ་འཇོག་ཕྱིས་ཐང་གི་མཐོང་སྣེ་དེ་ཉེན་ཉོན་
 ཕྱོགས་གྱི་བཀོད་འདོམས་ནང་བཞག་ནས། རོ་དམ་དང་ལས་དོན་སྤངས་འཛིན། ཉེན་དོན་
 བཀའ་བྱི་སྦྱོང་ལ་སྦྱོང་ལམ་སྒྲིག་སྒོལ་གཏན་འབེབ། གསར་དུ་ལས་གནས་ལ་ལྷགས་པ་དང་
 ལས་གནས་སུ་སྦྱོང་མཐུན་དག་ལ་གསལ་སྦྱོང་བྱེད་པ། འདྲ་མཉམ་ཡང་དག་དང་ཁྱད་
 གསོད་མེད་པའི་སྐོ་ནས་ལས་བསྐྱེད་སྒྲིག་རིམ་དང་། ལས་མི་གསར་བ་འདེམས་པའི་གོ་
 རིམ། རྒྱུ་ཁུལ་སྤེ་སྤྱང་ཐབས་རྒྱུ། གཏུག་གཤེར་ལས་ཁུངས་འཇུགས་པ་དང་ཉེས་ཅན་གྱི་
 བྱ་སྦྱོང་ལ་མཁྱོགས་སྤྱད་དང་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཞིབ་བཤེར་ལས་འགན་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་
 སོགས་ལག་ལེན་བསྟར་དགོས།

༣༥ བཙུན་སྤྱང་ཚོར་ཁ་གཏད་པའི་མིའི་ཕྱིས་ཐང་གསལ་སྦྱོང་༣༢༣༥ཀྱིས། བསྐྱབ་མཐུན་
 ཚོར་༣༢༣༧བཙུན་ཁང་གི་བྱ་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་བ་མིའི་ཚད་ཤིང་རྒྱས་ལོན་
 དང་། བཙུན་སྤྱང་ཚོའི་བྱ་བའི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་ཚོས་དང་། ལུས་ལྡན་བྱེད་ཐབས་ལ་ཞིབ་བཤེར་
 བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏང་བྱུང་བ། དམངས་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་ཀྱི་བྲིམས་ལུགས་དང་
 བྲིམས་འཛིན་གྱི་ལུས་པར་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་བྱུང་བར་མ་ཟད། སྤྱོད་གཉེར་བ་ཚོར་ནང་དོན་
 ལག་ཉེན་རྒྱན་འཚོ་བའི་ཁྲོད་ནང་འཇུག་བྱེད་པར་རམ་འདེགས་བྱ་བུ། དེའི་ཁྲོད་གཤམ་
 གསལ་ཕྱོགས་མང་པོའི་མིའི་ཕྱིས་ཐང་གི་ཚད་གཞི་འདུ་སྟེ། བཙུན་མ་དང་བཀའ་གཉེར་
 བྱས་ཡོད་པའི་མི་སྤྱད་དགོས་ཆས་མཐོ་འདོན། ཞེ་ཚོའི་ནད་དུག་དང་ཞེ་ཚོའི་གནད་དོན་

འདུས་པའི་བཙོན་མའི་ལྷན་སེམས་བདེ་ཐང་། ར་གཞོན་དང་བུང་མེད། དབང་པོ་སྐྱོན་
 ཅན་སོགས་དམིགས་བསལ་བཙོན་མའི་ལྷ་སྐྱོང་། བཙོན་ཁང་གི་ཟིན་བྲིས། བཙོན་ཁང་གི་
 སྲིད་འཛིན་དང་སྐྱིག་སྲོལ། འདྲི་རྩད་བཅས་ཀྱི་བྱ་རིམ། འགྲུག་ལས་བྱེད་པ། ཉེས་གཙོད་དང་
 གཏུག་བཤེར་རིམ་པ། ལྷགས་མཐུན་བྱ་རིམ་དང་གཏུག་བཤེར། བྱིས་མི་དང་བྱིས་རྩོད་
 པ། ལྷན་བཙོན་མི་སྣ་སོགས་བྱི་ལོགས་མི་སྣ་དང་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་པ། དད་མོས་དང་དང་
 མོས་རང་དབང་། བཙོན་ནང་ངལ་རྩོལ་ ཉེད་པེར་ན། ལས་ཀའི་ཆ་རྒྱུན། ལྷ་སོགས་ལྷ་
 བྱེ་སྐྱོབ་གསོ་དང་རོལ་རྩེད་སོགས་(占位符 1)འདུས།

༤། དམག་མིས་དང་ལེན་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གསོ་སྐྱོང་
 རྩ་དོན་དང་ཚད་གཞི་ནི། འགལ་རྩོད་དང་འབྲེལ་བའི་འོས་འགན་དང་དེང་རབས་ཆེད་
 ལས་དམག་མིས་དམག་འཐབ་མ་ཡིན་པའི་འགན་འཁུར་ལའང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་
 ཡིན། འགན་འཁུར་འདི་དག་གི་ཁོངས་སུ་ལྷན་ལས་མང་བའི་དམངས་དོན་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་
 འོས་འགན་དང་། གནས་ཚུལ་རྩ་དྲག་ཁོད་དུ་སྤྱི་བའི་སྐྱིག་ལམ་དང་སྤྱི་བའི་བདེ་འཇགས་
 རྒྱན་འབྲོངས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བདེ་རྒྱན་སྐྱོང་ལས་འགུལ་དུ་ཞུགས་པ་སོགས་འདུས་གཤམ་སྲིད་
 ཆེད་ལས་དང་མི་ཚོས་རིང་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པས་འགན་འཁུར་འཁུར་འདི་དག་ལག་བསྟར་བྱས་ན་
 རིམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མི་དབང་གི་ཚད་གཞིར་རྒྱས་ལོན་དང་མི་དབང་འདུ་ཤེས་ཡོད་དགོས་
 ལ། དམག་དཔུང་གི་རྒྱན་ལྡན་འཛོལ་བའི་ཁོད་ཀྱི་རུས་རྩལ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་ཡིན་
 བའང་སོལ་རྒྱན་ཀྱི་དམག་དཔུང་གསོ་སྐྱོང་མང་ཆེ་བ་དྲག་ཤུགས་འགལ་རྩོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 བྱིས་ས་ཉལ་ན་མིའི་དབང་ཆའི་བྱིས་སོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ། ༡༩༤༩ལོའི་རི་ནེ་མའི་སྤྱི་
 ཚེངས་བཞི་དང་ཁ་གསལ་གྲོས་འཆམ་ཡི་གེ་སོགས་འདུས་འོན་ཏེ་མི་དབང་གསོ་སྐྱོང་རང་
 རོས་ནས་དེའི་ནང་ལ་ཚུད་མེད།

(c)གསོ་སྐྱོང་ཡོ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བའི་ནས་གསལ་གཏོང་གིས་གོང་བཟོད་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་སྣ་བར་
 བཤད་པའི་གསོ་སྐྱོང་རྒྱ་ཆ་མངོན་པའི་གསལ་གཏོང་ཡོད་དེ་ཡང་ཉེ་མཐོའི་དཔེ་དེབ་དང་

ལག་དེབ་ལ་ཞིབ་གཤེར་དང་གཏན་འབབ་བྱ་འོས་ཏེ་མི་དབང་གི་ཚུ་དོན་དང་མཐུན་པར་
མ་ཟད། ཉན་མཁན་རྣམ་པར་ཁ་གཏད་པར་ཁག་ཐེག་བྱ་དགོས།

【ཉམ་ཚན། 31. བློ་མཁན་བསྟར་ལ་ཆེད་དུ་དམིགས་པའི་མིའི་ཚུལ་ཐང་གསལ་བ་སྤོང་གི་བསྐྱབ་གཞི་འོད། 《ཚུལ་
ཐང་དང་བློ་མཁན་བསྟར་ཉན་རྟོགས་པའི་མི་ཚུལ་ཐང་གསལ་བ་སྤོང་ལག་དེབ་》 (མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་པར་
གཞི་ཚོང་རྟགས། E.96.XIV.1) 《མིའི་ཚུལ་ཐང་དང་བློ་མཁན་བསྟར་ཉན་རྟོགས་པའི་མིའི་ཚུལ་ཐང་གསལ་བ་
སྤོང་གི་འབྲིང་སྟོན་པའི་གསལ་ལ་དེབ་》 (མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་པར་གཞི་ཚོང་
རྟགས། E.03.XIV.1) 《ཉན་རྟོགས་པའི་མིའི་ཚུལ་ཐང་གི་ཚད་གཞི་དང་ལག་ལེན། ཉན་རྟོགས་པས་སྤོང་པའི་
དེབ་རྒྱུང་དག་བཅོས་མ་》 (མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་པར་གཞི་ཚོང་རྟགས། E.XIV.7)

32. བཅོན་སྲུང་བར་ཆེད་དམིགས་མིའི་ཚུལ་ཐང་གསལ་བ་སྤོང་གི་བསྐྱབ་གཞིའི་འོད། <<མིའི་ཚུལ་ཐང་དང་
བཅོན་ཁང་། བཅོན་སྲུང་བའི་མིའི་ཚུལ་ཐང་གསལ་བ་སྤོང་ལག་དེབ་ >> (མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་པར་
དངོས་འཚོང་རྟགས། E.04.XIV.4) <<མིའི་ཚུལ་ཐང་དང་བཅོན་ཁང་། འབྲེལ་ཡོད་བློ་མཁན་འཛོལ་གྱི་མིའི་
ཚུལ་ཐང་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ >> (མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་པར་དངོས་། འཚོང་རྟགས་
E.04.XIV.4) <<མིའི་ཚུལ་ཐང་དང་བཅོན་ཁང་། བཅོན་སྲུང་བའི་མིའི་ཚུལ་ཐང་གསལ་བ་སྤོང་ཕྱོགས་
སྟོན་ >> (མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་པར་དངོས་། འཚོང་རྟགས་ E.04.XIV.4) <<མིའི་ཚུལ་ཐང་དང་བཅོན་
ཁང་། བཅོན་སྲུང་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མིའི་ཚུལ་ཐང་གི་ཚད་གཞིའི་ལག་དེབ་ >> (མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་པར་
དངོས་། འཚོང་རྟགས་ E.04.XIV.4)】

(c)སློབ་སྦྱོང་དང་བྱ་བའི་ཁོར་ལུག

༩༥༥ མི་དབང་གསོ་སྦྱོང་ནི་མིའི་དབང་ཆ་ལག་ལེན་ཁོ་ནའི་བྲོད་སྐྱེལ་ཚོགས་ལ།དེའི་
ཐད་དུ་གཤམ་གྱི་འཐབ་རྩུམ་འགའ་ལག་བསྟར་བྱས་ཚོགས།

(a)མངོན་གསལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྲིད་རྩུམ་གྱི་གསལ་བཤད་ཡིག་ཆ་གཏན་འཁེལ་དང་
བཀོལ་སྦྱོང་བྱ་དགོས།དཔེར་ན།ལས་བྱེད་པ་དང་དཔོན་རིགས་གྱི་བྱ་སྦྱོང་དང་ལས་རིགས་
ཀུན་སྦྱོང་ཚད་གཞི་སྟོན་བདག་གི་སྤྱང་བྱ་མིའི་དབང་ཆའི་ཚད་གཞི་བྱ་བའི་བྱ་བ་ཁོངས་
ཡོངས་སུ་གསལ་བར་འཛོགས་དང་།སྟོན་བའི་ཁོ་དབང་དང་འོས་འགན་སྲིག་ཡིག་ཏུ་ཚུད་
པར་བྱ་དགོས།

(b)མིའི་དབང་ཆའི་ཐད་གྱི་བྱ་བའུལ་དང་འགན་ལུས་བྱ་དགའ་བྱ་དགའི་དུལ་
སོགས་གྱིས་སྐྱེལ་འདེད་བྱས་པ་བརྒྱུད་ནས་མི་དབང་གྲུབ་འབྲས་ལ་གཞེངས་བཟོད་བྱེད་པ།

(c)བྲིམས་སྦྱོང་མི་སྣ་དང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་།དམག་དམུང་དང་བཅས་བའི་བྱ་བ་
ཁོངས་ཡོངས་ཀྱི་མི་སྣའི་དབར་འབྲེལ་འབྲས་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱབ་ཏེ།ལག་བསྟར་འཆར་
གཞིར་།དཔེར་ན།རིགས་རྒྱུད་རང་ལྷགས་ལ་རྩུང་རྟེན་དང་མཐོང་རྒྱུང་།ཁོ་མོའི་དྲག་ཤུགས་
སོགས་པའི་ལག་བསྟར་འཆར་གཞི།དངོས་སུ་ཚོགས་མཆན་ཐོབ་དགོས་བ།

3.ལས་བྱེད་པ།

༩༥༦ གཞུང་ཞབས་པ་དང་བྲིམས་སྦྱོང་མི་སྣ།དམག་མིའི་གཙོ་གཉེར་ལས་ཁུངས།།དཔེར་
ན།རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀོལ་སྲིག་བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྤྱིའི་སྲིད་འཛིན་ལས་
ཁུངས་དང་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས།བྲིམས་སྦྱོང་ལས་ཁུངས།རྒྱལ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་གང་རུང་
ཡིན་སྲིད།།གྱིས་གཙོ་ལག་བསྟར་འཆར་གཞི་འདིའི་ཁག་ཅིག་ལག་ལེན་གྱི་བྱ་བར་འགན་
འཁུར་ཡོད་ལ།དེ་དང་སྤྱགས་སྲིད་གཞུང་གིས་ལས་ཁུངས་གཞན་དག་།རྩོར་སྲིད་ལས་
ཁུངས།།དང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་བཅས་པར་མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་དགོས།

༡༥༥ གོང་བརྗོད་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་གཤམ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལས་ཁུངས་དང་ཅ་འཇུགས་
མང་བོའི་དབར་མཉམ་འབྲེལ་གཡིང་ཟབ་བྱེད་དགོས།

(a)ཡིག་གཉེར་ལས་མིའི་གསོ་སྦྱོང་སློབ་སློང་དང་སློབ་གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཉེན་རྟོག་སློབ་
གྲྭ་དང་དམག་དབུང་སློབ་གྲྭ།

(b) སྤྱིའི་གཞུང་ཞབས་པ་དང་བྲིམས་སྦྱོང་མི་ལྟའི་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས།

(c)འབྲེལ་ཡོད་བྲིམས་འཇུགས་ལྗེ་ཁག་ཉེ་དཔེར་ན་ནང་གཉེར་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
དབང་གནད་དོན་གྱིས་གོས་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ལང་དང་འདྲི་ཅད་ཚོ་རྒྱུང་སོགས་
འདུས།(d)གོང་ཁྱེར་སློབ་གཞུང་དང་ཁྱེར་པར་དུ་བསྐྱབ་གཞི་ཚོམ་སློབ་ཅ་འཇུགས་སུ་
གཏོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རིགས་རྒྱུད་རིང་ལུགས་གོང་ཁྱེར་མནའ་འབྲེལ་དམའ་འབབ་སོགས་
རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་ཁུལ་རང་བཞིན་གྱི་དྲ་རྒྱ་དང་མཐུན་ཚོགས་གོང་ཁྱེར་སློབ་གཞུང་ལས་
ཁུངས།

(e)རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མིའི་དབང་ཆའི་ལས་ཁུངས།དཔེར་ན་བཏག་བཤེར་ལྷ་སྤྱུལ་དང་མི་
དབང་ལྷན་ཚོགས་ལང་།

(f)རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་གནས་གྱི་མི་དབང་གསོ་སྦྱོང་དང་ཐོན་ཁུངས་ལྗེ་གནས།

(g)སློབ་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཅ་འཇུགས།

༡༥༦ ཁེ་ཕན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁོང་གཏོགས་གཞན་པ།

(a)སྤྱི་མང་གཟུགས།

(b)ཚོས་ལུགས་ལྗེ་ཁག

(c)གོང་ཁུལ་གྱི་འགོ་བཟུང་དང་ས་གནས་གོང་ཁུལ་ལྗེ་ཁག

(d)ས་གནས་མི་དམངས་དང་ཚོགས་ཁག་ཉུང་ཤས།

(e)ཁེ་ཕན་ལས་ཁུངས།

E. རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བསྟར་བརྒྱུད་རིམ།

ལག་བསྟར་བརྒྱུད་རིམ།

༡༤༩ ལག་བསྟར་འཆར་གཞི་ལག་ལེན་བྱེད་དུས། ཁོངས་ལྷན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་རང་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་བབ་དང་བསྟུན་ནས། དེ་ལོགས་ལས་དོན་དང་ཅུས་བཀའ་ལློན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་བྱ་བ་མང་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེ་ལོགས་ལས་ལེན་དང་ལག་ལེན་བྱ་བ་ཐབས་གཏན་ལ་ཐབས་དགོས།

༡༥༠ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲིམ་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་སྤྱིའི་གཞུང་ཞབས་པ་ཁྲིམས་སློབ་མི་སྣ་དང་དམག་མིའི་མི་དབང་གསོ་སློབ་གི་འཆར་གཞིར་སྐུལ་འདེད་བྱེད་པ་དང་། ལག་བསྟར་དང་ཚོད་དབྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་སྐུལ་འདེད་བྱེད་པའི་ཐད་ནས། གཤམ་གྱི་གོ་རིམ་བཞིར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་སྲུང་བྱས་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཡོད་ཚད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་བྱེད་པ་༡༥༠༠་གི་ཡིག་ཆC.3དང་D.3ལག་ལེན་ལྷན་མོང་གིས་གོ་རིམ་འདི་ལག་ལེན་གདབ་དགོས་བ་ལྟེ།

གོ་རིམ་དང་ཕོ་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲིམ་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་སྤྱིའི་གཞུང་ཞབས་པ་ཁྲིམས་སློབ་མི་སྣ་དང་དམག་མིའི་མི་དབང་གསོ་སློབ་གི་ད་ལྟའི་གནས་བབ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་པ།

ལས་འགུལ།

གོང་གི་ཡིག་ཆCདང་Dལག་དང་འབྲེལ་ནས་བཏོན་པའི་འཐབ་ཁྲིམས།

- གཤམ་གྱི་ཆ་འཕྲིན་བསྐྱེད་ལེན་དང་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་པའདྲིའི་དམིགས་ལུལ་ནི་བྱ་བ་ཁོངས་༡༥༠༠་རིམ་སློབ་གསོ་སྤྱིའི་གཞུང་ཞབས་པ་(རིགས་སྣར་བརྟེན་ནས་དབྱེ)ཁྲིམས་སློབ་མི་སྣ་དང་དམག་མི། སོ་སོས་རྒྱལ་ཁབ་གཞི་ཚད་ཞིབ་འཇུག་སྟན་ལུ33འེ་འབྲི་རྒྱ་དེ་ཡིན།

- མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ཁྲོད་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་སྤྱི་གཞུང་ཞབས་པ།སྤྱིམས་སྤྱོད་མི་སྣ་དང་དམག་མིའི་གསོ་སྤྱོད་གནས་བབ་དང་།དངོས་ཡོད་ལག་ལེན་བྱས་ཟིན་པའི་ལས་གཞི་དང་དེའི་སྐྱོན་ཆ་དང་བཀག་སྲུང་སོགས་ཚུད།
- དངོས་བསྟར་གྱི་དུས་དང་སྤྱིམས་ལུགས།
- ས་གནས་དང་རྒྱལ་ཁབ།ས་ཁོངས་རིམ་པ་སོ་སོའི་ད་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་བོ་དང་ཐོན་ལུངས་ཡོ་བྱད།
- རྒྱབ་ཁོངས་འདི་དག་ཁྲོད་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསོའི་གསོ་སྤྱོད་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བྱུགས་སྲུང་ཐབས་སྤྱོད།
- མིག་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་མཁན་ཤིང་གཞུང་ལས་ལུངས་དང་རྒྱལ་ཁབ་མི་དབང་ལས་ལུངས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་།ཞིབ་འཇུག་ཁང་།སྤྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཚུ་འཇུགས་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་བྱེད་པ།
- རོགས་འདེགས་རང་བཞིན་གྱི་བྱ་བ་ཤི་བདེ་སློབ་གསོ་གོ་ལ་རྒྱུ་བའི་སློབ་གསོ་རིག་གནས་བརྒྱུ་བའི་སློབ་གསོ་རྒྱལ་སྤྱིའི་དངོས་ལེན་སློབ་གསོ་དམངས་གཙོའི་སྤྱི་དམངས་དབང་ཆ་དང་རིན་ཐང་ལྟ་བུའི་སློབ་གསོའི་སློབ་ཆེན་དུས་གཞི་ཆེད་ལས་མི་སྣའི་ཀུན་སྤྱོད་དུས་གཞི་སོགས།
- མི་དབང་སློབ་གསོའི་ལས་གཞི་གང་ཞིག་རྒྱ་ཚུགས་ཟིན་པ་གཏན་འཁེལ་དང་ལས་ཆེད་ལུགས་པའི་བྱེད་ཐབས་དང་དུས་གཞི་འཚོལ་དགོས།
- ལོ་ལོ་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ཁྲོད་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་དང་གོ་སྐབས་ཚད་བཀག་ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་དངོས་ཟིན་དགོས་ལ།གཞན་འགག་གི་བྱེད་ཆོས་དང་རྒྱབ་ཁོངས་འཚོལ་དགོས།
- ལག་བསྟར་ཚུ་ཚད་ལ་སྤོམ་ཚོག་འགོད་དགོས།
- ཉམས་སྤྱོད་ལས་བསྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་ལྟར་ལེན་དགོས་ཚུལ་དང་གོ་སྐབས་བེད་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཚུལ་སྤྱོད་ཆ་དང་བཀག་སྲུང་རྒྱུ་ལྟར་ལེན་དགོས་ཚུལ་ལ་བསམ་སྤོམ་གཏོང་དགོས།

ཕྱིར་ཐོན།

- རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞི་ཚིང་ཞིབ་འཇུག་གི་སྟུན་ལྷན་ཏུ་འབྲི་དགོས་པ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་བྱུང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནས་ཞིབ་འཇུག་གྲུབ་འབྲས་བརྒྱུད་བསྐྱབས་བྱ་དགོས་ལ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བསྟར་ཐབས་རྒྱས་བྱ་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།

གོ་རིམ་གཉིས་པ། རྩོན་ཐོན་དཔེ་ལེགས་ལས་གཞི་གཏན་འཁེལ་དང་དེར་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་ལེན་འཐབ་རྒྱས་གཏན་འཁེལ་བཅོས་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་དང་རྩོན་ཐོན་ལས་གཞི་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ལག་བསྟར་འཆར་གཞིའི་བྱ་འགུལ་༼རྒྱང་མཐར་ཡང་༽༡༠ནས་༡༠།༥དབར་གྱི་བྱ་འགུལ་༼སྤེལ་དགོས།

ལག་ལེན།

- དམིགས་ཡུལ་སོ་སོའི་མངའ་ཁོངས་ཁྲོད་ཀྱི་རྩ་བའི་ལག་བསྟར་དམིགས་འབེན་གཏན་ལ་དབབ་པ།
- ཐེངས་འདྲིའི་ལས་འགུལ་འཆར་གཞི་མ་དཔེར་བལྟས་ནས་བྱེ་བྲག་གི་དམིགས་ཡུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ།
- རྒྱལ་ཁབ་གཞི་ཚིང་ཞིབ་འཇུག་གི་མཇུག་འབྲས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོན་ཐོན་ལས་གཞི་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ་དང་། ཆེས་མཐོ་གལ་ཡོད་པའི་དགོས་མཐོ་དང་ཡང་ན་ད་ཡོད་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལ་གཞིགས་པ།
- གཙོ་གནད་ནི་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་སྲུབ་པའི་དཔག་བྱས་བྱེད་ཐབས་སུ་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུན་མཐུད་འགྱུར་ཕྱོག་བསྐྱུལ་བའི་བྱེད་ཐབས་ལ་རྩོན་ལ་བསམ་གཞིག་པ་ལས་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱ་འགུལ་མིན།
- ལས་བྱེད་པ་མི་འདྲ་བའི་དབར་མནའ་འབྲེལ་དང་གཞོགས་མཐུན་ཕན་ཚུན་ཐོན་པར་བྱེད་པ།
- གཤམ་གྱི་ནང་དོན་རྩལ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ།

- བྱང་འཇུག་དེ་ཡོད་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་བགོ་དཔྱད་སྤྲོས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱ་ཤུགས་ལྟུང་ཚོད་དུ།
- བྱ་འགྲུལ་རྒྱ་བཟུང་བའུ་འཁུར་ལྟར་ཡུན་ཚད་དུ་གྲོག་མཚམས་དོར་བུ་དུ།
- རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བརྟར་འཐབ་ཅུས་གཞོགས་འདེགས་ལམ་ལུགས།
- ཕྱིར་ཐོན། བྱེ་བྱག་ཐོན་རྫོགས་དཔེ་རྒྱུ་མཁས་འཇུག་ལྟུང་སྐྱོད་སྐྱོད་བྱ་བསྐྱེད་དེ་བཟུང་བསྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་ལམ་ལྟར་འདེམ་སྐྱེད་ལག་དེ་བཟུང་བཟུང་ལྟར་འཇུག་གཞི་མཐོང་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་པའི་བྱེད་ཅུས་སོགས།
- ལྷུང་འབྲས་ཐོབ་བྱའི་མཇུག་འབྲས།

ཕྱིར་ཐོན།

- རྒྱལ་ཁབ་ལག་ལེན་འཐབ་ཅུས།

གོ་རིམ་གསུམ་པ། ལག་བརྟར་དང་བརྟག་བཞེས།

ལག་ལེན།

- འབྲེལ་ཡོད་ཞབས་ཞུའི་ལས་ཁུངས་དང་ཁེ་ཕན་འབྲེལ་ཡོད་མཁན་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བརྟར་སྤྱི་དུས་རྒྱབ་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་མཉམ་འབྲེལ་སྐྱོས་ལག་བརྟར་འཆར་གཞིའི་བྱ་འགྲུལ་སྐྱེལ་དགོས།
- གཏན་འཁེལ་བྱས་ཟེན་པའི་དམིགས་འབེན་གལ་ཆེན་གྱི་ལག་བརྟར་རྒྱ་ཚད་ལ་བརྟག་བཞེས་བྱ་དགོས།

ཕྱིར་ཐོན།

- རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལག་བརྟར་འཐབ་ཅུས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟན་ལྟ།

གོ་རིམ་བཞི་བཞག་དང་འཇོག

ལག་ལེན།

- རང་ངོས་དཔྱད་འཇོག་དང་སྒྲེས་ཚུགས་གདེང་འཇོག་གི་བྱ་ཐབས་སྐྱོད་ནས་

ལག་བསྟར་གནས་ཚུལ་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ་དང་། བྱ་འགུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་
བཅོས་བསྐྱར་དང་རྟིང་སྟོན་བྱ་དགོས།

- ཐོབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལ་ངོས་ལེན་དང་བྱུབ་བསྐྱགས་བྱེད་དགོས།

ཕྱིར་ཐོན།

རྒྱལ་ཁབ་ལག་བསྟར་འཐབ་རྩམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོན་ལྷ།

- ཉམས་སྲོང་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱུད་ནས་མ་འོངས་བའི་ལས་ཀར་བསམ་འཆར་འདོན་པ།

2. ལྟོ་སྐྱོད་ལྟུང་གི་སྟོན་ལྷ།

༡༧ བྱ་བ་ལག་བསྟར་གྱི་འགན་གཙོ་བོ་སྲིད་གཞུང་གིས་འཁུར་ཡོད་ལ་སྲིད་གཞུང་གིས་
ལས་ཁུངས་ཤིག་གཏན་འཁེལ་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་འདྲེས་གྱི་ལྟུང་གནས་བཅུགས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
འཐབ་རྩམ་ལག་བསྟར་ལད་བཟོ་དང་ལག་བསྟར་བཟླ་བཤེར་གྱི་བར་སྟོན་སྐྱོད་ལྟུང་གི་
འགན་འཁུར་བཞིན་ཡོད་སྟོན་སྐྱོད་ལྟུང་གི་ལག་གིས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དང་ཕྱུ་
ཐན་གཞན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་བྱེད་པར་འབྲེལ་འདྲེས་རྒྱུན་འབྲུངས་བྱ་དགོས། ལྟོ་སྐྱོད་ལྟུང་གི་
ལག་གིས་ད་དུང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་མི་དབང་ལམ་ལུགས་ལས་ཁུངས་ རྒྱུ་ཚེངས་
འཛིན་ལས་ཁུངས་༣༤ཁུངས་པར་སྟོན་ལྷ་བྱ་བ་དང་རྒྱ་བྱུབ་ལུན་གཏན་གྲོས་བཤེར་ལ་རྒྱལ་
ཁབ་གྱི་སྟོན་ལྷ་སྐྱོད་དགོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ཁུངས་ལ་མཉམ་འབྲེལ་བྱ་དགོས་ལ་ཐེངས་
འདིའི་འཆར་གཞི་འོག་གི་མི་དབང་སྟོན་ལྷ་དང་སྟོན་ལྷ་སྐྱོད་གི་འཕེལ་རིམ་གནས་ཚུལ་
སྟོན་ལྷ་འོད་འཛིན་དགོས།

༡༨ ལྟོ་སྐྱོད་ལྟུང་གིས་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་མི་དབང་ཆེད་མིའི་ལས་དོན་ཁང་དང་འབྲེལ་གཏུག་
རྒྱུན་འབྲུངས་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་རྒྱུས་གནས་ཚུལ་མཉམ་སྦྲེད་བྱེད་པ་དང་། ལས་རིམ་གཉིས་བ་
མཇུག་རྒྱུ་ལྟུང་གི་མཇུག་མཐའི་རྒྱལ་ཁབ་དབྱུང་འཛིན་སྟོན་ལྷ་བྱེད་ཏེ་ཡར་
སྐྱོད་པར་ལག་ཐོག་བྱ་ཆེད་ཡིན།

F. རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་འབྲེལ་དང་རོགས་འདེགས།

༡༥༩། རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་འབྲེལ་དང་རོགས་འདེགས་རམ་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་ནི། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་གསོ་སྦྱང་རྒྱས་བར་གཏོང་སྟོན་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཐབ་རྩས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་ཆེད་ཡིན། གཤམ་གསལ་ལྟར་འདོན་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་དེ།

(a) མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་མ་ལག་སྟེ་ཆེད་བཅུགས་ལས་ཁུངས་དང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་ཆེན་འདུས།

(b) མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིགས་གསོ་སྦྱང་ལས་ཁུངས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ་དཔེར་ན་སྤྱི་ཚོགས་པན་བདེ་དང་སྐྱེན་བཅོས། འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་ཞུ་དུག་རྩིས་སྟོན་འགོག་དང་འགྲུལ་སྐྱེལ་དཀའ་བཟུལ་ཆེ་བའི་མི་གནས་སྤོང་དང་མཐའ་མཚམས་བདེ་འཇགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཐ་ན་ཉེས་དོན་ཁྲིམས་གཏུགས་དང་གསོ་སྦྱང་སྡེ་ཁག་ཀྱང་འདུས།

(c) མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་དབང་སྲུང་པའི་ཞི་བདེའི་སློབ་ཆེན།

(d) གཞན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་གཞུང་དབར་གྱི་ཚ་འཇུགས།

(e) ས་ཁོངས་སྲིད་གཞུང་དབར་གྱི་ཚ་འཇུགས།

(f) རྒྱལ་སྤྱི་དང་ས་ཁོངས་ལས་རིགས་ཏེ་རྒྱ།

(g) རྒྱལ་སྤྱི་དང་ས་ཁོངས་མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཏེ་རྒྱ།

(h) རྒྱལ་སྤྱི་དང་ས་ཁོངས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཚ་འཇུགས།

(i) རྒྱལ་སྤྱི་དང་ས་ཁོངས་ཀྱི་མི་དབང་ཐོན་ཁུངས་དང་ཡིག་ཆའི་ལྟེ་བ།

(j) རྒྱལ་སྤྱི་དང་ས་གནས་དངུལ་རྩིའི་ལས་ཁུངས་། འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་དང་ས་ཁོངས་གསར་སྐྱེལ་དངུལ་ཁང་སོགས། ། ཕྱོགས་གཉིས་མ་དངུལ་འདོན་སྤྱོད་སྡེ་ཁག་སོགས་འདུས།

(k) ལྡེ་མང་དང་ལྡེ་གཉེས་འཕེལ་རྒྱས་ལས་ཁུངས།

༼༥༩༽ གོང་བརྗོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་ངེས་པར་དུ་མཉམ་འབྲེལ་གཏོང་བའི་བྱས་ཏེ་རྒྱས་
ཁུངས་བེད་སྤྱོད་གང་རྒྱས་བྱེད་པ་དང་བསྐྱར་སྐྱོད་མེད་པ་དང་ཐེངས་འདིའི་འཆར་གཞི་
ལས་བསྟར་བྱ་བ་སྟོན་སྒྲིག་གཅིག་མཐུན་ཡོང་བར་ཁག་ཐེག་བྱ་དགོས།

༼༥༩༽ གོང་བརྗོད་ཅུ་འཇུགས་དང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གཤམ་ལྟར་བྱས་ཚོགས།

(a) རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཐབ་རྩས་གཏན་འབེབ་དང་ལག་
བསྟར་བཟང་ལ་བཞེད་བཞེད་དགོས།

(b) འབྲེལ་ཡོད་རྒྱལ་ཁབ་ལས་བྱེད་པར་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་པར་དུ་རྒྱལ་
ཁབ་དང་ས་གནས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཅུ་འཇུགས་དང་ལས་རིགས་མཐུན་
ཚོགས། མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་སྡེ་ཁག་ རྒྱལ་ཁབ་དབང་ཆའི་ལས་ཁུངས་དང་དམངས་ཁྲོད་སྤྱི་
ཚོགས་ཅུ་འཇུགས་ལ་རོགས་འདེགས་བྱ་དགོས།

(c) རིམ་པ་སོ་སོའི་ཆ་འབྲིན་བརྗེ་རེས་དང་བཟང་ལ་བཞེད་འཚོལ་བསྐྱུ་དང་བརྒྱུད་
བསྐྱུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལས་སྤྱོད་བཟང་ལ་སྐྱོབ་པ་༼དཔེར་ན་བྱ་དགའ་ལྟེར་བའི་རྣམ་
གངསོ༽ དང་དེ་ཡོད་རྒྱ་ཆ་དང་ལས་ཁུངས་རྩས་གཞིར་སྐྱུལ་འདེད་བྱེད་པ།

(d) མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་གསོ་སྦྱོང་ལས་བྱེད་པའི་དབར་གྱི་དེ་ཡོད་ཏེ་རྒྱུར་རོགས་
འདེགས་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་སོ་སོའི་ཏེ་རྒྱ་གསར་བ་འཇུགས་པར་སྐྱུལ་བ།

G. སྟོན་སྒྲིག་དང་གདེང་འཇོག

༼༥༩༽ མཐོ་རིམ་མི་དབང་ཆེད་གཉེར་ཁང་གིས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་
མཐོ་རིམ་སློབ་གསོའི་དངོས་ཡོད་དང་། རྒྱུད་པར་དུ་བསྐྱབ་ཚན་ཚོམ་སྒྲིག་ཅུ་འཇུགས་དང་
གཞན་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ། 《འཇོག་སྤྱོད་རྩས་གཞི》 ཏེ་རིམ་
གཉེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྟོན་སྒྲིག་གི་བྱ་བར་ཁག་ཐེག་དང་། དེས་ད་དུང་ཤེས་རྟོགས་མཐོར་

འདེགས་ཡོང་བའི་བྱ་ཐབས་འདོན་སྤྱོད་བྱ་ངེས།

༡༥༥༥༥ ༢༠༡༥ལོའི་དུས་རིམ་གཉིས་པ་མཚུགས་ཇོགས་དུས་རྒྱུལ་ཁབ་སོ་སོའི་བྱང་པར་
དུC.D.Eཁག་ཚབ་མཚོན་དུ་བྱས་ནས་ཐངས་འདིའི་འཆར་གཞིའི་སྒོད་ལག་ཏུ་བསྟར་
བཞིན་པའི་བྱ་འགུལ་ལ་གདེང་འཇོག་བྱ་དགོས་བ་དང་། ཁོངས་ཞགས་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོས་
མཐོ་རིམ་མི་དབང་ཆེད་དོན་ཁང་ལ་མཐའ་མཚུགས་གི་རྒྱལ་ཁབ་གདེང་འཇོག་སྟན་ལྷོ་སྒོད་
དགོས། མཐོ་རིམ་མི་དབང་ཆེད་དོན་ཁང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་འདི་དག་གི་གདེང་འཇོག་སྟན་
ལྷོ་སྒོད་བཞེན་ནས་འཇོག་སྒྲིབ་རང་བཞིན་གྱི་སྟན་ལྷོ་སྒོད་ཞེས་འདྲི་དགོས་ལ། ༢༠༡༥ལོར་མི་
དབང་ལས་དོན་ཁང་ལ་སྒོད་དགོས།

【མཚན། 33 མིག་སྒར་གྱི་མངའ་ཁོངས་གྲངས་འབོར་དང་མངའ་ཁོངས་སོ་སོར་འབྲེལ་བའི་ལས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྣ་མང་རང་
བཞིན་ལ་གཞིགས་ནས་གཞི་ཚད་ཞིབ་འཇུག་གི་འཕྲུལ་གྲུབ་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གྲུབ་པའི་ལས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྣ་མང་རང་
ཟད། མིག་སྒར་མངའ་ཁོངས་སོ་སོར་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཟབ་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་སྣ་མང་རང་ཞིབ་འཇུག་གྲུབ་
ཚོ།】

【34. 《ཐུན་མོང་ལྷོ་འོ་ཡིག་ཆ་དང་ཆེད་ལོག་ཆེད་མཁོའི་ཡིག་ཆའི་ཚད་གཞི་ཅུ་བྱས་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་དབང་ཆེད་ལོག་
ཡིག་གི་ཡར་སྐྱོད་སྒྲན་ལུང་སྒྲུབ་སྐྱོམ་སྐྱོག་ཚད་གཞི》 ལྟོས།

(HRI/GEN/2/Rev.6) <http://www2.ohchr.org/English/bodies/icm-mc/docs/9th/HRI-GE-2-Rev6.doc> ོ།】

【35. དེས་བར་དུ་ཡིད་ལ་བཟུང་དགོས་བ་ནི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་མི་དབང་ལམ་ལུགས་གིས་ཡུན་གཏན་ནང་ཁོངས་
ལུགས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་གནད་དོན་འདོན་དེས། དཔེར་ན་ཁོངས་འཛུགས་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཉེས་
ཡེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྒྲན་ལུང་བཏག་དཔུང་བྱེད་དུས་སུ་བྱ་བའི་གཙོ་གནད་ཉེས་ཡེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་གསོ་
སྦྱོང་ལག་བརྟར་གྱི་འགན་འཁུར་སྤེལ་འཛུགས་པ་དང་། དེའི་སྒོམ་ཚོགས་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་འཆར་ཁོད་ནས་གཙོ་གནད་འདི་
མདོན་ཐུབ་མི་དབང་ལས་དོན་ཁང་གི་འདྲི་གཞི་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལམ་ལུགས་ཏེ། དཔེར་ན་འཕྲུལ་བར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་དང་བྱ་བའི་
ཚོ་རྒྱུད་འདིའི་སྒྲན་ལུང་ཁོད་དུ་མི་དབང་སློབ་གསོ་སང་གསོ་སྦྱོང་གི་ཐད་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱ་ཁུལ་ཡུན་
གཏན་གོས་ཞིབ་ཀྱིས་ཀྱང་མི་དབང་སློབ་གསོ་དང་གསོ་སྦྱོང་གི་གནད་དོན་བཏོན་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་བསྐྱབ་གཞི་ཚོམ་སྐྱོག་ཅ་
འཇུགས་ལ་ཆེད་ལས་ལྟེ་ལག་ཞིག་གིས་《བསྐྱབ་གཞི་ཚོམ་སྐྱོག་ཁང་གིས་སློབ་གསོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲུ་ཡངས་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཞི་
བདེ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་དབང་དང་གཞི་རྒྱའི་རང་དབང་སློབ་གསོའི་བསམ་འཆར།》ལ་བཏག་བཤེར་གྱི་འགན་འཁུར་ཡོད།】